

ΕΥΤΕΡΗ

ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟΝ

Φυλλάδ. 30.

Τόμος. Ζ'.

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΔΙΣ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ.

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ, ΤΗΝ 15 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1853.

Η ΜΕΤΑΝΟΙΑ.

(Συνέχεια καὶ τέλος ὄρα φυλλάδ. 29).

Ἡ Συμπέρασμα.

Ὁ Πυλὸς Σχημακῆ ἀπέδωκε, μετὰ σεβασμοῦ καὶ εὐλαθείας ὅλας υἱίκης, τὰς τελευταίας φροντίδας πρὸς τὴν πενθεράν του. Ἐνόμις καθήκον ἑαυτοῦ νὰ ἐπιστατήτῃ μόνος εἰς τὴν ἐπικηδεῖον τελετήν, καὶ νὰ διευθύνῃ αὐτὸς τὰ πάντα. Ἄλλ' ἐν πνυταχοῦ ἡ τελετὴ αὕτη ἦναι θλιβερά, εἰς Παρισίους εἶναι θλιβερωτάτη. Τὰς νεκρωσίμους προσευχὰς τὰς διαπραγματεύονται οἱ νεωκόροι, ὡς τι ἐμπόρευμα, πολλάκις δὲ συμβαίνει, ὥστε εἰς ἓνα καὶ τὸν αὐτὸν ναὸν καὶ κατὰ τὴν αὐτὴν ὥραν νὰ τελῶνται ἱερουργαὶ ἀντικείμεναι πρὸς ἀλλήλας, κηδεῖαι, γάμοι, βαπτίσεις. . .

Ἡ ἀπώλεια τῆς πενθερᾶς του δὲν ἔθλιψεν ἐνδομύχως τὸν Πυλὸν. Ἐγνώρισεν αὐτὴν ὀλίγον, διότι ἀπεξένοισε τὴν ἀγάπην του, καὶ οὕτως ἔμειναν, καὶ τοι συγγενεῖς, ξένοι πρὸς ἀλλήλους. Ἄλλ' ὁ-

μῶς ἐγένετο αἶφνης σκυθρωπὸς καὶ σιωπηλός. ἤρ-
χισε πάλιν τὸν πρῶτον μονότονον καὶ τακτικὸν
βίον του. Τὰς ἐσπέρας ἔμεινε καὶ τῶρα εἰς τὸν
οἶκόν του μετὰ τοῦ πατρὸς καὶ τῶν τέκνων του,
ἀλλ' αἱ συνελεύσεις αὐταὶ δὲν εἶχον τὸ πρότερον
αὐτῶν θέλητρον. Σιωπηλὸς καὶ σύννους, καὶ πάν-
τοτε σχεδὸν βυθισμένος εἰς ἐπίμοχθον σκέψιν, ἔ-
μεινε πολλάκις ὀλοκλήρους ὥρας χωρὶς νὰ προσφέρῃ
λέξιν, ἀδιάφορος ἢ ξένος πρὸς πᾶν τὸ περὶ αὐτὸν
λεγόμενον ἢ πραττόμενον. Καὶ ἂν ὁ στοχασμὸς
τῆς Ῥοζαλίης ἐνησχόλει τὸ πνεῦμά του, καὶ τὴν
καρδίαν τοῦ ἐπλήρου, οὐδέποτε τὸ ὄνομα αὐτῆς
ἤρχετο εἰς τὰ χεῖλη του. Δὲν ἠρώτα πῶς τὸν
πατέρα του, καὶ ὅταν οὔτος τῷ ἀπεύθυνε τὸν λό-
γον, ἔστω διηγούμενος, καὶ περὶ τῆς νόμφης αὐ-
τοῦ, μῦθις τῷ ἔδιδε μικρὰν προσοχὴν. Τί λοιπὸν
συνέβαιεν ἐν αὐτῷ; Τί ἀνέμενεν ἵνα ἐκτελέσῃ
τὴν σιωπηλὴν ὑπόσχεσιν, ἢν τρόπον τινα ἔδωκεν
εἰς τὴν γυναῖκά του, ἐπὶ τῆς νεκρικῆς στρωμνῆς
τῆς μητρός των;

Ἡ Ῥοζαλίη, ἐπανελθοῦσα εἰς Τερψιθέαν, ἠ-
ρίθμησε κατ' ἀρχὰς μὲν τὰς ἡμέρας, εἶτα δὲ τὰς

εβδομάδας, και ήδη παρήλθον δύο μήνες εν τη λυπρωτέρη προσδοκία, εν τη σκληρωτέρη στενωχωρία.

— Θεέ μου! Έλεγε καθ' έαυτήν μετ' ανησυχίας τας πρώτας ημέρας, διατι δεν έρχεται;

Έπειτα, οτε άπώλεσε πιασιν έλπίδα.

— Δεν θα έλθη, εσκέπτετο, υπεχώρησεν εις κίνημά τι συμπαθείας, ουδέν άλλο. Α! ήπατήθην ή δυστυχής!

Και την λέξιν ταύτην, ήπατήθην ή δυστυχής! επανέλεγε συνεχώς, λίαν συνεχώς μετά πικρίας και όδυρομένη.

Ό πενθερός της, πιστός εν τη αγάπη αυτού, και υπείκων συγχρόνως εις την συνήθειαν, επεσκέπτετο αυτήν αδιαλείπτως. 'Αλλ' αυτή δεν άπεφάνισε να έχρηση αὐτῷ τὴν θλίψιν της, ως πρότερον, και να τῷ εμπιστευθῆ μυστικόν, όπερ δεν ανηκεν εις μόνην αυτήν...

Ό γέρον Σαμπανής εύρίσκειτο λοιπόν, εν άγνοία του, άπηλλαγμένος των καθηκόντων αυτού ως πρεσβευτοῦ. Δεν ήρνούα αυτόν πλέον ούτε ή νόμφη του. Δύστηνος γυνή! άφίνετο, χωρίς εναντιότητα, εις όλην την σφοδρότητα της λύπης της: έμενεν ήμέρας, νύκτας όλοκληρούς άϋπνος, και κατεχομένη υπό στυγνής απογοώσεως: οτε δε ό κάματος διέκοπτε την σύννοιάν της, περιέφερε κύκλω τους ώραιούς όφθαλμούς της μετά παραφροσύνης, ως να ζητήση φίλον όφθαλμόν: επανευρίσκουσα δε έαυτήν μόνην, πάντοτε μόνην, έπιπτε γονυκλινής και εκάλει τον θάνατον, ζητούσα αυτόν παρά Θεοῦ, ως χάριν, όπως απαλλαγῆ της φοικώδους καταδίκης της μονώσεώς της.

Όπωσδήποτε εν τη έρημιά αυτής: από τινος ύπηρχε περισσοτέρα κίνησις. Τῆ έφερον τὰ τέκνα της συνεχέστερον και πολλάκις εκράτει αυτά δι' όλης της ήμέρας. Ητον ευτυχής, βεβαίως, δυναμένη ν' ασπάζεται αυτά εν πάση ελευθερία, να τὰ περιβάλλη ανεμποδίστως δια των θωπειών και φροντίδων της, αλλ' ή χαρά αυτής δεν ήτο διαρκής. Η ιδέα της πλάνης της, παρουσίας ακαταπαύστως εις τον νουν της, ήρχετο ταχέως να μετριάση, να εξαλείψη την χαράν ταύτην.

— Ό πατήρ των με κρίνει πάντοτε αναξίαν να αναθεύψω αυτά νήπια και να τὰ διδάξω εν τῇ νεότητί των! εσκέπτετο εν συγκινήσει και θλίψει, ήτις παρέλυε τὰς όρμύς της μητρικής στοργῆς της.

Σεπτεμβρίου ίσταμένου, εν ώραία τινί ήμέρα, κυριακή, τὸ χωρίον Γερψιθέα, από πρωίας, είχε πληρωθῆ υπό κόσμου, όστις ευθυμο, και ζωηρός ήρχετο εκ της πόλεως να ζητήση άνθη από των κήπων του, σκιάν υπό τὰς φιλόρας του, άνάγκυσιν επί της χλόης του, ... Όλοι αι εϊσοδοι είχαν κόσμον, όλοι αι οικίαι ήνοιγοντο, φιλόξενοι και χαροποίαι, να δεχθώσιν ή υϊόν, ή συγγενῆ και φίλους. Η ζωῆ διεχέετο πανταχοῦ...

Μία δε μόνη οικία ήτο έρημος και σιωπηλή, ή οικία της Ροζαλίας. Η Ροζαλία δεν περιέμενε την ήμέραν εκείνην ούτε τον πενθερόν της, ούτε τὰ

τέκνα της. Σύννοος και πλέον περίλυπος τοῦ συνήθους, ίστατο άπηγκωνισμένη επί του παραθύρου του κοιτώνός της και σκεπτομένη πὼς έμελλε να ενασχολήση την ήμέραν αυτήν. Από καιροῦ εις καιρόν προσήλου μηχανικῶς τους όφθαλμούς επί των κιγκλίδων του κήπου, και έθεάτο μετ' άδιαφορίας την κίνησιν του λαοῦ. Δίφρος τις, σταματήσας πρὸ των κιγκλίδων, εφείλκυσεν ιδιαιτέρως την προσοχήν της. Αμα ό εν αὐτῷ κύριος επάτησε τὸ έδρανον, ή Ροζαλία άφηκε κραυγήν: ανεγνώρισεν τον σύζυγον της.

— Τέλος πάντων! ανεφώνησε μετ' εκφρονος χαράς, ήν δεν ήδυνήθη να κρατήση.

Ταχέϊα και άπερίσκεπτος, κατέβη τρέχουσα τὰς βαθμίδας της κλίμακος να υπάγη εις προῦπάντησίν του.

Συνητηθήσαν επί του οῦδοῦ της οικίας. Τὸ αὐστηρόν ύφους του συζύγου της και τὸ ψυχρόν χαιρέτημά του, οτε προσήλθεν αὐτῆ, κατέστειλον πάραυτα τὴν όρμὴν τὴν δυστήνου γυναικός.

— Κυρία... εἶπε προσκλινών.

— Κυρία! έψιθύρισεν εκείνη μετ' εκπλήξεως και νεύουσα κάτω τους όφθαλμούς.

Τὸν εϊσήγαγεν εις δωμάτιόν τι του ίσογαίου, όπου ήν τὸ σπουδαστήριόν της, εν ώρα θερούς.

Η Ροζαλία εκάθησεν επί του άνκλιντροῦ, ό δε Παῦλος επί έδρας τινός άπέναντι και πλησίον της.

Κατ' αρχάς επεκράτησεν έπιμοχθος σιωπή.

Άμφότεροι ήσθάνοντο τοσοῦτον ζωηράν συγκίνησιν εύρισκόμενοι ήδη κατὰ πρώτον μόνοι, μετά τοσαῦτα έτη χωρισμοῦ, μετά τοσαῦτα συμβάντα και δυστυχήματα τετελεσμένα, ώστε κατὰ την στιγμήν της επισήμου ταύτης συνεντεύξεως, ήτις έμελλε ν' αποφασίση περὶ του μέλλοντός των, οτε τέλος πάντων ήδύναντο να όμιλήσωσιν άνευ μάρτυρος και μετολαβητοῦ, εξέλιπεν ή τόλμη των, ή φωνή των...

Η παρουσία του συζύγου της εσχζε βεβαίως δια την Ροζαλίαν σημασίαν την όποιαν εξήγει ύπερ αὐτῆς, αλλ' όμως περιέμενε τον πρώτον λόγον του μετ' ανησυχίας: ό δε Παῦλος ένόει ότι αὐτὸς όφειλε πρώτος να εκθέση άπερικαλύπτως τὸ αἴτιον της ελευσεώς του: αλλ' εκωλύετο υπό της ψευδοῦς εκείνης έντροπῆς, ήτις γεννάται μάλλον εκ της δειλίας, ή της αδυναμίας του χαρκτηρος. Όμως δε δια τελευταίας προσπάθειας, εκράτησε της συγκινήσεώς του, και εζήτησε να εύρη ασημάντους τουλάχιστόν τινας λέξεις, μεχρισοῦ έλθῆ ή δύναμις του να εξηγηθῆ.

— Έλέγχω έμαυτόν, εἶπε τέλος μετὰ εύγενείας τινός ένθέρμου, ότι δεν σὰς προκνήγγειλα την έπίσκεψίν μου, ήτις φαίνεται ότι σὰς εκπλήττη.

— Όχι, διότι την περιέμενον πρὸ πολλοῦ ήδη, απήντησεν ή Ροζαλία, ύφοῦσα επ' αυτού τους όφθαλμούς της ώραιότερους εκ της μελαγχολικῆς των εκφράσεως.

— Εάν εβράδυνα να έλθω, δεν είναι, διότι εδίστασα, πιστεύσετέ το, θέλετε γνωρίσει τὰ αἰ-

τια της βραδύτητος ταύτης και θέλετε με συχωρήσει, ελπίζω.

— Όποιαδήποτε και αν ήναι τὰ αίτια ταῦτα, σέβομαι αὐτά.

Οι περιποιητικοι οῦτοι τρόποι, οι τόσοσν αντίθετοι εις την διάθεσιν του πνεύματός των και εις την ανάγκην της καρδίας των, συνέτενον εις τὸ ν' αυξήσωσι μάλλον την ταραχήν και την άμυχαν των. Η θέσις αὐτῆ δεν ήτον ύποφερτή. Αίφνης: ό Παῦλος ήγέρθη και ήρχισε βαδίζων μετὰ ταραχῆς και σιωπηλός εν τῷ δωματίῳ θλίβων τὸ μέτωπον αὐτοῦ και έχων τους όφθαλμούς ημικλειστους υπό την δεξιάν χειρά του, ως να μακρύνῃ άφ' έαυτοῦ πάντα περισπασμόν πνεύματος και συγκεντρώση άπασαν την ιδέαν του επί του μέτροῦ, όπερ έμελλε να λάβῃ. Εἶτα, ήλθε και εκάθησε πάλιν πλησίον της γυναικός του, και δια φιλικῆς χειρονομίας έτεινεν αὐτῆ την χειρά του, στηρίζων αὐτήν επί του γόνατός του.

— Ροζαλία, τῆ εἶπε μετὰ τρυφερότητος, ά: πικρατήσωμεν την ύπόκρισιν της γλώσσης, και ά: όμιλήσωμεν από καρδίας ως έλλοτε, τὸ θέλεις;

— Ό Θεός: σὰς ενέπνευσε τον στοχασμόν τουτον! απήντησεν εκείνη μετὰ συγκινήσεως.

Και τῷ άφηκε και αὐτῆ την χειρά της. Ο Παῦλος έθλίψεν αὐτήν περιπαθῶς, και ύποχωρῶν εις την γενναίαν όρμὴν συγκινήσεως επί πολὺ συνεχουμένης, την φιλότατην ταύτην χεῖρα την έφερην εις τὰ χεῖλη του, και την κατεκάλυψε τοῖς φιλήμασί του.

Πλέον ή στεναγμός, ήτον ή λέξις, σιγηλός δε τις και γλυκὺς στόνος, μελωδικός ως τὸ προανήκουσμα ίεροῦ τινος ύμνου έφυγεν εκ του στόθους της 'Ροζαλίας ως εκφρασις δειλῆ και ευγνώμων της μεθυσεΐσεως υπό χαράς και τρυφερότητος καρδίας της.

Μετὰ νέαν και άρατον σιωπήν, ό Παῦλος επανέλαβε τον λόγον μετὰ μειζονός τινος βραδύτητος και περισκεψίας.

— Όρειλὼ να σοῖ εξηγήσω την διαγωγὴν μου, εἶπεν, αλλὰ δια να πραξῶ τοῦτο εἰλικρινῶς και καθ' όλοκληρίαν, άνάγκη όσον και αν ήναι πικρόν τοῦτο, ν' ανανεώσω την άνάμνησιν της δυστυχίας μας. Μῆ λυπηθῆς. Άλλως τε, την άνάμνησιν ταύτην θέλομεν έχει άδικον να την αποψύγωμεν, διότι αι προσπάθειαι μας θέλουσιν αποβῆ μάταιαι και όλέθρια.

Και ό Παῦλος εξέθεσε λεπτομερῶς όλα τὰ παθήματα της καρδίας του από της πρώτης ήμέρας, καθ' ήν επταίσεν ή άπρονόητος και αδύνατος γυνή.

— Σήμερον, εξηκολούθησε λέγων ό Παῦλος, βεβαίως ότι ή γενναίότης και ή άπόφασις δεν θα μ' εγκατέλειπον, έρχομαι πρὸς σε άνευ δειλίας, άνευ δισχυμοῦ, ευτυχῆς και εἰλικρινῆς την καρδίαν: έρχομαι να εκπληρώσω την ύπόσχεσίν μου, και να πραγματοποιήσω την φιλότατην των ευχών μου. Έρχομαι να σε απαλλάξω της εζορίας σου, να σ' επαναφέρω εις τὰ τέκνα σου, εις την οικο-

γενείαν σου, να σ' αποδώσω την θέσιν σου εις την έστίαν μου, και τον βαθμόν, όστις σοῖ ανήκει παρ' έμοῖ εν τῷ κόσμῳ.

— Ω! εκραύγασεν ή 'Ροζαλία ένδακρυς και ταρτατομένη υπό άντικειμένων και ζωηροτάτων συγκινήσεων, τοσαύτη γενναίότης! τοσαύτη άνταπαρνησις! Εἶμαι αναξία τόσοσν ευεργεσιών και θα νομίσω έμ' αὐτήν έτι πλέον αναξίαν να συγκατένευσον να τὰς δεχθῶ.

— Ροζαλία, εἶπεν ό σύζυγος φιλικῶς πὼς ελέγχων αὐτήν, σοῖ ήνοιξῃ όλοκληρον την καρδίαν μου, θέλεις να τιμωρήσης την ύπερβολικῆν μου εἰλικρινείαν δι' άρνήσεως;

— Ω! δεν φρονεῖς τοῦτο, απεικρίνατο αὐτῆ δια τινος χειρονομίας μεστής χάριτος και ευγλωττίας. Αποποιουμαι διότι ή συναίσθησις του σφάλματός μου με δίδει να έννοήσω, ότι είναι τοῦτο καθήκόν μου.

— Έλησμόνησας λοιπόν τὰς πρὸς τον πατέρα μου εκμυστηρέσεις σου; τὰς θλίψεις και τὰς έλπίδας σου, τὰς όποιās τῷ ενπιστεῦθης... ή μετέβαλες ήδη ευχάς;

— Α! μῆ με άδικῆς, μῆ άμφιβάλλῃς περὶ της εἰλικρινείας μου. Ότι επεθύμησα, είναι πάντοτε ή ευχή μου: και ελπίζω ότι δεν θέλεις με την άρνηθῆ. Αλλὰ να σε ζητήσω τοσαύτην θυσίαν, ποτέ μου δεν τὸ εφαντάσθην... Άνεμενον την συγχώρησίν μου παρὰ σοῦ, πειθομένη εις μόνην την γενναίότητα της καρδίας σου, διότι, άλλως, έπίστευον αὐτήν αδύνατον. Την ζωήν μου, εάν ό Θεός πῦδόκει: να λάβῃ αὐτήν, ά! δεν εδίσταζα, σοῖ όμνύω, να την δώσω μετ' ευτυχίας δια να εξαγοράσω τὸ σφάλμα μου, δια να ζήσω μίαν ήμέραν, μίαν μόνην ήμέραν πλησίον σοῦ και αξία σοῦ... Αλλὰ την προσφοράν σου δεν δύναμαι να την δεχθῶ, διότι γνωρίζω ότι κυβεύεις οὔτω την τιμήν σου.

— Άρες έμε, Ροζαλία, κριτήν της ιδίας μου τιμῆς, εἶπεν ό Παῦλος μετ' άγαθότητος.

— Ό κόσμος είναι άνηλεής, τὸ γνωρίζεις: καλῶς, επανελαβεν αὐτῆ θερμότερον, ό κόσμος ούτε λημονεῖ, ούτε συχωρεῖ...

— Άκουσαν, Ροζαλία, θερωῶ πολῦτιμον την κοινήν γνώμην, αλλὰ, εσο ήτυχος, δεν έχομεν ενταῦθα ν' αντιπαλίσωμεν κατ' αὐτῆς, θέλει είναι δι' ήμᾶς ευνοϊκή. Οι οικογενειάρχαι, οι πατέρες όλοι, εν τῇ μερίμνῃ και τῇ στοργῇ αὐτῶν ύπερ των τέκνων των, και σκεπτόμενοι, ζτι κ' εγὼ επίσης εἶμαι πατήρ: θέλουσιν επιδοκιμάσει πάντες ανεξαιρέτως την διαγωγὴν μου. Οι γενναῖοι άνδρες όσοι αγαπῶσι και ήγάπησαν, γινώσκουσιν, ότι δεν καταπνίγεται τόσοσν ευκόλως κλίσις ζωηρά και σπουδαία, θέλουν δε έννοήσει και οὔτοι την εμπνευσιν, εις ήν υπέλω. Και αι γυναῖκες, κριταῖ άριστοι των πραγμάτων της καρδίας, εσο βεβαία, θέλουν εκτιμήσει την γενναίότητά σου, θέλουν συμπαθήσει τὰς αλγηδόνας σου, άπασαι δε, εἶμαι πεπεισμένος, θα μοῖ όφείλωσι χάριτας, διότι εξωμάλωνα εις μίαν αὐτῶν την δόδν την άγουσαν εις την

επανόρθωσιν, ὅτι ἀποκατέστησα αὐτὴν πάλιν εἰς τὰ δικαιώματα αὐτῆς ὡς μητὴρ καὶ ὡς συζύγου, τὰ ὅποια ἐπανετίθηκα διὰ τοσαύτης πρὸς ἑαυτὴν αὐστηρότητος, διὰ τοσαύτης ἐν τῇ δυστυχίᾳ τῆς ἀφοσιώσεως, διὰ τοσούτων σκληρῶν δοκιμασιῶν καὶ τοσούτων δακρύων! ἐκ τῶν γυναικῶν οὐδεμία θέλει μὲ ἐλέγξει, ὅτι σοὶ παρέσχον τὴν ἀρωγὴν τοῦ βραχίονός μου καὶ τὴν ἰσχύϊν τοῦ χαρακτήρός μου, ἵνα ἐπανεέλθῃς εἰς τὴν ἀρετὴν, εἰς τὴν τάξιν, εἰς τὸ καθῆκον, εἰς τὴν κανονικὴν καὶ φιλόπονον ζωὴν τῆς οικογενείας, ὅτε αἱ εὐχαὶ καὶ αἱ προσπάθειά σου πρὸς τὸν ἐντιμὸν σκοπὸν τοῦτον ἔτεινον· ἐξ ἐναντίας, ὅλοι θέλουν ἐπευφημήσει, ὅτι κατέβαλον ὑπὸ τοὺς πόδας σου τοὺς κοινωνικοὺς φραγμοὺς, οἵτινες εἰσι σκληρῶς κεκλεισμένοι πρὸς τοσαύτας ἄλλας, αἵτινες μένουσι διὰ παντὸς πεπλανημένοι καὶ ἀπολωλυταί, διότι παρέστησαν εἰς αὐτὰς ἀνωφελῆ τὴν μετάνοιαν, ματαίαν τὴν συντριβὴν, ἀνεπανόρθωτον τὸ σφάλμα, ἀτελεύτητον τὴν τιμωρίαν, καὶ οὕτω, διότι ἀπαξ ἠμάρτησαν, κατεδίκασαν οὐδὲς νὰ ἀμαρτάνωσι πάντοτε. Ἐλθέ, πιστεύσον με, εἶπε τελευτῶν τὸν λόγον, δύνασαι ἄνευ φόβου νὰ ὑποχωρήσῃς εἰς τὰς παρακλήσεις μου.

— Θεέ μου! ἐκραύγασεν ἡ Ροζαλία κατεχομένη ὑπὸ ταραχῆς τινος πυρετώδους, ὅποια μὲ κυριεύει ἐγγνωσμένη. Ἡ καρδία μου πλημμυρεῖ θέλω, ἀλλὰ δὲν δύναμαι νὰ ἐκφράσω ὅ,τι αἰσθάνομαι. Ὡ! ἄφες με, προσέθηκε, δακρύβρεκτος καὶ γονυπετούσα, ἄφες με νὰ σ' εὐχαριστήσω...

— Ροζαλία, τί κάμνεις; ἐγέρθητι πρὸς Θεοῦ, εἶπεν ὁ Παῦλος εἰς μάτην προσπαθῶν νὰ τὴν ἐγείρῃ.

— Λέγε, ἐξηκολούθησεν αὐτὴ, διατάζουσα εἰσέτι καὶ ἐν τῇ ἰδίᾳ θέσει, ἐγείρουσα δὲ πρὸς αὐτὸν τὸ ὄραϊον αὐτῆς πρόσωπον, κατέβρεκτον τοῖς δάκρυσι, λέγε, δὲν ἀρκεῖ ὅτι ἐσυγχώρησας τὴν μητέρα;

— Ροζαλία, ἀπεκρίθη ἐκείνος ἐνθέρμως καὶ ἀνοίγων αὐτῇ τὰς ἀγκάλας του, δὲν βλέπεις, ὅτι τὴν γυναικῶν μου πρὸ πάντων θέλω νὰ συγχωρήσω! Νικηθεῖσα τέλος,

— Παῦλε, ἐκραύγασε μετὰ φωνῆς περιπαθεστάτης, καὶ ἔχεις τὴν γενναϊότητα αὐτὴν;

— Ἐδίσταξες νὰ τὸ πιστεύσῃς, ἂν μὲ ἠγάπῃς; Καὶ ἡ φωνὴ αὐτοῦ ἦν πλήρης ἔρωτος καὶ τρυφερότητος.

Ἡ Ροζαλία ἠγέρθη, καὶ παράφορος, σχεδὸν παραρρονοῦσα, ἐβρίφη εἰς τὰς ἀγκάλας τοῦ συζύγου τῆς.

Τὸ ἐσπέρας, περιπατοῦσα μετὰ τοῦ Παύλου, ὅν ἐκράτει διὰ τοῦ βραχίονος, ὑπὸ τὸ φύλλωμα δειροστοιχίας φιλωρῶν, καὶ ἐν μέσῳ φωτὸς ἀβελαιίου νυκτὸς ἀστεροφεγγυῶς, ἡ Ροζαλία τῷ ἔλεγε ταπεινῇ τῇ φωνῇ, περὶ τὸ τέλος μακρᾶς ἐξαγορευσεῶς τῆς.

— Ἐννοεῖς τί ὑπέφερα, σὲ ἠγάπων! σὲ ἠγάπων! ἐπανελέγε μετὰ τοῦ θεοσεπίου ἐκείνου τόνου τῆς φωνῆς, ὅστις ἀπέρρει τῆς ψυχῆς καὶ ὑπέκει εἰς μόνην τὴν ἐμπνευσιν.

Τὴν ἐπιούσαν ἦτο ἡ παραμονὴ τῆς ἑορτῆς τῆς Ροζαλίας.

Ὁ Παῦλος διέταξε νὰ φορτώσωσιν ὅλην τὴν ἱματοθήκην τῶν τέκνων τοῦ ἐπ' ὄχηματος, καὶ ἔστειλεν αὐτὴν εἰς Τερψιθέαν ἐπιστατούσης τῆς Κ. Μαρισάλ. Τὰ τέκνα τοῦ ἐπεφυλάχθη μόνος του νὰ ὀδηγήσῃ, καὶ μόνος του νὰ τ' ἀποδώσῃ τῇ μητρὶ αὐτῶν.

Ὁ γέρον Σαμπανῆ, ὅστις τὴν ἡμέραν αὐτὴν διέτριφεν εἰς τοῦ φίλου του Δαμάλ, ἐπέστρεψε νύκτα εἰς τὸν οἶκον· τὴν ἐπιούσαν λοιπὸν ἰδὼν ὅτι τὰ μικρὰ ὅλα ἔλειπον, χωρὶς νὰ ἐρωτήσῃ ψυχῆν, καὶ ὑπέκρινε εἰς κρύφιδόν τι προαίσθημα, ἐπορεύθη πρὸς τὸ οἶκον τῆς νύμφης του, ὅπου ἀφίκετο τὴν ἐνάτην ὥραν τῆς πρωίας.

Τὴν στιγμὴν ἐκείνην, ὁ Παῦλος, ἐνδεδυμένος ἐπιμελῶς, ἔχων ἀσκεπῆ τὴν κεφαλὴν καὶ γυμνὸν τὸν τράχηλον, ἐκάθητο εἰς τὸν κῆπον, ὑπὸ τὴν σκιάν δενδρώων πλησίον τῆς οἰκίας ἐγειρομένου, καὶ περικυκλωμένος ὑπ' ὕλης τῆς οικογενείας του.

Τὸ οικογενειακὸν τοῦτο σύμπλεγμα παρέστη εἰς τὰς ὄψεις τοῦ γέροντος Σαμπανῆ, πρὸς χάρμα τῶν ὀφθαλμῶν του, ἅμα ἔκαμψε τὴν γωνίαν τῆς οἰκίας... Ἔστη αἴφνης, βίπτων τὸ σῶμά του ὀπίσω καὶ ὑψῶν τὰς χεῖρας καὶ κινῶν αὐτὰς ἐν εἰδει τηλεγράφου.

— Ἄ! παμπόνηρε, ἐκραύγασε μιμούμενος τὸν θέλοντα νὰ ἐπιπλήξῃ...

Ἡ ἀπροσδόκητος ἐμφάνισις τοῦ πατρός τῆς, καὶ ἡ ἐπιφώνησις ἐκείνη ἐθορύβησαν τὴν Ροζαλίαν. Νέουσα κάτω τοὺς ὀφθαλμοὺς ἠγέρθη νὰ δεχθῇ τὴν ἀσπασμὸν αὐτοῦ.

Κατὰ τὰ πρῶτα ψύχη, μεσοῦντος τοῦ Νοεμβρίου, ὁ Παῦλος μετὰ τῆς Ροζαλίας ἦλθον νὰ κατοικήσωσιν εἰς Παρισίους, εἰς μικρὸν τι αὐτῶν μέγαρον, διότι, κατ' αἰτησιν τῆς Ροζαλίας, ἀρῆκαν τὴν παλαιὰν κατοικίαν των.

Ἐκτοτε ζῶσιν ἐν αὐτῷ ὅλοι ἀφοσιωμένοι πρὸς ἀλλήλους, ἐλεύθεροι καὶ ἀνεξάρτητοι, διότι ὁ Παῦλος, ἔχων ἤδη λαμπρὰν περιουσίαν, παρητήθη τὸ πρῶτον αὐτοῦ ἐπάγγελμα, καὶ εὐτυχεῖς διότι ἀγαπῶνται...

Ἀμαρτάνομεν ἂν ἀπαιτήσωμεν ὑπὲρ τοῦ Παύλου Σαμπανῆ συμπάθειαν καὶ σέβας. Ὁ ἄνθρωπος οὗτος ἐδοκιμάσθη, ἐδείχθη τοσοῦτον ἰσχυρὸς κατὰ τῆς δυστυχίας, ἀδύνατος κατὰ τῆς ἀγάπης, αὐστηρὸς πρὸς ἑαυτὸν, συγκαταβατικὸς πρὸς τοὺς ἄλλους...

Καὶ ἡ Ροζαλία... δὲν ἦτο καὶ ἡ γυνὴ αὐτῆς εὐγενῆς, ἀλλ' ἀπατηθεῖσα; τὸ σφάλμα αὐτῆς βεβαίως ἦτο μέγα, ἀλλ' ὄχι καὶ ἄνευ συγχωρήσεως, ἢ μετάνοιά τῆς ταχεῖα καὶ εὐλακροῦς, ἢ λύπη τῆς ἀληθῆς, ἢ τιμωρικῆ σκληρᾶ, ὁ ἐξίλασμός βραδύς

καὶ πλήρης. Δὲν δυνάμεθα νὰ ἐλπίσωμεν καὶ ὑπὲρ αὐτῆς; συγκαταβάσιν καὶ συγχώρησιν;

(Ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ) Κ. Π.
T e l o c .

ΟΙ ΧΡΥΣΟΘΗΡΑΙ.

(Συνέχεια, ἴδε φυλλάδιον 29.)

— Τί σὰς ἔλεγα, Δέσποινα; ἐπανελάθεν ὁ Ἀκακίας· ἰδοὺ εἰς τῶν φυγαδῶν ἵππων, ὅστις ἐκ βρόμου, ἔκαμεν ἐν λουτρόν!

— Μπᾶ! καὶ πῶς; οἱ ἵπποι τοῦ τόπου τούτου ἔχουσι τὴν ἑξὶν νὰ ἐκλαμβάνουν τὰς λίμνας ἀντὶ ἵπποστασιῶν; λέγει προχωρῶν ὁ Κ. Φαβιέρ.

Ἀκολουθῶς ἐπλησίασε καὶ αὐτὸς ὁ Τερράλ, καὶ εἶδεν ν' ἀποχωρίζεται ἐν σύμπλεγμα ὕδροντων φυτῶν, καὶ ἡ κεφαλὴ ἐνὸς ἵππου πεπυρωμένου, νὰ δευθύνεται πρὸς τὰ ἐμπροσθεν μὲ τὰ ὦτα ὑψωμένα καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς αἰματηροὺς καὶ κεκαλυμμένους κατὰ τὸ ἥμισυ ἐκ θυσάνου τριχοειδῶς. Ἐφαίνετο ὅτι ἤκουεν, ὅπως ἐκστατικὸς, τοὺς χρεμετισμοὺς δι' ὧν οἱ ἵπποι τῶν ὁδοιπόρων μᾶς ἀπῆντων εἰς τοὺς ἰδικούς του, καὶ ἀπεφάσισε τέλος νὰ πλησιάσῃ ἀνεπαισθήτως εἰς τὴν ὄχθη τῆς λίμνης.

— Δέσποτα, λέγει τότε ὁ μαῦρος, τὸ ζῶον φαίνεται κραταῖον καὶ εἶναι καλὴ λεία· ἴσως θὰ ἔχομεν τὴν ἀνάγκην του.

— Θέσον ἐπ' αὐτοῦ τὴν ἀρπάγην, ἀπαντᾷ ὁ Γοντράν.

Ὁ ἵππος προεχώρει μετὰ δυσπιστίας, ἐφαίνετο δὲ ὡς καταληφθεὶς ὑπὸ τυφλοῦ τινος φόβου, καὶ ἐνίοτε ἐσταμάτα καὶ ἀνωρθοῦτο ἐντὸς τοῦ ὕδατος, ὅσκις ἐπικίνδυνα μιάσματα ἠρέθιζον τὸ λεπτόν του δέρμα. Οἱ ἄλλοι τρεῖς, οὔτε κἄν ἐκινουνοῦσαν τὸν μόνον ὑπὸ τὴν σκιάν τῆς κέδρου καὶ ἐκράτου τὴν ἀναπνοὴν των.

Τέλος πάντων, ὅτε ὁ ἵππος οὗτος προσῆλθε πλησιέστερον, ὁ Ἀκακίας ἔτραξε πρὸς τὴν ἀκτὴν, ἐξετάθη ὡς ὁ ὄφις, καὶ βίπτει ἐπ' αὐτοῦ, μετ' ἐπιδεξιότητος καὶ δυνάμεως ἀξιοθαυμάστου, μίαν θηλειάν, διὰ τῆς ὁποίας ἐσφιγξὲ τὸ ἄκρον τοῦ ἄνω χεῖλους του. Ὁ ἵππος ἐποίησε τότε πῆδημα πρὸς τὰ ὀπίσω ἀπὸ ἐκπληξιν καὶ λύσσαν· ὁ Ἀκακίας ὄμως δὲν παρήτησε τὸ σχοινίον, τὸ δὲ σφιγξίμον ὑπῆρξε τοσοῦτον ἐπάδυνον διὰ τὸν ἵππον, ὥστε μετὰ τινα ἀπελπιστικὸν χρεμετισμὸν, ἐνέδωκεν εἰς τὴν πειθαρχίαν, καὶ μετὰ δύο λεπτά οἱ σκληροὶ καὶ μυτεροὶ δονυχῆς του ἠκούοντο ἀντηχοῦντες ὡς μέταλλα ἐπὶ τῶν ἀναμειγμένων μετ' ἄμμου χαλίκων τῆς ὄχθης.

Ἄλλ' ἅμα ὁ Τερράλ εἶδε πλησιέστερον τὸ τρομερὸν τοῦτο ζῶον, ἤρπασε τὴν μαλωδιῆν ῥάβδον τῆν

ἐκράτει ὁ Κ. Φαβιέρ, καὶ ἐφώνησε μετὰ δυνάμεως πρὸς τοὺς συντρόφους του

— Ἀμέσως ὀπίσω διὰ τὸν Θεόν, ἄς μὴ μείνῃ ἐδῶ ἡ Κυρία! ὀδηγήσατέ τὴν εἰς τὸ σπήλαιον, Ἀν-Γοντράν! ἀναγνωρίζω τὸν ἵππον τοῦτον, εἶναι ὁ Δαιμονισμένος!

— Ἠσύχασε δὲ μὴ διασκεδάξῃς μὲ ἡμᾶς, Ἰάκωβε, τῷ λέγει ὁ Κ. Φαβιέρ· εἶναι δυνατὸν νὰ φοβηθῶμεν ἕνα ἵππον ἐπίσης ὡς μίαν τίγριν ἢ ἕνα λέοντα;

— Ὁ Δαιμονισμένος εἶναι ἐπικινδυνώτερος, καθόσον δὲν ὑπάρχει καὶ στερεῶς δεδεμένος, ἀπαντᾷ ὁ Τεράλ. Εἶναι κακότροπον ζῶον. Κράτει καλὰ τὸ σχοινίον, Ἀκακία· σὲ ξεκοιλιάζει μὲ ἐν του λάκτισμα!

Καὶ πραγματικῶς ἦτον ὁ Δαιμονισμένος, ὅστις, καταπληχθεὶς πρὸς στιγμὴν ἐκ τῶν φωνῶν καὶ τῆς ἐμφανίσεως τῶν ἀνθρώπων τῶν ἰσταμένων ἐπὶ τῆς ὄχθης, ὕψονεν ἔτι μᾶλλον τὰ ὦτά του, ἔσειε τὴν μακρὰν του χαιτήν ἀτάκτως κυματιζομένην, καὶ ἐθεώρει τὸν μαῦρον με ὄμμα πλάγιον· ὁ Τερράλ ἐννοήσας, ὕψονει ἀμέσως τὴν ὁποίαν ἐκράτει ῥάβδον φωνάζων.

— Φυλάξου, κεφαλὴ ἐθενίη!

Καὶ ὄντως, ὁ ἵππος ὄρμα, ταχὺς ὡς ὁ ἐλιγμὸς τῆς ἀστραπῆς, κατὰ τοῦ μαύρου· ἀλλ' οὗτος προλαβὼν ἐγκαίρως, προσέκλινεν ὄπισθεν τῆς κέδρου περὶ τὴν ὁποίαν περιστύλιξε τὸ σχοινίον, τοῦ ὁποίου τὸ ἕτερον ἄκρον ἐκράτει τὸ χεῖλος τοῦ Δαιμονισμένου, καὶ συγχρόνως, δι' ἐνὸς κτύπου τῆς ῥάβδου καλῶς προσφερθέντος, ὁ Τερράλ ὤθησε πρὸς τὰ ὀπίσω τὸ ἄγριον ζῶον.

Ὁ Κ. Φαβιέρ διαρκούσης τῆς μακρᾶς ταύτης πάλης, εἶχε συνοδεύσει τὴν σύζυγόν του πρὸς τὸ σπήλαιον.

— Δὲν θέλομεν ὠφελθῆ παντελῶς ἐκ τοῦ κατκραμένου αὐτοῦ ἵππου, ἐψιθύριζεν ὁ Τερράλ, ἐξετάζων αὐτὸν μετὰ προσοχῆς.

— Μπᾶ! τὸν λέγει ὁ μαῦρος, τὸν νομίζω πολλῶς ὀκνηρότερον ἢ κακόν· αὐτὸς τρέμει ἐπὶ τῶν ἰγνύων του, ὅλοι του αἱ τρίχες εἰσὶν ἀνωρθωμένοι, οἱ δὲ χρεμετισμοὶ του φαίνονται θρηνώδεις μᾶλλον ἢ ἀπειλητικαί.

— Ναί, φοβεῖται, ἐπαναλαμβάνει ὁ Τερράλ. καταστάς σκεπτικὸς. Σείει τὸ σχοινίον οὕτως ὡς νὰ ἠλιπίζε νὰ ἐκρίζωσῃ τὴν κέδρον καὶ ν' ἀποδράσῃ ἐντοσούσω οὔτε κροαίνει, οὔτε ἀνορθοῦται φοβεῖται μόνον, ἀλλὰ διατί; βεβαίως ἄλλο τι ἄγριον ζῶον περιτρέχει εἰς τὰ πέριξ, διότι ἡ θέα τοῦ ἀνθρώπου, δὲν δύναται νὰ τῷ ἐμπνέῃ τόσον φόβον.

— Ἐγὼ δὲν ἀπῆντησα τοιοῦτου εἶδους ἵππους, ὅταν ἐκμύνηγον εἰς τὸν τόπον, ἐπανελάθεν ὁ ἀραψὸς ἐν μέρει τεταραγμένος, ἀλλὰ ἐὰν ἡ Δόνα Ἐλισάβετ σὲ ἤκουε, δὲν ἤθελε κλείσει ὀφθαλμὸν τὴν νύκτα, ὁ δὲ τρόμος ἤθελε τῆς ἀφαιρέσει πᾶσαν ἀνάπαυσιν.

— Ἐχῆς δίκαιον, Ἀκακία, τὸν λέγει ὁ ἡμίιδουλος, καὶ δὲν θέλω ἀναφέρει τοὺς φόβους μου οὔτε εἰς αὐτὴν οὔτε εἰς τὸν Ἀν-Γοντράν· εἰς ἡμᾶς ἀ-

πάσκειται να επαγρυπνώμεν κατά τὸν ὕπνον των.

— Δύνασαι να επαναπαυθῆς εἰς τὴν ἀγρυπνον φροντίδα μου καὶ να ἡσυχάσῃς ἐντὸς τοῦ σπηλαίου, μέχρι τῶν τριῶν τῆς πρωΐας, Ἰάκωβε Τεβράλ. Με μίαν καλὴν καρδίαν εἰς τοὺς ὤμους, δύναμαι να σὲ προφυλάξω ἀπὸ φαρτρίαν βονάσων καὶ τίγγρων, ἐξηκολούθησε γελῶν ὁ Ακακίας.

Ὁ Τεβράλ ὑπεμεδίεισε καὶ αὐτὸς διὰ τὰς ἀνυποστάτους τοῦ ἀνησυχίας; ὁ δυστυχῆς ἦτο ἠφανισμένος ἐκ τοῦ κόπου. Σιγῇ πλήρῃς ἐπεκράτει ἐπὶ τῆς ἐρήμου· καὶ δὲν ἤκουέ τις οὔτε τὸν ἦχον τῆς φωνῆς μιάς ἐλάφου, οὔτε τὴν πνοὴν μιάς αὔρας ἐκ τοῦ ὕψους τῶν δένδρων. Ὁ Τεβράλ ἐβόηθησε τὸν μαῦρον να δέσῃ τοὺς ἡμιόνους εἰς τὰς μελίας, ἐπειτα δὲ συναθροίσαντες διάφορα ζῆρά χόρτα, τὰ ὅποια μετεκόμισαν περὶ τὸ σπήλαιον, κατεσκεύασαν ἀπαλὸν τι πρὸς διανυκτέρευσιν μέρος. Μετὰ τὸ δεῖπνον τὸ ὅποιον κατεπρόχυνε τὴν πείνην των, ὁ Κ. Φαβιέρ ἔθεσεν εἰς χεῖρας τοῦ Ακακίας ὡραίαν ἀγγλικὴν καρδίαν, καὶ μίαν πλατεῖαν ξιφομάχαιραν, συνεφωνήθη δὲ ὅτι ὁ τελευταῖος οὗτος θέλει φυλάξῃ εἰς τὴν εἰσοδὸν τοῦ σπηλαίου μέχρις οὗ ὁ Τεβράλ τὸν ἀναπληρώσῃ μετὰ τρεῖς ὥρας.

Οἱ ὀδοιπόροι ὄθεν ἀπεκοιμήθησαν βαθέως· ἡ Ἐλισάβετ μόνη δὲν ἠδύνατο να κλείσῃ ὀφθαλμὸν, διότι κατεθλίβετο ὑπὸ ἀορίστου τινὸς ὀρμεμψύτου τρόμου. Ἐν μέσῳ τοῦ σκότους τοῦ σπηλαίου, καὶ μάλιστα ὅτε ἡ ἀτονία εἶχε κλείσει τὰ βλέφρατά της, κατεδιώχθη ὑπὸ ἀποτροπαίων ὀπτασιῶν. Τῇ ἐφαίνετο ὅτι ὁ Γοντράν περιεκυκλοῦτο ἀπὸ σπείρας ἐχθρῶν, κατὰ τὴν τυχηρὰν του ταύτην ἐκδρομὴν, καὶ ὅτι αὐτὴ μόνη ἦτο δυνατόν να τὸν σώσῃ.

Κατὰ τινα στιγμὴν νομίζει ὅτι ἀκούει ἐκ τῶν βαθέων τοῦ σπηλαίου μυχῶν ἐξερχομένης κραυγῆς παραδόξους καὶ ἐκτεινεί. Ἀμέσως ἀντήχησεν εἰς τὰ ὠτά της ὑπόκωφός τις καὶ τοσοῦτον θρηνώδης στεναγμὸς, ὥστε ἀνοίξασα τοὺς ὀφθαλμούς της καὶ ἀναστᾶσα ἐπὶ τῶν ἀγκῶνων, κατελήφθη ὑπὸ ἀνικητοῦ φρίκης. Καὶ δὲν ἠπατάτο, διότι καθορᾷ λάμψιν, καὶ ὑπὸ τὰς ἀκτῖνάς της διαγγραφομένην καὶ καίουσαν πρὸς ἀνώμαλόν τι μέρος τοῦ σπηλαίου, σκιὰν ἠράκλειον· ἔθεώρει μετὰ ἡλιθιότητος, ἀγνοοῦσα ἐὰν ὤφειλε, διὰ κραυγῆς ἢ ἄλλως πως να ἐξυπνίσῃ τοὺς κοιμωμένους, ὅτε ἀνεγνώρισεν ἐν τῇ σκιᾷ τὸν μαῦρον Ακακίαν, κρατοῦντα διὰ τῆς μιάς χειρὸς ἄκρον σχοινίου ἀνημμένου ἐν εἶδει λαμπάδος, καὶ διὰ τῆς ἐτέρας σύροντα ἀπὸ τοῦ δέρματος τοῦ λαίμου ἐν ζῶον ὑπόξανθον καὶ ποικιλόχρουν με στίγματα μέλανα, ὁμοιάζον πολὺ πρὸς μαύρην γαλῆν, καὶ τοῦ ὁποίου οἱ ὀφθαλμοὶ προήγαγον ἀπαύγασμα λαμπρὸν. Τρία ἄλλα νεογνά ὅμοια ἔπαιζον εἰς τοὺς πόδας τοῦ δούλου, ὅστις ἤρπασε καὶ ταῦτα, καὶ ἐβύθισεν ἐντὸς πλατέος λινοῦ σάκκου, τοῦ ὁποίου τὴν ὀπὴν ἐκλείσει διὰ σχοινίου, ἐπειτα δὲ βίψας τὸν σάκκον ἐπὶ τῶν ὤμων του διευθύθη πρὸς τὴν εἰσοδὸν τοῦ σπηλαίου.

Ὅτε διήλθεν ἐνώπιον τοῦ κρεββάτου τῆς Ἐλισάβετ, ἀνικανῶν να κρατηθῇ, ἐστάθη ὅπως τὴν θεωρήσῃ, ἀλλ' ἔμεινεν ἐντρομος· βλέπων ὅτι ἦτον εἰσέτι ἐξυπνος καὶ ὅτι εἶχεν ἐστήλωμένους ἐπ' αὐτοῦ τοὺς ὀφθαλμούς της.

— Τι θέλεις να κάμῃς, Ακακία; τὸν ἠρώτησεν. Μήπως ἔχομεν νέους να διατρέξωμεν κινδύνους; ἤθελες να μᾶς δώσῃς κἀνεν σύνθημα;

— Ὁχι, δέσποινα, ἀπήντησεν εὐσεβᾶστως ὁ μαῦρος· ἤκουσα τὰς κραυγὰς τῶν ἀγρίων τούτων γαλῶν, καὶ ἐπειδὴ ἐφοβοῦμην μὴν ταραξοῖσι τὸν ὕπνον σας, εἰσῆλθον ἐλαφρότατα ἐντὸς τοῦ σπηλαίου ὅπως τὰς συλλάξω ἐντὸς τοῦ σάκκου καὶ τὰς πνίξω εἰς τὴν λίμνην.

— Ἄ! εἶναι γαλαὶ ἀγριαί, ἐπανέλαβεν ἡσυχάσασα ἡ Ἐλισάβετ. Πραγματικῶς, ἦσαν σύνικτοι ἀρκετὰ δισάρεστοι· ἀλλ' αἱ κραυγαὶ των εἶχον εἰδός τι πενθηρὸν καὶ μ' ἀφήρσαν πᾶσαν ἐπιθυμίαν ὕπνου· εἶμαι ἀνήσυχος καὶ ἰπεφοβημένη εἰς τὰ σκότη τῶν ἀποτόμων, τούτων λίθων! — Ἡ νύξ εἶναι ὡραία, δέσποινα, ἀπήντησεν ὑπόουλως ὁ δούλος, καὶ ἂν εὐδοκεῖτε να καθήσετε ἐπὶ τῆς ὄχτης τῆς λίμνης, θὰ εὐρετε ἐκεῖ ἡσυχίαν καὶ ἀνάπυσιν.

— Ναί, τῷ λέγει ἡ Ἐλισάβετ, ἔχω ἀνάγκην ἀέρος, διότι ἐντὸς τοιαύτης κρυστικῆς καὶ ὕγρας ἀτμοσφαιρας δυσκολεύομαι καὶ να ἀναπνεύσω.

Ἀνέστη ὄθεν καὶ ἠκολούθησε τὸν Ακακίαν ὅστις τὴν ὠδήγησε πρὸς τὴν ὄχθην, ἐνθα εὐτυχῶς ὅλοι οἱ ἄπειροί της τρόμοι ἐξηλείφθησαν. Ἐν μέσῳ τῆς σιγῆς ἀπειρία θορύβων ἀνήγγελλον τὴν παντοδύναμον τῆς φύσεως ζῶην κατὰ τὰ περθενώδη ταῦτα μέρη. Τὸ κυμάτισμα τοῦ ἰχθύος ἐντὸς τοῦ ὕδατος, ὁ ὑπόκωφος ἦχος κωδωνίσκου σειομένου ὑπὸ ἀνηύχου τινὸς ζῶου, ὁ κρότος τῶν κλάδων τοὺς ὁποίους αἰφνιδίως τις πνοὴ ἀνέμου ἐκίνει· αἱ ἀδιάλειπτοι ἐξ ἀδημονίας κρούσεις τῶν ποδῶν τοῦ δαιμονισμένου, ὅλοι οὗτοι οἱ θόρυβοι διεσκέδαζον τὸ πνεῦμά της.

Ὁ δὲ μαῦρος, ἀκίνητος, πλησίον της διατελῶν, ἐβύθιζετο εἰς βαθεῖς βρεμχασμούς. Αἱ χεῖρές του ἔπαιζον μετὰ τὸ σχοινίον τοῦ σάκκου, τὸ ὅποιον ἀναπαισθήτως ἄφινε να ὀλισθήσῃ πρὸς τὸ ὕδωρ. Αἴφνης δὲ θέτει τὸν ἐβενίνον του δάκτυλον ἐπὶ τοῦ ὤμου τῆς Ἐλισάβετ, ἧτις τὸν θεωρεῖ μετ' ἀπείρου περιεργίας.

— Δέσποινα, τῇ λέγει μετὰ βραχείας καὶ ἠλωιωμένης φωνῆς, πιστεῦετε ὅτι εἶναι ἀδύνατον γυνὴ λευκὴ να ἐρασθῇ ἐνὸς μαύρου.

Ἡ νεᾶνις τῷ ἐνευσε ν' ἀπομακρυνθῇ ὀλίγον καὶ τῷ ἀπαντᾷ.

— Ἐτρελλάθης, Ακακία, καὶ τολμᾷ; να ἀποτεινῆς τοιαύτας ἐρωτήσεις; — Βεβαίως ἔχω ἄδικον, ἀπήντησεν ἐκεῖνος· ταπεινῶς· ἀλλὰ τὸ κάμω διότι ἡ ὡραία αὐτὴ νύξ μ' ἀνακαλεῖ τὰς ἱστορίας τῆς πατρίδος μου, τὰς ὁποίας ὁ πατήρ μου, βασιλεὺς μεγάλης φυλῆς, πολλάκις μοὶ διηγήθη. Κατὰ τοιαύτην νύκτα, καθ' ἣν ἡ σελήνη διέλαμπεν ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ καὶ τῶν πεδιάδων καὶ τῶν

γραφείων τῶν λευκῶν καὶ καθ' ἣν οὔτοι δὲν ἐφοβούτο οὐδένα, ὁ πατήρ μου ἔσχε τὸ θάρρος να εἰσδύσῃ ἐντὸς μιάς ἐκ τῶν κατοικιῶν αὐτῶν, καὶ ν' ἀπαγάγῃ ἐκεῖθεν μίαν λευκὴν γυναῖκα τὴν ὁποίαν ἠγάπα!

— Ἡ δυστυχῆς! ἀνακραεῖ ἡ Ἐλισάβετ, καὶ τί ἐγινε;

— Αὐτὴ δὲν ἠθέλησε οὐδέποτε να παραδεχθῇ τὸν ἔρωτα τοῦ πατρός μου, ἂν καὶ ἐκεῖνος ἔθεσεν εἰς κίνδυνον καὶ τὴν ζῶην του αὐτὴν ὅπως τὴν ἀπαγάγῃ καὶ περιεφρόνησεν ὑπὲρ αὐτῆς τὴν ἐκδικησιν τῶν λευκῶν καὶ τὸ μῖσος τῆς φυλῆς του. Ἡμέραν τινα ὀργισθεὶς τὴν ἐπλήγωσε διὰ τῶν φαρμακερῶν ἀκοντίων του· ἐπειτα δὲ ἀπελπισθεὶς να βλέπῃ αὐτὴν μειδιῶσαν, ἐνῷ ὑπέφερε τοσαῦτα ὡσανεὶ ἠθέλεν εἶσθαι εὐτυχῆς ἐὰν ἀπέθνησκεν, ἐθεράπευσε τὴν πληγὴν της καὶ τὴν ἔσωσε. Ἀλλ' ἐβλέπεν ὅτι τῷ ἦτον ἀδύνατον να νικήσῃ τὴν πεισμονὴν της, καὶ ἀποφασίζει να τὴν ἐπιτρέψῃ εἰς τοὺς συγγενεῖς της. Ἐκεῖνη προσεποιήθη ὅτι εὐχάριστος συναινεῖ· ἐνῷ δὲ εἰς ἀπόστασιν δύο λευγῶν ἀπὸ τοῦ καταστήματος αὐτῶν ὁ πατήρ μου ἀνησυχῶν δὲν ἤκουεν ἀπὸ τινος ὥρας τὴν φωνὴν της, ἦνοιζε τὸ φορεῖον ἐντὸς τοῦ ὁποίου τὴν εἶχε κρύψει, ἐκείνη δὲν τῷ ἀπαντᾷ τίποτε ἐγγίξει τὴν χεῖρά της ἀλλ' αὐτὴ ἐπανέπεσε ψυχρά. Ἐνοεῖτε ὅτι ἀφέθη ν' ἀποθάνῃ ἐκ τῆς πείνης ὅπως μὴ εἰσέλθῃ ἠτιμασμένη εἰς τὴν στέγην τῶν συγγενῶν της.

— Ἡ πτωχὴ! ὑπέλαβεν ἡ Κυρία Φαβιέρ. Ἰδοὺ ἡ λυπηρὰ ἀπάντησις εἰς τὴν ἐρώτησιν σου!

— Καὶ ἐν τούτοις, ἐξηκολούθησεν ὁ ἀραψὸς μετὰ φωνῆς σχεδὸν ὀργίλης, θέλων τις ν' ἀγαπήσῃ, ὀφείλει να καταστῇ πρῶτος αὐτὸς ἀγαπητός. Ἐγὼ, ἐὰν ἠγάπων μίαν λευκὴν ὡραίαν ὡς ὑμᾶς, δέσποινά μου, ἤθελα τὴν καταστήσει θεότητά μου, καὶ ἤθελα τῇ εἶσθαι ὑποτεταγμένος καὶ ὑπήκοος ὑποδεδουλωμένος ὡς κύων· δὲν ἤθελα ζῆ ἢ ἵνα τὴν ἀγαπῶ, ἵνα τὴν θεωρῶ, ἵνα τὴν προσπιζῶ· ἤθελα τὴν προτιμᾷ ἀφ' ὅλας τὰς ἡδονάς, ἀπὸ τὴν θήραν, τὴν ἀλειαν, καὶ αὐτὸν τὸν πόλεμον, καὶ ἀπὸ αὐτὴν τὴν ἐλευθερίαν, διότι ἐὰν αὐτὴ ἐδεσμευέτο ποτε, ἤθελα κατορθῶσαι να αἰχμαλωτισθῶ καὶ ἐγὼ ὅπως τὴν ἀκολουθῆσω. Ὡ! κατὰ τὸν ὕπνον μου μόνη ἡ εἰκὼν της θέλει διέρχεται τοὺς ὀφθαλμούς μου καὶ ἂν ἐνεσαρκούτο διὰ ν' ἀκούσῃ τὰ ὄνειρά μου, ἤθελεν ἀκούσει προφερόμενον μόνον τὸ ὄνομά της!

— Δὲν ἐπίστευα ὅτι τοσοῦτον ἀγνὰ αἰσθημάτων εὐρίσκουσι θέσιν ἐντὸς τῆς καρδίας ἐνὸς μαύρου δούλου, τὸν διακόπτει ἡ Ἐλισάβετ, ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον ἐκπληκτος. Μέχρι τοῦδε σὲ ἔκρινα κακῶς, Ακακία. Καλὰ λοιπὸν, ἐὰν ὑπηρετήσῃς ἀνδρείως τὸν κύριόν σου εἰς τὴν ἐπιχείρησίν του, ἔσω βέβαιως ὅτι δὲν θέλω λησμονῆσαι τοὺς λόγους σου. Θέλω κατορθῶσαι τὸν Κ. Φαβιέρ να ἀγοράσῃ ὡραίαν τινα Ἰνδιανὴν ἧτις να σ' ἀγαπᾷ· διὰ τὴν ἀνδρείαν καὶ ἀγαθότητά σου!

Ὁ Ακακίας ὤθησε κραυγὴν γέλωτος τρομερὰν

— Ἄ! Ἰνδιανὴν δούλην ἧτις να μ' ἀγαπᾷ διὰ τὴν ἀγαθότητά μου, καὶ μ' ὄλων μου τὴν ἀσχημῖαν, δὲν εἶναι οὕτω, Δέσποινα; ἀλλ' ὑμεῖς διατιλοῖπὸν τότε ἀγαπάτε τὸν Δὸν-Γοντράν, ὅστις σᾶς λησμονεῖ διὰ να ὄνειρεύεται μέσα ὅπως κερδήσῃ χρυσόν, ὅστις φέρεται πρὸς ὑμᾶς μετὰ τοσαύτης ὑπεροφίας καὶ παραβιάσεως! διατί τὸν ἀγαπάτε; ἀποκριθῆτε!

Καὶ τὴν ἔλαβε βιαίως ἐκ τοῦ βραχίονος.

Ἡ Ἐλισάβετ καταληφθεῖσα ὑπὸ τρόμου τὸν ἐνόμισε κυριευθέντα ὑπὸ περιοδικῆς τινὸς μανίας, καὶ τῷ ἀπήντησε προσπαθοῦσα ν' ἀπαλλαγῇ τῆς κρατούσης αὐτὴν χειρὸς.

— Δυστυχῆ, ἀπώλεσε λοιπὸν τὸ λογικόν, λησμονεῖς ὅτι ἀποτείνεσαι πρὸς τὴν σύζυγον τοῦ δεσπότη σου;

Ἦκουσε συγκρουομένους πρὸς ἀλλήλους τοὺς ὀδόντας τοῦ μαύρου· τὸ στήθος του ἐξωγκούτο· οἱ λόγοι του μόλις ἐξήρχοντο ἐκ τοῦ κατεστραμένου αὐτοῦ λάρυγγος.

— Ἀλλὰ δὲν μ' ἐνοήσατε, κυρία; ἐξηκολούθησε προσηλῶν ἐπ' αὐτῆς ὀφθαλμούς κιτρινοὺς ὡς τὸν χρυσόν. Ὑμᾶς ἀγαπῶ, ὑμᾶς! ὁ ἄφρων, ἐνῷ ἔχω τὸ δέρμα μέλαν, καὶ ἐνῷ εἶμαι δούλος! τοῦτο δύναται ἐν τοσοῦτῳ να μὲ στερήσῃ τῆς ζωῆς! ἀλλὰ τί σημαίνει ὁ θάνατος, ἐὰν σᾶς ἀπαγάγω διὰ τῶν βραχιόνων μου ἐντὸς δάσους, ὡς τὸ ποθῶ ἀπὸ δεκαπέντε ἡδὴ μηνῶν!

— Παραίτε με, ἄθλιε! ἀνακραεῖ ἡ Ἐλισάβετ παραδερομένη. — Διατί, τῇ λέγει ὁ μαῦρος, γνωρίζω ὅτι δὲν μ' ἀγαπάτε ἀλλ' ὅμως ἤδη εἰσθε λεία μου! καὶ δὲν ὀπισθοπορῶ ὡς οἱ λευκοὶ ἀπέναντι ἐνὸς ἔγκληματος ἵνα εὐτυχῶσῃ ἡμέραν τινα, κατὰ τὴν κατηραμένην ταύτην ζῶήν μου.

Τότε μόνον ἡ νεᾶνις ἐνόησε τὴν πραγματικότητα τοῦ πάθους τοῦ δούλου καὶ τὸν κίνδυνον τῆς καταστάσεώς της. Ἐντοσοῦτῳ δὲν ἀπηλπίζετο, γνωρίζουσα ὅτι ὁ σύζυγός της καὶ ὁ ἡμιδούλος ἦσαν ἔτοιμοι να τὴν βοηθήσωσιν, καὶ ὅτι ὁ Τεβράλ ἰδίως, δὲν ἠδύνατο να ἦναι συνέννοχος τοιαύτης προδοσίας.

Ἄλλ' ἠθέλησε να ἐπικαλεσθῇ καὶ πάλιν τὴν φρόνησιν τοῦ μαύρου, καὶ

— Ακακία, τῷ λέγει ἀποφασιστικῶς, ὁμολόγησον ὅτι εὐρέθης εἰς στιγμὴν παραφροσύνης, διὰ τὴν ὁποίαν ἤδη μετανοεῖς· εἰσέτι εἶναι καιρὸς να σὲ σώσω ἐκ τῆς τιμωρίας ἧτις σὲ ἀνήκει. Ἀφῆσόν με ἐλευθέρῳ, ἢ προσκαλῶ τὸν Κ. Φαβιέρ!

— Ὁ Δὸν-Γοντράν δὲν θέλει σᾶς ἀκούσει, τῇ ἀπαντᾷ εἰρωνικῶς ὁ Ακακίας· βλέπει ἐν ὄνειρῳ τὸ μεταλλεῖον τοῦ Τεβράλ ἡμιοιογόμενον ἐνώπιόν του καὶ τοὺς λίθους μεταβαλλομένους εἰς χρυσόν. — Ὁ Γοντράν ἐρχεται να σὲ τιμωρήσῃ, καὶ να μ' ἀποσπάσῃ τὰς χεῖράς σου, ἀνεκράξεν ἡ Ἐλισάβετ μετ' ἀγανακτικῆσεως, ὁ δὲ Τεβράλ θῆλει σὲ δεῖξει!..

— Ἄ! κατατάττεται καὶ τὸν Τεβράλ εἰς τὸν ἀριθμὸν τῶν ὑπερασπιστῶν σας, κυρία, ὑπέλαβεν ὁ μαῦρος. Τῶντι αὐτὸς σᾶς ἀγαπᾷ, διὰ σᾶς ὑπέστη

τὴν ποινὴν τοῦ σκνιδώματος καὶ ἐχορήγησε μεταλλεῖον. Τρόντι, μόνον ὁ μὴ ἀγαπῶν ὑμᾶς εἶναι πλεονέκτης ὡς ὁ Δὸν-Γοντράν. Ἄς ἦναι, τῆ προσέθηκεν ἔπειτα παραιτῶν τὸν βραχιονά της, προσκαλέσατε λοιπὸν καὶ τοὺς δύο, καὶ θέλουν ἐξαληφθῆ ἀπὸ τοῦ ὀφθαλμοῦ σας· ἀλλὰ τοῦτο, ὑμεῖς τὸ ἠθέλησατε! — Κρατοῦν τὰ ὄπλα των, καὶ εἶναι ἀμφοτέρωθεν γενναῖοι, ἀπήντησεν ἡ νεανίς. — Καλλίτερον δι' αὐτοὺς, ἀπαντᾷ ὁ μαῦρος· τὸ κυνήγιον θὰ εἶναι ὠραιότερον καὶ περιεργότερον, διότι μετ' ὀλίγον θέλουν ἔχει ἐχθροὺς τοὺς ὁποίους δὲν θὰ γνωρίζουν νὰ φύγουν.

Ἡ Ἐλισάβετ ἦτις ἐσκόπευε τότε νὰ τρέξῃ πρὸς τὸ σπήλαιον, ἐσταμάτησε. — Ποίους ἄλλους ἐχθροὺς ἐκτὸς σου ἔχουν νὰ φοβηθοῦν; τῷ λέγει συγκινημένη ἐκ προαισθημάτων ἀπευκαταίου.

Ὁ δούλος ἐξέτεινε πρὸς αὐτὴν τὴν χεῖρά του μετὰ ἐπισήμου τρόπου. — Ἡ ζωὴ των εἶναι σώα, κυρία, ἐάν συναινεῖτε νὰ τοὺς ἐγκαταλείψετε ἐντὸς τοῦ σπηλαίου τούτου κοιμωμένους, καὶ νὰ ἀποδράσῃτε μετ' ἐμοῦ ἐπὶ ἐνὸς τῶν ἵππων τούτων· ἐάν τὸ ἀρνήσῃτε, καὶ μ' ἀναγκάσῃτε νὰ σᾶς συμπερασύρω διὰ τῆς βίας, δύνασθε νὰ ἐπικαλεσθῆτε τὴν βοήθειάν των, ἀλλ' ἐκτὸς ὅτι αὐτοὶ ἀπόλλυνται, ἐντοσούτω καὶ ὑμεῖς δὲν θέλετε μ' ἐκφύγει.

— Ἀνόητος ἐγὼ ν' ἀκούσω τὸν προδότην αὐτόν! λέγει ἡ νεανίς, καὶ ἠθέλησε νὰ ἀναλάβῃ τὴν ὁδὸν τῆς ἀμέσως· ἐν ἐγγχειριδίον βίβην παρὰ τοῦ Ἀκακίας, τὴν ἔκαμε νὰ μείνῃ καὶ νὰ κλονισθῇ· ἔπειτα δὲ δι' ἐνὸς πηδήματος ἀναλαβὼν αὐτὸ, τὴν ἔσυρε μέχρι τῆς κέδρου, καὶ προστήγγισε τὸ ἄκρον τοῦ ἐγγχειριδίου πρὸς τὸ λωρίον τοῦ ἐνὸς ἵππου.

Μετὰ ταῦτα, ἐπειδὴ ἡ Ἐλισάβετ, καταζλισμένη ἐκ τῆς ἀγροίκου ταύτης προσβολῆς, δὲν εἶχεν εἰσέτι τὴν δύναμιν νὰ κράξῃ, ἤρπασε τὴν ξιφομάχαιράν του καὶ τὴν ἐνέπηξεν εἰς τὰσπλάγχνα τῶν ἄλλων δύο ἐμπιστευθέντων αὐτῷ ἵππων καὶ ἀμέσως δύο κρουνοὶ αἵματος ἀνέβλησαν ἐκ τῶν πληγῶν των.

Ἡ νεανίς ἐθεώρει τὴν παράδοξον ταύτην πράξιν, ὡς θεωρεῖ τις ὄνειρόν τι τερατώδες· τὸσαῦτα αὐθάδεια τὴν ἐσύγχισε. Οἱ ἵπποι ἐταλαντεύοντο ἐπὶ τῶν κνημῶν των· μετὰ ταῦτα ὁ Ἀκακίας ἔσυρε τὸν σάκκον ἐνῶ εἶχε τὰς ὑποτιθεμένας ἀγρίας γαλάς, δ' ἐσχίσε καὶ ἐξκοιλίασε διὰ τοῦ ζίφους του τὰ νεογνά ἐκεῖνα ἀγρίμια.

Ταῦτα ἐξέβαλον πένθιμόν τινα καὶ ἐκτενῆ συναγμὸν, εἰς τὸν ὁποῖον ἀπήντησαν κατ' ἀρχὰς μακρόθεν τραχεῖαι καὶ λαρυγγώδεις κραυγαί, ἔπειτα ὑπόκωφοι καὶ τρομεροὶ βρυχηθμοὶ, καὶ τέλος μία ἁρμονία ἀσύμφωνος καὶ σχηματιζομένη ἀπὸ κραυγᾶς ὡσανεὶ ἐκ τῶν ὀρέων τῶν δασῶν καὶ τῶν πεδιάδων ἐξερχομένης!

Τότε ἡ Ἐλισάβετ κατελήφθη ὑπὸ ἀπείρου φόβου καὶ σκοτοδινιάσεως, ἀλλ' ἦτις τῷ ἔδωκε φωνήν, διότι ἀνέκραξεν ἀπελπιστικῶς.

— Βοήθεια, Γοντράν, βοήθεια, Τερράλ! ἐχάθημεν.

Ἄλλ' ἡ φωνὴ τῆς δὲν ἠδύνατο νὰ διαπεράσῃ τὴν δύσπυρον ἁρμονίαν τῶν βρυχηθμῶν οἵτινες ἐπλήρουν τὸν ἀέρα, καὶ οἵτινες προσεπλησίαζον, ὡς χροδὴ τις ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον ταχυομένη.

Οἱ δύο ἵπποι, κριαβλήθέντες ἐκ τῆς ἐξαντλήσεως τοῦ αἵματός των, ἔπεσαν ὑπτιοί· οἱ ζωηροὶ ἡμίονοι, τρέμοντες, εἰκίνουν τοὺς κωδωνίσκους των, ἀπέσπων τοὺς χαλινούς των, καὶ διέτρεχον ἐδῶ καὶ ἐκεῖ. Τοῦ Δαιμονισμένου τὸ δέριμα ἦτο ἀνωρθωμένον καὶ κάθυγον, ἀπρὸς δὲ ἐλεύκινε τὸ ὀγκωδὲς τοῦ χεῖλος· οἱ πόδες τοῦ κατέθρανον τὴν γῆν καὶ τὴν ἔλαμνον νὰ πετᾷ περὶ αὐτόν.

Ἡ δὲ Ἐλισάβετ ἐφώνει πάντοτε. Γοντράν, Τερράλ! βοήθεια! ἀλλ' ἡ φωνὴ τῆς καταστᾶτα ἀθηνεστερὰ οὐδόλω; ἤκούετο.

Ἡ'.

Ὁ Ἀκακίας λύσας τότε ἀμέσως τὸν ἵππον του ἐκ τοῦ κορμοῦ τῆς κέδρου, ἐπήδησεν ἐπ' αὐτοῦ, καὶ ἀρπάσας τὴν νέαν κυρίαν του, ἔθεσεν αὐτὴν ἐπὶ τοῦ ἐφιππίου, ἔμπροσθέν του. Ἡ ἀτυχὴς γυνὴ, καταπεπληγμένη, μὲ ἐξηγρωμένους τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ περιῖπταμένην τὴν κόμην, ματαίως ἀντίστατο πληροῦσα πληγῶν τὰς εὐθράστους αὐτῆς χεῖρας.

— ὦ! δὲν δύνασαι νὰ μ' ἐκφύγῃς, ὑπέλαθεν ὁ δούλος· ὕβρισόν με, δέσποινα, καταξέσχισόν με, μίσησόν με! Τὸ μῖσός σου θέλει αὐξήσῃ τὸν ἐρωτά μου.

— Ἄ! ἄθλιε, κατασυντριβομαι ὑπὸ τοῦ πόδους τοῦ ἵππου σου, ἀλλὰ δὲν κατορθώνεις νὰ μ' ἀπαγάγῃς!

Ὁ μέλαψ τότε, ἀπελπισθεὶς, ἔσφιγξε μέχρι καταθλίψεως τὰς χεῖρας τῆς Ἐλισάβετ, καὶ τῆ λέγει μετὰ ὑποκόφου φωνῆς.

— Ἄλλὰ, ἄφρον πλάσμα, ἀγνοεῖς ὅτι ὑπὸ τοῦ πόδους τοῦ ἵππου τούτου ἐνυπάρχει ὁ θάνατος, καὶ ὅτι οὔτε μίαν στιγμὴν ἔχομεν ν' ἀπολέσωμεν;

Ἡ Ἐλισάβετ ἔτεινε νὰ πῆσῃ ἀλλ' ἐκεῖνος τὴν ἀνήγειρε διὰ ῥωμαλέας κινήσεως, καὶ τὴν ἔθεσεν ἐπὶ τοῦ ἐφιππίου· οἱ δὲ βρυχηθμοὶ πανταχόθεν ἠκούοντο.

— Βοήθεια... Γοντράν... Τερράλ! ἀνέκραξεν ἐκ νέου ἡ Ἐλισάβετ, ἐξαντλήσασα πᾶσαν αὐτῆς τὴν δύναμιν εἰς τὴν τελευταίαν ταύτην πρόσκλησιν.

Τὴν στιγμὴν δὲ ταύτην, ὁ Τερράλ, ἐγερθεὶς αἰφνιδίως ἐφάνη εἰς τὴν εἴσοδον τοῦ σπηλαίου, ὡπλισμένος διὰ τοῦ πυροβόλου του καὶ τῆς μακρᾶς του μαχαίρας.

Κατεπλήχθη ὄρων τὸν δυσεθῆ μαῦρον, ἐφιππον καὶ σύροντα ἐντὸς τῶν βραχιόνων του τὴν νέαν Ἐλισάβετ. Παρεσκευάσε τὸ ὄπλον του, καὶ ἐσκόπευε τὸν ἄθλιον αὐτόν, ὅστις ἀμέσως ἐφώνησε.

— Ἐάν προσπαθῆς νὰ μ' ἐπιτύχῃς, κινδυνεύεις

νὰ φονεύσῃς τὴν προσφιλῆ σου κυρίαν, ἀνδρεῖς Τερράλ! εἶναι, ὡς βλέπεις, ὁ προμαχὼν μου.

Ὁ δυστυχὴς Τερράλ ἐφρίσσειεν, ἡ δὲ χεὶρ του ἐκλονίζετο ὡς φύλλον τι κινούμενον ὑπὸ τοῦ ἀνέμου.

— Φύλαξον τὴν δόσιν τοῦ ὄπλου σου διὰ τὸν ἐχθρὸν ὅστις ἔρχεται νὰ σὲ συλλάβῃ, τῷ λέγει ὁ δούλος, καὶ μίθε ὅτι ἡ μικρὰ αὐτῆ λίμνη, ὅπου ἐποτίσαμεν τὰ ζῶα μας, καλεῖται πηγὴ τῶν τίγρων.

Εἰς τὰς λέξεις ταύτας ὁ ἀτρόμητος Ἰάκωβος Τερράλ, ἠσθάνθη φρίσσοντα τὰ μέλη του ἀπὸ τῆς κεφαλῆς μέχρι τῶν ποδῶν κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην, ἡ πηγὴ αὐτῆ εἶχεν ἀπαίσιον δι' ὅλον τὸ Μεξικὸν φῆμιν. Οἱ περιηγηταὶ ἐφρόντιζον πάντοτε νὰ παρεκκλίνωσι τῆς ὁδοῦ ὅπως τὴν ἀποφύγωσιν, ἐκτὸς ἂν ἦσαν πολυπληθεῖς καὶ ἐσχημάτιζον συνοδίαν μεγάλην, ὁμοιάζουσαν στρατὸν τῶν ἐρήμων. Τὰ ζῶα ταῦτα δὲν διήρχοντο ἐκεῖθεν ὅπως δεῖξωσι φιλοξενίαν περιποιητικὴν ἐπὶ τῆς καταξήρου αὐτῆς ἐκτάσεως, ἥτις ἦτο ἡ κατοικία των ἀπὸ ἀμνημονεῦτων χρόνων. Ἄλλ' ὅσοι δυστυχεῖς ἤθελον ἔχει τὴν ἀφορσίνην νὰ πλησιάσωσι τὴν μικρὰν ταύτην λίμνην, ὅπου περιπολοῦντες ἤρχοντο νὰ ποτισθῶσιν οἱ κάτοικοι οὗτοι καὶ κύριοι τῆς ἐρήμου, δὲν ἀνεραίνοντο ποτὲ, ὅπως διηγηθῶσι τὰς σοβαρὰς λεπτομερείας τῆς συνεντεύξεώς των μετὰ τῶν ἰθαγενῶν τούτων τῶν ὀλίγων κοινωνικῶν.

— Ἦδη, κυρία μου, ὑπέλαθεν ὁ μέλαψ, ἐκλέξατε μετὰ τοῦ Τερράλ καὶ ἐμοῦ, μετὰ τοῦ θανάτου καὶ τῆς ζωῆς. — Προτιμῶ τὸν θάνατον, ἢ νὰ σωθῶ παρὰ σοῦ, τῷ ἀπαντᾷ μετὰ φωνῆς πνιγερᾶς. Εὐσπλαγγίσου με, Ἀκακία! οὐδέποτε ὑπῆρξα ἄδικος ἢ κακὴ πρὸς σέ! Ἄφρσόν με νὰ ἐπανεύρω τὸν Γοντράν ἢ καὶ ν' ἀποθάνω, ἀλλὰ πλησίον του!

— Ὄχι, δέσποινα, ὄχι, τῆ λέγει ἐκτὸς ἑαυτοῦ ὁ ἄραψ· ὡμωσα, ὁ κύριός μου καὶ ὁ Τερράλ ν' ἀποθάνωσιν ἐνταῦθα· ἀλλὰ ὑμεῖς πρέπει νὰ ζήσητε, διότι ἐκεῖνους μὲν μισῶ, ὑμᾶς δὲ ἀγαπῶ.

— Ἄθλιε, φόνευσον καὶ ἐμὲ ὡς αὐτοὺς, ἐψιθύρισεν ἡ Κυρία Φαβιέρ, διότι ἀδύνατον νὰ σὲ ἀκολουθήσω, διότι ὁ Θεὸς αὐτὸς θέλει μὲ προστατεύσει ἐναντίον ἐνὸς ἀνάνδρου καὶ δολοφόνου ὡς σὲ, ἀποστέλλων με τὸν θάνατον.

Ἐν τοσούτῳ ὁ Ἰάκωβος Τερράλ, ἐν τῆ ἐκπλήξει του, ἀκούων καὶ τοὺς αἰετοπε προσπλησίαζοντας βρυχηθμοὺς, ἀμφίβαλλε τι ὄφειλε νὰ κάμῃ, διότι νὰ κτυπήσῃ τὸν μισαρὸν αὐτὸν αἰθίσια, ἦτο τὸ αὐτὸ νὰ κτυπήσῃ κατὰ τῆς Ἐλισάβετ.

Ἀλλὰ τὴν στιγμὴν ταύτην ἐξέρχεται καὶ ὁ Κ. Φαβιέρ ἐκ τοῦ σπηλαίου, καὶ ἐκ πρώτης ὄψεως ἐννοεῖ ὅτι συνέβη· εἶδε τὸν ἄραβιν σφίγγοντα διὰ τῆς μιᾶς χεῖρός τὴν Ἐλισάβετ, αὐτὴν δὲ προσρητημένην ἐπὶ τοῦ ἐφιππίου τοῦ ἀφρίζοντος ἐκ τοῦ τρώμου ἵππου. Τὸ πικράδοξον δὲ εἶναι ὅτι οὔτε εἰς μυῶν ἐκινήθη ἐπὶ τοῦ ἀπαθοῦς αὐτοῦ τοῦ συζύγου προσώπου.

(Εὐτέρ. Τόμ. Ζ'. φιλ. 30)

— Ἄ! ἡ Ἐβενίην μορφή θὰ συναγωνισθῇ μετ' ἡμῶν! ὁ νόστιμος! ἔχει καλὴν ὄρεξιν· ἀλλὰ δὲν πρέπει τις νὰ διαφθεῖρῃ τοὺς ἄνθρώπους του, ἐψιθύρισεν. Ἰψώσας δὲ τὴν φωνὴν καὶ τείνας πρὸς αὐτὸν τὴν χεῖρα. — Ἐδῶ, σκυλλί, τῷ κράζει.

Εἰθισμένος εἰς τὸν ζυγὸν τῆς δουλικῆς ὑποταγῆς ἐνώπιον τοῦ κυρίου του, ὁ Ἀκακίας δὲν ἠδυνήθη νὰ κρατηθῇ καὶ στρέψας τὴν κεφαλὴν ἔδειξεν εἰδός τι παραχῆς καὶ ἀγωνίας· ἀλλὰ θεωρῶν τὸ κάτωχρον τῆς Ἐλισάβετ πρόσωπον, τῆς ὁποίας ἡ λευκωμένη κόμη ἐκυμάτιζεν ἐπὶ τοῦ γυμνοῦ τοῦ βραχιόνου, ἀνέλαθεν ὄλην αὐτοῦ τὴν αὐθάδειαν καὶ ἀπήντησε.

— Δὲν εἶμαι πλέον ὁ σκύλλος σου, Δὸν-Γοντράν. Δὲν σὲ ἐδούλευα μετὰ τὸσαῦτης ἀφοσιώσεως, εἰμὴ ὅπως σὲ ἀπατήσω εὐχερέστερον. Σὺ ἀγαπᾷς τὸν χρυσόν, ἐγὼ τὰς λευκὰς γυναῖκας, καὶ ἰδοὺ λαμβάνω τὴν ἰδικὴν σου. Ἄν καὶ δὲν ἀνέμενον τὴν ἡμέραν καθ' ἣν ἠδυνάμην νὰ ἐκδικηθῶ κατὰ σοῦ πρόσωπον πρὸς πρόσωπον, εἶναι ἤδη πολὺς καιρὸς ἀφοῦ ἤθελα σὲ κάμει νὰ πῆς τὸ γάλα τῆς μανσελλινιέρης (1), ἢ σὲ καύσει ἐντὸς τῆς καλύβης σου. Ὑγίαινε, Δὸν-Γοντράν.

Ὁ Κ. Φαβιέρ ἐβίασεν ἑαυτὸν ὅπως ἐκβάλῃ κραυγὴν γέλωτος.

— Ἄ! βλέπεις, λέγει στραφεὶς πρὸς τὸν Τερράλ, ὁ κατεργάρας αὐτὸς πιστεύει, εἰς τὴν τιμὴν μου! ὅτι συνελάβαμεν ὁμοῦ τὰ ζῶα, ἡ οἰκειότης του εἶναι ἀρκετὰ διασκεδαστικὴ.

— Κύριε, τῷ ἀπαντᾷ ὁ Τερράλ, ἐντὸς δύο λεπτῶν ἡ πηγὴ καὶ τὸ σπήλαιον περικυκλοῦνται ὑπὸ τῶν θηρίων αὐτῆς.

Ὁ δὲ μαῦρος, σφίγγας τὴν λωρίαν τοῦ ἵππου του, τῷ ἀφῆκε τέλος τὸν χαλινόν.

— Εἶμαι, ὡς βλέπετε, πιστὸς δούλος, ἀνέκραξε μὲ τόνον εὐγενοῦς, διότι ἰδοὺ σῶζω τὴν δέσποινάν μου.

— Εἶσαι ἀρκετὰ προνοητικὸς, παλλικάρη μου, τῷ λέγει ὁ Κ. Φαβιέρ, καὶ ἐσκόπευσε τὸν Ἀραβιν.

Οὗτος προσέκλινε τότε ἐπὶ τοῦ τραχήλου τοῦ ἵππου του, τὰ δὲ χεῖλη του ἤγγισαν τὸ παγετώδες μέτωπον τῆς νεανίδος, φρυαξάσης κατὰ τὴν συνάφειαν ταύτην.

— Προσέξατε, Δὸν-Γοντράν, ἀνακράζει ὁ Τερράλ, δύνασθε νὰ κτυπήσετε τὴν Δόναν Ἐλισάβετ.

— Τις σ' ἐσυγχώρησε ν' ἀναμιγνύσῃς εἰς τὰς οἰκιακάς μου ὑποθέσεις; ἀπήντησε ξηρῶς ὁ Κ. Φαβιέρ ἀκολουθῶν αἰετοπε διὰ τοῦ ὀφθαλμοῦ τὸ τρέξιμον τοῦ μαῦρου.

ἔπειτα δὲ ἀνέκραξε μετ' ἰσχυρᾶς φωνῆς. Φιλτάτη μου! μὴν φοβείσαι ποσῶς.

Ἡ Ἐλισάβετ ἤκουσε τὴν φωνὴν ἐκείνου ἐν ἡγάπῃ, καθ' ἣν στιγμὴν, χάρις εἰς τὸν ἀέρα ὅστις διήρχετο ἐκ τοῦ προσώπου τῆς, ἀνέλαθε τὰς αἰσθήσεις τῆς.

(1) Δένδρον φαρμακερὸν ἐν τῇ Ἀμερικῇ.

Ἀνιέστη εἰσέτι καὶ ἔσχε τὴν δύναμιν ὃ ἀπαντήσῃ.

— Βοήθεια, Γοντράν φόνευσον, φόνευσον. ὦ! κάλλιον ν' ἀποθάνω διὰ τῆς χειρὸς σου, ἢ νὰ γίνω λεία τοῦ τέρατος τούτου.

Ὁ δὲ Ἀκακίας, γνωρίζων τὸν ἄκαμπτον τοῦ ἔξορίστου χαρακτῆρα ἤρχιζε νὰ φοβῆται ἀπόφασιν τινα αὐτοῦ ἀπελπιστικὴν καὶ ἐβύθισε τοὺς περηνιστῆρας του εἰς τὰ καθημαγμένα πλευρὰ τοῦ ζώου του.

Τὴν αὐτὴν στιγμὴν ὁ κτύπος ἠκούσθη, ἡ δὲ βολὴ ἐκτύπησε τὴν χεῖρα τοῦ ἄραβος, ἥτις ἐστήριζε τὴν ὠραίαν Ἐλισάβετ. Οὗτος ὤθησε κραυγὴν πόνου καὶ λύσσης καὶ ἐκίνησε τὴν θλασθεῖσαν χεῖρά του, ἥς τὸ αἷμα ἀνέβρουεν ἐπὶ τῆς νεανίδος.

Ὁ ἵππος του ἔμεινε ἀκίνητος, ὁ δὲ σρικτῆρ ὅστις ἐκράτει τὴν κυρίαν Φαβιέρ ἐξεσχίσθη. Τότε δὲ αὕτη αισθανθεῖσα ἐκυτῆν ἐλευθέραν, ἐπήδησεν ἐπὶ τῆς γῆς πρὶν ὁ δούλος εὔρη τὸν κειρὸν νὰ λάβῃ τὴν μάχιράν του, καὶ νὰ τὴν φονεύσῃ, ὡς εἶχε σχεδιάσει ἐὰν τῷ διέφευγε.

(ἀκολουθεῖ).

ΣΚΗΝΟΓΡΑΦΙΑΙ

ΕΚ ΤΟΥ ΒΙΟΥ ΤΟΥ ΝΑΠΟΛΕΟΝΤΟΣ.

(Συνέχεια ὄρα φυλ. 29)

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΔ'.

Στρατεία εἰς Αἴγυπτον. Μάχη τῶν Πυραμίδων. Ναυμαχία Ἀβουκίρ. Στάσεις τῶν Αἰγυπτίων.

Ἐξ μεγάλης στρατιᾶς κατετρόπως εἰς τὴν Ἰταλίαν ἡ μεγαλοφυΐα τοῦ Ναπολέοντος, καὶ τῆς Αὐστρίας ὁ αὐτοκράτωρ ἠναγκάσθη νὰ κλείσῃ εἰρήνην, παραδεχθεὶς ὡς ὄρια φυσικὰ τῆς Γαλλίας τὸν Ρήνον, τὰς Ἄλπεις, τὰ Πυρηναῖα, τὸν Ὀκεανόν. Ὁ δὲ Ναπολέων, περὰ οὗτω τὴν τε στρατιωτικὴν καὶ τὴν πολιτικὴν αὐτοῦ ἐντολήν, ἀνεχώρησεν εἰς Παρισίους, ὅπου τὰ πράγματα τῆς δημοκρατίας, κυλιόμενα ἐν τῇ ἀνεμοζάλῃ τῶν παθῶν καὶ τῶν στάσεων, ἤνοιγον αὐτῷ νέον στάδιον δόξης, τῆς δόξης ἥτις ἔστεψέ ποτε τὸ μέτωπον τοῦ μεγάλου Ἀλεξάνδρου εἰς τὰς Ἰνδίας.

Πολεμισταί! ἐπεφώνησεν ὁ Ναπολέων, καθ' ἣν στιγμὴν οἱ ἄνδρες τῆς Ἰταλίας νικηταὶ ἐπεβιβάζοντο εἰς τὸν στόλον ἐν Τουλώνι· ἡ στρατιὰ ὑμῶν εἶναι ἡ πτέρυξ τοῦ κατα τῆς Ἀγγλίας στρατοπέδου· ἐπολεμήσατε ὄρη καὶ πεδιάδας, ἐπολιορκήσατε τείχη, τώρα σὰς μένει ὁ πόλεμος τῆς θαλάσσης. Αἱ ῥωμαϊκαὶ λεγεῶνες, ὧν τὰ ἔργα ἐμιμήθητε μὲν πολλάκις, ἀλλὰ δὲν ἐφθάσατε μέχρι τοῦδε, κατεπολέμου τὴν Καρχηδόνα, ἐν τῇ αὐτῇ

ταύτῃ θαλάσῃ καὶ εἰς τὰς πεδιάδας τῆς Κύθνου· οὐδέποτε δὲ τὰς ἐγκατέλιπεν ἡ νίκη, διότι ἀκατάβλητος ἦτο πάντοτε ἡ γενναϊότης των, μεγάλη ἡ ὑπομονὴ καὶ ἡ πειθαρχία καὶ ἡ σύμπνοια.

Στρατιῶται καὶ ναῦται! παρημελήθητε μέχρι τοῦδε, ἀλλὰ σήμερον ἡ δημοκρατία μεγάλως περὶ ὑμῶν ἐπιμελεῖται· ἡ θεὰ τῆς ἐλευθερίας ἥτις ἀνέδειξε τὴν δημοκρατίαν δέσποιναν τῆς Ἑρώπης, τὴν θέλει ἤδη δέσποιναν καὶ τῆς θαλάσσης· καὶ τῶν ἐθνῶν τῶν μακρὰν αὐτῆς εὐρισκομένων.

Καὶ τότε μόνον ὁ συνηγμένος ἐν Τουλῶνι στρατός· ἔμαθεν ὅτι ἐφέρετο πέραν τῶν θαλασσῶν, ὑπὸ τοῦ μεγάλου αὐτοῦ στρατηγοῦ, ἵνα δρέψῃ νέας δάφνας, ἀλλ' ἠγνόει ἐντελῶς τίνα θάλασσαν ἔμελλε νὰ διέλθῃ, τίνας τόπους νὰ κατακτήσῃ, καὶ περιχωρῶς ἐπεβιβάσθη εἰς τὸν στόλον τῇ 19 Μαΐου 1798, θαρρῶν εἰς τὴν μεγαλοφυΐαν τοῦ στρατάρχου καὶ προθύμως ῥιπτόμενος εἰς τὸ στάδιον αγνώστων κινδύνων. Ἡ δὲ Ναυαρχίς, ἡ φέρουσα τὸν Ναπολέοντα καὶ τὸ μυστικόν του, ὠνομαζέτο κατὰ παράδοξον σύμπτωσιν Ἀνατολή. . . πάλλουσι σήμερον οἱ λαοὶ ἀκούοντες τὸ ὄνομα τοῦτο, καὶ σύμπασα δονεῖται ἡ Εὐρώπη ματαίως μὲν ἐλπίζουσα εἰς τὴν εἰρήνην, ἀνησυχούσα δὲ διὰ τὴν ἐπικειμένην ῥῆξιν. . . Τὸ μέλλον κεῖται εἰς τὴν ποδιὰν τοῦ ὑψίστου.

Ὁ δὲ στόλος, κατὰ τὴν διάβασιν αὐτοῦ, ἐξουσίασε τὴν Μεσίτην ἀμαχητὶ, ἀφίει δὲ τρισχιλίους φρουροὺς, ἀνήχθη πάλιν εἰς τὸ πέλαγος, στρέφων τὰς πρύρας πρὸς τὰ παράλια τῆς Αἰγύπτου. Τέλος, τῇ 1 Ἰουλίου, οἱ μιναρέδες τῆς Ἀλεξανδρείας καὶ ὁ πύργος τῶν Ἀράβων, ἀπεκάλυψαν εἰς τὴν στρατιάν τὸν σκοπὸν καὶ τὸ τέρας τοῦ διάπλου.

Πρῶτος ὁ Μενού ἀποβιβάζεται εἰς τὴν ξηρὰν, καὶ τὴν αὐτὴν νύκτα ὁ Ναπολέων μετὰ τοῦ Κλόβερ τὸν ἐνταμόνουσιν εἰς Μαρθούτ, ὅπου ἀνεπτύχθη εἰς τὸν οὐρανὸν τῆς Ἀφρικῆς τὸ πρῶτον ἡ τρίχρου; τῆς δημοκρατίας σημαία. Ὁ δὲ στρατάρχης, ἀνυπομονῶν νὰ λαμπρύνῃ τὴν ἐλευσίαν του, δὲν περιμένει τὰς λοιπὰς Μοίρας· γνωρίζων ὅτι ἡ Ἀλεξάνδρεια ἐτοιμάζεται εἰς ἀντίστασιν, θέλει νὰ ἐκπλήξῃ μὲν τοὺς νέους ἐχθροὺς του δι' ἀγνώστου αὐτοῖς τόλμης, νὰ μεγαλύνῃ δὲ, διὰ κατακτήσεως ἐπωφελοῦς, τὸ στρατιωτικὸν φρόνημα τῶν οἰκείων. Καὶ διχάζων τὴν στρατιάν, ἐφορᾷ καὶ ἐξουσιάζει τὴν Ἀλεξάνδρειαν.

Ἀλλὰ καὶ πολιτικῆς συνέσεως ἐγκρατῆς, συνιστᾷ διὰ προκηρύξεων εἰς τοὺς ἀνδρείους τὴν εὐλάβειαν πρὸς τὸν ὀθωμανικὸν λαὸν καὶ τὴν ἀνεξίτηρησκειαν.

Ἄλλ' ἀνάγκη νὰ ἐκφοβίσῃ τοὺς κυρίους τοῦ Καΐρου καὶ πέμπει τὸν στρατηγὸν Δενναί, ὅστις ταχυπορῶν φθάνει μετὰ τῆς μοίρας αὐτοῦ εἰς τὴν ἔρημον, καὶ προφύλαξ τῆς στρατιᾶς ὁδεύει πρὸς τὸ Δαμαγχοῦρ. Ἀλλὰ κατὰ τὴν μακρὰν ταύτην ὀδοιπορίαν, οἱ στρατιῶται ἐλλίπει τὸ ὕδατος καὶ ἐκτεθειμένοι εἰς τὸν ἀσυνήθη καύσωνα τοῦ κλίματος ἐκείνου, ὑπέστησαν μυρίας βασάνους καὶ μαρτύρια, ὁ δὲ Δεσσάς, καὶ τοὶ δυσκόλως τα-

ραττόμενος ἐν τοῖς μεγάλοις κινδύνοις, ἔγραψε τῷ στρατάρχῃ. — Ἐὰν ὁ στρατός δὲν διαβῇ τὴν ἔρημον ταχύτητι ἀστραπῆς, ἀπόλλυται ἀνυπερθέτως.

Ὁ δὲ Ναπολέων, ἀφίει φρουρὸν τῆς Ἀλεξανδρείας τὸν Κλέβερ πληρωθέντα ἤδη κατὰ τὴν ἐφοδὸν τῆς πόλεως, ἐξάγει τὴν στρατιάν πρὸς τὸ Κάϊρον, ἀναθεὶς τὴν ὁδηγίαν τῆς μιᾶς τῶν πτερυγῶν εἰς τὸν Δουγά, ὅστις φέρεται πρὸς τὸ Κάϊρον ἐκ τῆς εὐωνύμου ἔχθρας τοῦ Νεΐλου, ἵνα προστατεύσῃ τὸν γαλλικὸν στολίσκον.

Καὶ καύσων πνιγνῆς, μετ' ὀλίγον ἡ πείνα, καὶ μάλιστα ἡ δίψα ἐβασάνισαν φοβερὰ τοὺς στρατιώτας τῆς δημοκρατίας· πολλοὶ ἀπέθανον, χεῖριστον δὲ πάντων, ὁ κατοπτρισμός, φαινόμενον ἄγνωστον παρ' ἡμῖν, ἐπεδείκνυεν εἰς τοὺς ἀκορέστους ὀφθαλμούς των πλάνον, ἀπέραντον λίμνην, εἰς ἣν ἀντενακλάτο ἡ ἄμμος τῶν λόφων καὶ τῶν ἄλλων τοῦ ἐδάφους ἀνωμαλιῶν. Καὶ τοιαύτη εἶναι ἡ πλάνη τοῦ κατοπτρισμοῦ, ὥστε ἡ ἀπάτη διαρκεῖ ἀτελεύτητος, ἐπειδὴ δὲ ἐπεράνη τὴν πρῶτην, αἱ Γάλλοι ἀσθμαίνοντες καὶ κεκμηκότες ἔσπευδον τὰ βήματα πρὸς αὐτὴν, ἀλλὰ μετ' ὀλίγον, ἀνατέλλοντος τοῦ ἡλίου, διελύετο ἡ μαγεῖα, καὶ ἡ ἀπόγνωσις κατέβαλλε τοὺς ἀνδρείους. Τὸ μὲν ἔδαφος ἦτο πεπυρακτωμένον, καὶ εἴτε ἐβάδιζον, εἴτε ἐκάθηντο, αἱ βράχοι ἦσαν αἱ αὐταί, ἡ δὲ νύξ ἀντὶ νὰ τὰς βαλσαμόνη, ἐπέχεε δρόσον ψυχροτάτην καὶ ἐπάγωνε τοὺς πολεμιστὰς μέχρι τῶν ὀστέων.

Ἀλλὰ τὴν 8 Ἰουλίου φθάνει ὁ Ναπολέων εἰς τὸ Δαμαγχοῦρ καὶ ἡ στρατιὰ λησμονεῖ τὰ παθήματα τῆς ἐρήμου καὶ τὰ στασιαστικά αὐτῆς παράπονα. Τὴν 10. κινεῖται πρὸς τὸ Ῥαμανίχ, φθάνει εἰς τὸν ἐπιθυμητὸν Νεῖλον καὶ πρῶτος αὐτῆς πόθος εἶναι, νὰ βιβθῇ εἰς τὰ δροσερὰ ὕδατα τοῦ ποταμοῦ. Ἀλλὰ μόλις κορέσασα τὴν δίψαν καὶ ἀναπαυθεῖσα, προσβάλλεται ὑπὸ Μαμαλούκων συντάσσεται ὑπὸ τὰς σημαίας, καὶ τὸ πυροβολικὸν τοῦ Δεσπὸς διασκορπίζει τοὺς πολεμιστοὺς. Καὶ ὁ στρατός ὀδοιπορεῖ τὴν νύκτα, παρακολουθούμενος ὑπὸ τοῦ στολίσκου, ἐνῶ ὑπάρχουσι δύο στρατηγοὶ μετὰ τῶν ἐφεδρείων πυροβολιστῶν καὶ ἐπίππων. Ἄλλ' ἐπιπνεύσαντος ἀνέμου σφοδροῦ, ἀπομακρύνεται τῆς στρατιᾶς ὁ στολίσκος, καὶ ἀναγκάζεται νὰ πλησιάσῃ εἰς τὸν ἐχθρικὸν στολίσκον, τὸν προστατεύμενον ὑπὸ τῶν πυροβολισμῶν Φελάγων, Μαμαλούκων καὶ Ἀράβων τετρακίς χιλίων. Ἐδῶ ἡ ἀνδρεία νικᾷ πολυαριθμοτέραν δύναμιν καὶ καταστρέφει τὰς ἐχθρικές κανονοφόρους. Ὁ Ναπολέων ἐν τούτοις ἀκούσας τὸν πυροβολισμὸν κινεῖται, βήματι ταχεῖ, πρὸς τὸ Χεβερεί, καὶ ἀπαντᾷ πρὸ τοῦ χωρίου τοὺς Μαμαλούκους, παρατεταγμένους εἰς μάχην. Διατάσσει δὲ οὕτως τὸν στρατόν. Συντάσσει πέντε μοίρας, ἐκάστη δὲ σχηματίζει τετραγώνον ἔχον ὀκτῶ ἄνδρας κατὰ μέτωπον, εἰς μὲν τὸ κέντρον μένει ἡ ἀποσκευὴ καὶ τὸ ἵππικόν, τὸ δὲ πυροβολικὸν εἰς τὰς γωνίας. Οἱ ἐπίλεκτοι ἐκάστου τετραγώνου ἀπετέλουν οὐλαμούς, παρα-

πλείρους τῶν μοιρῶν καὶ ἐπικουροῦντας εἰς τὰ προσβαλλόμενα σώματα.

Οἱ δὲ Μαμαλούκοι, ἅμα πλησιασάσης τῆς στρατιᾶς, ἐφορῶσι φαλαγγίδων καὶ πλημμυροῦσι τὴν πεδιάδα· βίπτονται κατὰ τῶν γαλλικῶν πτερυγῶν, προσβάλλουσιν ἀπανταχόθεν τὰ τετράγωνα, ἀλλὰ πανταχοῦ ἀπαντῶσι τείχη σιδηρὰ ἐκπέμποντα πῦρ καὶ θάνατον. Ἄλλη δὲ πληθὺς ἐπιπίπτει ὀρμητικῆ κατὰ τῆς δεξιᾶς πτέρυγος καὶ τοῦ μετώπου τῆς στρατιᾶς, πλησιάζει μέχρι βολῆς τουφεκίου, ἀλλὰ τὸ πυροβολικὸν ἀποκαλύπτει τότε τὰ φλογερὰ στόματά του καὶ τοὺς τρέπει εἰς φυγὴν ταραχώδη. Οἱ δὲ Γάλλοι ὀρμῶσι κατὰ τοῦ χωρίου καὶ τὸ κυριεύουσι. Μετὰ δῖωρον πείσμα, οἱ πολέμιοι, ἀφέντες ἐξοκσίους νεκροὺς σπεύδουσι πρὸς τὸ Κάϊρον ἐν ἀταξίᾳ, καὶ ὁ στολίσκος αὐτῶν, τρεπόμενος εἰς φυγὴν, ἀναβαίνει τὸν Νεῖλον.

Ἡ μάχη αὕτη ἤρκεσε νὰ οἰκειώσῃ τοὺς Γάλλους πρὸς τοὺς νέους τούτους ἐχθροὺς των, καὶ ἐφώτισε τὸν Ναπολέοντα περὶ τῶν μέσων τοῦ πολεμεῖν αὐτούς.

Ἡ δὲ στρατιὰ, διανυκτερεύσασα εἰς τὸ χωρίον, ὁδεύει τὴν ἐπιούσαν πρὸς τὸ Κάϊρον, ἀλλὰ δὲν ἀπαντᾷ ἢ χωρὶα ἐγκαταλειμμένα καὶ ἐρημώσεις καὶ καταστροφάς. Τὴν μεσημβρίαν τῆς ἄλλης ἡμέρας πλησιάζει εἰς τὸ χωρίον Ἐμβαβεχ καὶ ὀλέπει ἐκεῖ παρατεταγμένους τοὺς Μαμαλούκους, ὅπισθεν δὲ τῆς ἀριστερᾶς πτέρυγος τῶν ἐχθρῶν ἡγεύοντο αἱ πυραμίδες, μεγαλοπρεπεῖς μάρτυρες τῶν μεγάλων εὐτυχημάτων καὶ τῶν μεγάλων συμφορῶν τοῦ κόσμου. Δεξιόθεν τῶν πολεμίων κατέβαιναν ἐπιφανῆς ὁ γηραιὸς Νεῖλος, ἀπῆστραπτον οἱ τριακόσιοι τοῦ Καΐρου μιναρέδες, καὶ ἐξετείνοντο αἱ πάλαι ποτε γόνιμοι τῆς πολυανθρώπου Μέρφιδος πεδιάδες. Περικλιθεσάτη δὲ καὶ γραφικὴ ἀντετίθετο ἡ διαλάμπουσα ἐχθρική ἐνδυμασία καὶ τὸ κάλλος τῶν ἵππων καὶ τῶν ἵππέων, πρὸς τὴν αὐστηρότητα τοῦ ὀπλισμοῦ καὶ τῆς στολῆς τῶν γαλλικῶν ταγμάτων, ὧν ἐν μέσῳ συνεχέστο ἐν ἀφελείᾳ ὁ στρατάρχης. Ἦτο ὁ Λεωνίδας μαχόμενος μετὰ τῶν Σπαρτιατῶν του κατὰ τῆς κομπώδους δυνάμεως τῶν Σατραπῶν, πλὴν τῶν στενωμάτων ἄτινα ὠχρόρον τὰς Θερμοπύλας. Ἄλλ' αἱ πυραμίδες ὑπῆρξαν εὐμενεῖς πρὸς τοὺς Γάλλους. Πολεμισταί! τοῖς κραυγάζει ὁ Ναπολέων, ἐκ τοῦ ὕψους τῶν μνημείων ἐκείνων, τεσσαράκοντα αἰῶνες σὰς ἐπισκοποῦσιν!

Ὁ Μουράτ-Βέης ἐκτείνων τὴν δεξιάν του παρὰ τὸν Νεῖλον, κατασκευάζει ἐκ τοῦ προχείρου χαρῶματα καὶ φραγμοὺς ἐνθα τοποθετεῖ τεσσαράκοντα τηλεβόλα καὶ τετρακίς μυρίους γεννητάρους καὶ σπαχήδας. Ἡ ἀριστερὰ αὐτοῦ πτέρυξ, φθάνοσα μέχρι τῶν πυραμίδων, ἀριθμεῖ μυρίους Μαμαλούκους, ὧν ἕκαστος ἔχει παρ' αὐτὸν τρεῖς Φελάγους ὀπλισμένους καὶ ὑποχρούς νὰ μάχωνται ὅπισθεν τῶν χαρῶματων. Χιλιάδες δὲ τινες Ἀράβων, οὐχὶ ἐπικούροι τῶν Μαμαλούκων ἀλλὰ πρόθυμοι, ἐν περιστάσει νίκης, διὰ τὴν λείαν καὶ τὴν σπαγὴν, κατεῖχον τὸ μεταξὺ τῶν πυραμίδων

κένον διάστημα. Ο δὲ σύμμαχος τοῦ Μουράτ-Βέη, Ἰμπραήμης, ἤττον φιλοπόλεμος καὶ γενναῖος εὐρίσκειτο πέραν τοῦ Νείλου μετὰ χιλίων ἰππέων, τοῦ γυναικωνίτου καὶ τοῦ πλοῦτου αὐτοῦ, ἔτοιμος νὰ προσφύγη εἰς Συρίαν, ἐὰν οἱ Γάλλοι ἐνίκων. Πληθος ἀναρίθμητον πλοιαρίων ἔφερε πάντα τὰ πλοῦτη τῶν Μαμαλούκων.

Οὗτω δὲ παρατεταγμένοι περιέμενον τὴν Γαλλικὴν στρατιάν οἱ πολέμοιοι.

Καὶ ὁ Ναπολέων συντάσσει τὸν στρατὸν του ὡς εἰς τὸ Χεβρέϊ, ἀλλ' εἰς τρόπον ὥστε τὸ πῦρ νὰ ἴηαι βιαϊότερον κατὰ τῶν ἐχθρῶν. Ἀπαγορεύει νὰ πυροβολήσῃ μακρόθεν τὸν ἐχθρὸν, ὅστις πρέπει νὰ πλησιάσῃ, διότι ἐφοβεῖτο μὴ οἱ ἀκράτητοι τῆς Ἰταλίας πολεμισταί, συνειθισμένοι εἰς τὴν ἐφοδὸν καὶ ὀρμὴν, δυσκολευθῶσι νὰ μένωσιν ἀπαθεῖς ἐν τῇ ψυχρᾷ ταύτῃ τῶν τάξεων ἀκίνητοι. Καὶ ὁ μὲν Δεσαί ἴσταται εἰς τὴν δεξιάν πτέρυγα, ὁ δὲ Βιάλ εἰς τὴν ἀριστεράν καὶ ὁ Δουγά εἰς τὸ κέντρον. Ὁ δὲ Ναπολέων πεισθεὶς ὅτι τὰ τηλεβόλα δὲν ἴσαν ἐπὶ διευθετῶν πεδίου, καὶ ἐπομένως ἡ πεζὴ δύναμις τῶν ἐχθρῶν δὲν ἐτόλμα νὰ ἐξέλθῃ τῶν ὄχυρωμάτων, στερούμενοι πυροβολικοῦ, ἐλίσσει τὴν στρατιάν του ἐκ δεξιῶν, πέραν τῆς βολῆς τῶν ἐχθρικῶν τηλεβόλων, εἰς τρόπον ὥστε οἱ Γάλλοι κατὰ μόνων τῶν Μαμαλούκων θέλουσιν ἀγωνισθῆ.

Ὁ δὲ Μουράτ-βέης ἔχων ὀξυδέρκειαν καὶ προορατικὸν περὶ τὰ τοῦ πολέμου, ἐνόησεν ἀμέσως ὅτι ἐκ τῆς κινήσεως ταύτης ἐξαρτᾶται ἡ μάχη, καὶ θέλων νὰ τὴν ἐμποδίσῃ, ὀρμᾷ μετὰ ἐπτάκις χιλίων ἵππων καὶ ἐπιπίπτει κατὰ τῆς μοίρας τοῦ Δεσαί. Αὕτη δὲ ἐν πορείᾳ προσβαλλομένη κλονίζεται ἐπὶ μίαν στιγμὴν, ἀλλὰ σχηματισθέντων τετραγῶνων δέχεται ἀταράχως τὴν ὀρμὴν τῶν Μαμαλούκων, ὧν ἡ προσθία πληθὺς ἐχύθη κατὰ τῆς μοίρας. Ὁ μὲν Ρεϋνὲ φθάνει ἐπικουρῶν πρὸς τὴν ἀριστεράν πτέρυγα, ὁ δὲ Ναπολέων φερόμενος ἀπὸ τοῦ κέντρον τοῦ στρατηγοῦ Δουγά, ἐπιπίπτει κατὰ τοῦ πλήθους τῶν πολεμίων μεταξὺ τοῦ Νείλου καὶ τῆς δυνάμεως τοῦ Ρεϋνὲ. Οἱ δὲ Μαμαλούκοι ἐξήτησαν μετὰ πεισμονῆς ἀνηκούστου νὰ διασπάσῃ τὰς τάξεις ἀλλὰ θνήσκουσι κεραυνοβολούμενοι ὑπὸ τῶν τετραγῶνων ὡς ὑπὸ ἀπορθητῶν τινῶν φρουρίων. Οἱ ἀνδρειότεροι τότε ρίπτονται μετὰ τῶν ἵππων κατὰ τῆς λόγχης τῶν ἐπιλέκτων καὶ καταπίπτουσιν ἐπ' αὐτῶν, τὸ δὲ πλῆθος περιέρχεται μανιωδῶς τὰ τετράγωνα καὶ ζητεῖ νὰ εἰσδύσῃ. Ἀπὸ τῆς στιγμῆς ἐκείνης ἤττωνται καὶ μέρος αὐτῶν κεραυνοβολούμενον τρέπεται πρὸς τὸ ἐχθρικὸν στρατόπεδον, ὁ δὲ Μουράτ-βέης, μετὰ τῶν ἐπιτηδειοτέρων αὐτοῦ ἀξιωματικῶν, φέρεται βιαίως πρὸς τὸ Γίζε ἀποχωρισθεὶς οὕτω τῆς στρατιᾶς του. Ἐν τούτοις ἡ Μοῖρα τοῦ Βὸν, κινεῖ κατὰ τοῦ ὄχυρωμένου στρατοπέδου, καὶ ὁ στρατηγὸς Ραμπὼν σπεύσας καταλαμβάνει κλεισώρειάν τινα μετὰ τῶν Γίζαχ καὶ τῶν Μαμαλούκων, ἐν μεγάλῳ θορύβῳ καὶ ἀταξίᾳ διακειμένων. Καὶ

οἱ μὲν ἵπποι τῶν Γάλλων ἐφορμῶσι κατὰ τῶν πολεμίων πεζῶν, οἵτινες θεωροῦντες τὴν ἤτταν τῶν Μαμαλούκων, τρέπονται πρὸς τὸ Ἐμβάβεχ, ἱκανοὶ δὲ κατορθοῦν νὰ σωθῶσιν εἴτε διὰ τῶν πλοιαρίων εἴτε κολυμβῶντες, ἀλλὰ πολλοὺς ρίπτει εἰς τὸν Νεῖλον ὁ στρατηγὸς Βιάλ. Καὶ προχωροῦσιν αἱ λοιπαὶ μοῖραι, οἱ δὲ Μαμαλούκοι, ὑπ' αὐτῶν καὶ ὑπὸ τῶν τετραγῶνων πυροβολούμενοι, προσπαθοῦν νὰ ἀνοίξωσι δρόμον καὶ ρίπτονται ἀπεγνωσμένοι κατὰ τῆς δυνάμεως τοῦ στρατηγοῦ Ραμπὼν, ἀλλ' ἡ τόλμη αὐτῶν θραύεται ἐδῶ καὶ στρέφουσι τοὺς χαλινούς· ἐν τάγμα εὐζώνων θνατόνει πολλοὺς, διότι διεβχινον πέντε βήματα πλησίον, οἱ δὲ λοιποὶ ἢ θνήσκουσιν ἢ πνίγονται εἰς τὸν Νεῖλον. Ὁ Μουράτ-βέης φεύγει μετὰ δισχιλίων πεντακοσίων Μαμαλούκων, περισωθέντων μετ' αὐτοῦ ἐκ τῆς γενικῆς ἐκείνης αἱματοχυσίας.

Οὗτω λοιπὸν ἡ διὰ τῆς λόγχης κυρίεσις τοῦ ἐχθρικοῦ στρατοπέδου, τὰ τεσσαράκοντα αὐτοῦ πυροβόλα, τετρακόσιοι κάμηλοι καὶ αἱ τροφαὶ καὶ ἡ ἀποσκευὴ καὶ τὰ πλοῦτη τῆς εὐγενούς ταύτης στρατιᾶς τῶν δούλων, λογάδων τῶν ἰππέων τῆς Ἀνατολῆς, καὶ πρὸς τούτοις ἡ ὑποταγὴ τοῦ Καῖρου, ὑπῆρξαν τὰ τρόπαια τῆς ἐν Ἐμβάβεχ νίκης. Ὁ δὲ Ναπολέων ὅστις ἐγνώριζε τὴν γοητείαν τῶν παλαιῶν ἀναμνήσεων, ὠνόμασε τὸ κατόρθωμα, *Μάχη τῶν Μυραμίδων*.

Ἀλλ' εἰς τὸ Ἀβουκίρ συμφορὰ ἐβάρυνε τὸν στολίσκον. Τὴν 1. Αὐγούστου ἐφάνη ὁ Ἀγγλικὸς στόλος συγκείμενος ἐκ δεκατεσσαρῶν πλοίων τῆς γραμμῆς καὶ δύο βρικίων. Τὴν ἀριστεράν πτέρυγα τοῦ Γαλλικοῦ στολίσκου διώκει ὁ ἀντιναύαρχος Βλαναὲ Διχαηλά, ἀριθμοῦσαν τὸν Μαχητὴν, τὸν Κατακτητὴν, τὸν Σπαρτιάτην, τὸν Νότον, τὸν Κυρίαρχον Λαὸν καὶ τὸν Φραγκλίον. Ἡ ναυαρχίς ἡ Ἀνατολὴ, φέρουσα ἑκατὸν εἰκοσι τηλεβόλα, ἦν ἀνέβαινον ὁ ναύαρχος Βρυέ, ἦτο εἰς τὸ κέντρον κατόπιν ἔκειτο ὁ Κεραυνοβόλος, καὶ τέλος τὴν δεξιάν πτέρυγα διεῖπεν ὁ ἀντιναύαρχος Βιλλενέβ, ἔχων τὸν Εὐτυχεῖ, τὸν Ἐρμῆ, τὸν Γουίλλιελμον Τέλλον, τὸν Γενναῖον καὶ τὸν Τιμολέοντα. Γινόμενον, τῆ προτεραία, ναυτικοῦ συμβουλίου, ἡ πλειονοψηφία ἤθελε νὰ ναυμαχήσῃ εἰς πέλαγος ἀνοικτὸν, ἀλλ' ὁ ναύαρχος ἀπεφάσισε, τῆ ἐξουσίᾳ αὐτοῦ, νὰ πολεμήσῃ ἐν τῷ λιμένι. Τοποθετήσας λοιπὸν τὸν στολίσκον δύο λεύγας ἀπὸ τῆς γῆς, ἄφησε διάστημα ἱκανὸν διὰ τὴν εὐκολὸν διάβασιν τρικρότου, παραλείψας νὰ φράξῃ αὐτὴν, ὡς ἔδει, διὰ παλαιῶν τινῶν πλοίων. Πλὴν τούτου, ἠμέλησε καὶ τὴν ἐφ' ὀπίσθιν τῆς παραλίας ἧτις ἦτο ἀναγκαία τοῦ στολίσκου ἐπικουρος, καὶ τὸ χεῖριστον, ἀπεβίβασεν εἰς τὴν γῆν μέρος τῆς ναυτικῆς δυνάμεως.

Καὶ ἄρχεται ἡ ναυμαχία τὴν 6 ὥραν διὰ ζωηρῶν πυροβολημάτων. Μετὰ μικρὸν, πλοῖα τινα τοῦ ἐχθρικοῦ στόλου υπερβαίνουν τὸ μέτωπον τῆς γαλλικῆς γραμμῆς καὶ ἀγκυροβολοῦσι μέσῳ αὐτῆς καὶ τῆς παραλίας, ἐπὶ ὃ Νεῖλων αὐτὸς

διέρχεται κατὰ μέτωπον μετὰ τῆς ἄλλης δυνάμεως. Καὶ δύο μὲν πλοῖα ἐκάθισαν κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ τολμηροῦ τούτου ἐπιχειρήματος, ὁ γαλλικὸς στολίσκος πολεμεῖται μετὰ δύο πυρῶν κείμενος, καὶ ἀμφοτέρωθεν ὁ ἀγὼν τελεῖται πεισματώδης καὶ φοβερός. Μετὰ μίαν ὥραν ὁ Μαχητὴς καὶ ὁ Κατακτητὴς ἔχουσι τὸ ἡμισυ τοῦ πληρώματος νεκροῦς, συντετριμμένους τοὺς διευθέτας, τὰς διαχειρίσεις ἀνεκτελέστους, τοὺς ἱστοὺς κατακεκομμένους καὶ τέλος βυθίζονται. Φθάνει δὲ νύξ καὶ οἱ ἀντίμαχοι φωτίζονται ἐν τῇ φοβερᾷ ναυμαχίᾳ ὑπὸ μόνης τῆς ἑλάμφεως χιλίων διακοσίων τηλεβόλων, ἅτινα βροντῶντα συνταράττουσι τὴν θάλασσαν ὡς ἐν ὥρᾳ κραταῖα τρικυμίας.

Ὁ ναύαρχος ἐπληγῶθη κατὰ τὰς πρώτας στιγμὰς, τὸ δὲ ἐσπέρας πίπτει πληγῆς ὑπὸ σφαίρας. Εἰς μάτην ζητοῦν νὰ τὸν φέρωσιν ἀλλαχοῦ, ὅχι, λέγει θλίβων τὴν χεῖρα τῶν φίλων, ὁ γάλλος ναύαρχος ἀποθνήσκει εἰς τὸ κατόστρωμά του! Καὶ μετ' ὀλίγον ἐκπνέει. Ἀλλ' ἡ Ἀνατολὴ, καὶ τοὶ βαρυνομένη ὑπὸ συμφορῶν μεγάλων, διπλασιάζει τὴν τόλμην καὶ τὴν ἀνδρείαν τῆς, καὶ πολλὰ ἐχθρικά πλοῖα, διατριπηθέντα ὑπὸ τῶν σφαιρῶν τῆς, τρέπονται εἰς φυγὴν, ὁ δὲ Βελλεροφόντης, ὅστις τὰ διαδέχεται, γυμνόνεται ἀπὸ τῶν τριῶν ἱστών του καὶ ἀποβάλλει τὸ ἡμισυ τοῦ πληρώματος· ἀδυνατῶν νὰ διαχειρισθῇ τὰ ἱστία, φέρεται ὑπὸ τοῦ ἀνέμου εἰς τὴν ὀπισθοφυλακὴν τοῦ γαλλικοῦ στολίσκου καὶ δέχεται πάσας τὰς σφαίρας αὐτοῦ. Ἐτοιμον ἤδη νὰ βυθισθῇ, κραυγάζει ὅτι παραδίδεται· ἐὰν δὲ ὁ Βιλλενέβ κόπτων τὰς ἀγκύρας ἐσπευδε νὰ κυριεύσῃ ἀμαχητὶ τὸν Βελλεροφόντην, ἠλευθερόνετο μὲν καὶ ἡ Ἀνατολὴ, καὶ τὰ ἄλλα πλοῖα, τὰ μετὰ τοῦ ἐχθροῦ συμπλεκόμενα, ἡ δὲ συμφορὰ ἡ ἐπικειμένη, ἐτρέπετο εἰς πλήρη καὶ περιλαμπῆ νίκην. Καὶ ὁ Σπαρτιάτης καὶ ὁ Κυρίαρχος λαὸς καὶ ὁ Νότος, ὡς ἡ Ἀνατολὴ μάχονται ἡρωϊκῶς καὶ προξενοῦσι μεγάλας φθορὰς εἰς τοὺς Ἀγγλοὺς, ὧν πλοῖα τινα δὲν πυροβολοῦσι πλέον. Ἀλλὰ τὴν 9 ὥραν μεταδίδεται εἰς τὴν Ἀνατολὴν πυρκαϊκὴ, καὶ οὐδεμίαν προσπάθειαν δύναται νὰ σῶσῃ τὰς φλόγας ἐν μέσῳ τῆς μεγάλης αἱματοχυσίας· τὸ πλήρωμα ρίπτεται εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ οἱ μὲν πνίγονται, οἱ δὲ σώζονται, καὶ ἡ Ἀνατολὴ βιβρωσκομένη ἀπανταχόθεν ὑπὸ τῶν φλογῶν, ἐκτινάσσεται εἰς τὸν ἀέρα καὶ καταπλήττει ὁμοίως καὶ τοὺς δύο ἀντιμάχους στόλους. Καὶ τοὶ δὲ τῆς συμφορᾶς ταύτης ἐπιτελεσθείσης, οἱ Γάλλοι μάχονται πεισματώδεις, ἡ πάλη γίνεται φοβερὰ μετ' ὀλίγον, καὶ δὲν παύει ἢ τὴν μεσημβρίαν τῆς ἐπιούσης, καταστραφέντων ἢ κυριευθέντων ὅλων τῶν γαλλικῶν πλοίων, ἀλλὰ πρὸ τούτου ὁ Βιλλενέβ ἀπομακρύνεται μετὰ τοῦ Κατακτητοῦ, τοῦ Γενναῖου, καὶ τῶν φρεγαδῶν ἡ Ἀρτεμὶς καὶ ἡ Δικαιοσύνη, ὁ δὲ ἐχθρὸς δὲν ἦτο εἰς κατάστασιν νὰ τὰ καταδιώξῃ.

Καὶ ἡ μὲν τύχη ἐφάνη δυσμενῆς εἰς τοὺς Γάλλους εἰς τὴν ναυμαχίαν τοῦ Ἀβουκίρ, καὶ ὁμοῦ ἐξηγγένισαν τὴν ἤτταν διὰ θαυμαστῆς γενναιότη-

τος καὶ ἡρωϊσμοῦ, ἂν καὶ τὸ τρίτον τῶν πληρωμάτων ἔμεινεν εἰς τὰ πλοῖα. Ὁ Κάζα-βιάνκκ, παιδίον δωδεκαετῆς, ἀναδείξας ἀνδρείαν καὶ γενναιότητα ὑπερδύναμον, ἐπνίγη μετὰ τοῦ πατρὸς, ὃν δὲν ἠθέλησε νὰ ἐγκαταλείψῃ. Ὁ Θεβενάρ, διοικητὴς τοῦ Νότου, τρυπημένος ἀπὸ τὰς σφαίρας, ἐνεθάρρυνε μέχρις ἐσχάτων τοὺς οἰκείους· ὁ Βλαν-κὲ-Δυχαηλά, πληγῶθεις τὸ πρόσωπον ὑπὸ πολυβόλων καὶ μαθὼν ὅτι μόνον τρία τηλεβόλα ἴσαν εἰς κατάστασιν νὰ πυροβολῶσιν, ἐσπεύωνε. Πυροβολοῖτε, πυροβολοῖτε ὀλονέν! καὶ ἡ ὑστάτη σφαιρὰ μας δύναται νὰ καταστρέψῃ τὸν ἐχθρὸν· ὁ Πετι-Θαυάρ ἀποβαλὼν καὶ τοὺς δύο μηροὺς, ἠθέλησε νὰ ἀποθάνῃ εἰς τὴν θέσιν του ὡς ὁ Βρυέ, καὶ ἐνθ' ἡ σφαιρὰ τοῦ ἀπέκοπτεν ἕνα βραχίονα, οὕτως ἠρωτηριασμένος ἐφώνηξε, Νεῦται τοῦ Κεραυνοβόλου, μὴ παραδίδασθε, καλλίον βυθισθῆτε εἰς τὸ κῦμα· κερφώσατε τὴν σημαίαν. Καὶ διέταξε νὰ ῥίψωσι τὸν νεκρὸν του εἰς τὴν θάλασσαν, ἂν οἱ Ἀγγλοὶ κυριεύωσι τὸ πλοῖόν του. Ὅτε δ' ἐκυριεύθη ὁ Κεραυνοβόλος, οἱ ἐχθροὶ δὲν εὗρον ἢ ἕνα νεανίαν δόκιμον διοικούντα τὸ πλοῖον.

Δύο συμφοραὶ ἴσαν ἀξιοσημείωτοι εἰς τὸν βίον τοῦ Ναπολέοντος, ἡ μάχη τοῦ Ἀβουκίρ καὶ ἡ τῆς Τραπεζαγάρ, διότι ἡ μὲν ἐκλείπει τὸν δρόμον τῆς Ἀσίας, ἡ δὲ τῆ ἠρπασεν ἴσως ἐν Κράτος, ἐὰν ὁ Βιλλενέβ ἐξετέλει τὰς διαταγὰς του.

Ὁ Ναπολέων ἐν τούτοις, ἀποκεκλεισμένος ἐν τῇ κατακτῆσει αὐτοῦ, ἧτις ἦτο ἤδη ἡ πατρίς αὐτοῦ τε καὶ τῶν συστρατιωτῶν, ἐὰν ἐδίσταζε καὶ δὲν ἐπίστευεν εἰς τὸ μέλλον, δὲν ἦτο ἀπλῶς ἡ οὐδὲ τῆς Τύχης. Ἀλλὰ βασιλεύει ἤδη ὁ στρατάρχης τῶν Γάλλων εἶναι καὶ ὁ Σουλτάνος τῆς Αἰγύπτου, ὁρεῖται νὰ καθιερώσῃ τὴν εὐφυίαν του εἰς τοὺς πολεμιστὰς αὐτοῦ καὶ εἰς τοὺς ὑπηκόους. Ἡ εἰμαρμένη τότε κλειθεὶ αὐτὸν νὰ φέρῃ βασιλικὸν σκήπτρον παρὰ τὰ ῥέθρα τοῦ Νείλου, καὶ ὁ πολὺς αὐτὸς στρατάρχης βάφεται βραδύτερος εἰς πάσας τὰς θελήσεις, εἰς πάντα τὰ σχέδιά του· ἐνθ' ὃ ἐφαίνετο ὅτι ἐπλάσθη διὰ τὸν θρόνον τῆς Ἀσίας, ἐπροικίσθη διὰ τῆς ἀναγκαίας καρτερίας ἵνα διατηρήσῃ τὴν ἐαυτοῦ δύναμιν σεβαστὴν καὶ ἀκλόνητον. Ἡ ἐφ' ἡμέρας αὕτη βασιλεία του ἐξωγόνησεν ἐν αὐτῷ σπέρματα ἀπολύτου δυναστείας, καὶ ὁμοῦ συμπορεύεται μετὰ τοῦ αἰῶνός του, καὶ ἀρκεῖται νὰ ἐπιδείξῃ ἑαυτὸν Καλίφην πεφωτισμένον. Ἀναίγει ἐν Αἰγύπτῳ τὰς σκηνὰς τῶν ἐν Ἰσπανίᾳ Ἀβασιδῶν ἀρχηγὸς στρατιᾶς ἀνικητοῦ, ἔχων ἐπιτελεῖον συγκείμενον ἐκ φιλοσόφων καὶ ἐπιστημόνων, ἀναπτύσσει τὰς τέχνας τῆς Εὐρώπης καὶ μεγαλύνει τὴν θρησκείαν τοῦ Μωάμεθ καὶ οὕτω παριστᾷ εἰς τὸν κόσμον, θέαμα καινοφανές, κατακτητὴν ὅστις, σεβόμενος τὴν θρησκείαν τῶν ἠττημένων, ὑπενομιρίζει εἰς αὐτοὺς, τὸ παλαιὸν μεγαλείον, τιμῶν δημοσίως τὰ μνημεῖα τῆς πατρίδος τῶν. Ἐὰν δὲν ἔχωμεν πλέον στόλον, ἐσπεύωνσιν ἀκούσας τὴν καταστροφὴν τῆς ναυτικῆς δύ-

νάμεως, ἃ· μείνωμεν ἐδῶ, ἢ ἃ· ἐξέλθωμεν ἐνδοξοί
ῶ· οἱ ἄρχαιοι. Καὶ οἱ στρατιῶται ἀκούσαντες τὸν
στρωκὸν τοῦτον ἐπικήδειον, ὑπετάχθησαν εἰς τὴν
τύχην, οὐχὶ ὄμω· οἱ ἐντόπιοι, διότι μετ' ὀλίγον
ἀνδροκρατός τις ὑπόκωρος ἐτάραττε τὴν ἀπέραντον
πόλιν τοῦ Καίρου.

Ἦτο δὲ τότε ἡ ἐποχὴ καθ' ἣν ἡ φύσις ἐκτελεῖ
τὸν ἐτήσιον ἐκχειλισμὸν τοῦ Νείλου, ποτίζουσα τὸ
αἰγυπτιακὸν ἔδαφος, καὶ ἀρχαία τις τελετὴ δοξάζει
μετ' ἐπιτημέλειας τὸ εὐεργέτημα τοῦ ποταμοῦ. Ὁ
Ναπολέων λοιπὸν ἠθέλησε νὰ τιμήσῃ τὸ πολιτικὸν
τοῦτο καὶ θρησκευτικὸν ἔθιμον καὶ προσδρεύων
τὴν τελετὴν κάθηται εἰς σκηνὴν μεγαλοπρεπῆ
μετὰ τοῦ Πισᾶ τῆς πύλεως· αὐτοῦ νεύοντος, τὸ
ἄγαλμα τῆς μνηστῆς τοῦ Νείλου βυθίζεται εἰς τὸ
κύμα, αὐτὸς δὲ σκυρπίζει χρυσίον εἰς τὸν λαόν,
μοιράζει καυτάνια εἰς τοὺς ἐπισημοτέρους καὶ χα-
ρίζει ἐνδύμα μεγαλοπρεπῆ εἰς τὸν Μουρτῆν, τὸν
φρουρὸν τῆς οἰκοδομῆς ὅπου φυλάττεται τὸ Νει-
λόμετρον. Καὶ μετ' ὀλίγον συνορτάζει μετὰ τῶν
ἐντοπίων τὰ γενέθλια τοῦ Μωάμεθ, πριετοιμά-
σας παράταξιν μεγαλοπρεπῆ καὶ ἐπίσημον, καὶ
διαφωτίσας τὴν πόλιν. Κατὰ τὴν αὐτὴν δὲ ἐπο-
χὴν ἐξεκίνησε διὰ τὴν Μέκκν τὸ ἱερὸν Καραθανίου
τοῦ Καίρου, καὶ ὁ Ναπολέων γράφει εἰς τὸν Σερί-
φην τῆς Μέκκας φιλικωτάτην ἐπιστολὴν καὶ προσ-
τατεύει τὴν ὁδοιπορίαν τοῦ Καραθανίου διὰ πολυ-
πληθοῦς στρατιωτικῆς δυνάμεως.

Ἄλλ' ἐνῶ οἱ κάτοικοι κολακευθέντες ἐξέμνονον
τὰ κατορθώματα τῆς γαλλικῆς λόγῃς, τοῦ Ἰμ-
βραήμ-βη καὶ τοῦ Μουράτ οἱ ἀπόστολοι, ἠγείρον
ἀπάνταχού στάσεις, καὶ ἔνοπλοι ἀθροίσεις ἠνάγ-
καζον τὸν στρατάρχην νὰ μεταχειρισθῇ τὰ μέσα
τῆς Νεμέσεως πρὸς καταστολὴν τῶν ἐπαναστά-
σεων. Καὶ ὁμοῦ ἀπὸ τὴν τέφραν τῶν πυρκατω-
θέντων χωρίων ἀνεφύοντο καθ' ἑκάστην νέοι συ-
σιασμοὶ, καὶ κραυγαὶ ἐκδικήσεως λυσιπώδους ἠ-
γείροντο κατὰ τῶν αὐστηρῶν μέτρων τῆς δικαιο-
σύνης. Οἱ Αἰγύπτιοι, εἰθισμένοι εἰς τὴν ἀνάπαυσιν
μονοτόνου δουλείας, εἶδον αἴφνης ὅτι οἱ νόμοι
κατέβησαν τὰς κτηνώδεις αὐτῶν ἐξεις. Ὡ! δὲν εἶ-
ναι εὐκόλος ἡ λογικὴ ὑποταγὴ, ὅπου ὑπῆρχεν ἡ
ἀπαθὴς δουλεία! Ἡ δουλεία εἶναι κώδη στε-
ρούμενος σχολίων, ἔχων τοὺς φανατικούς θια-
σώτας του, εἶναι τὸ Κοράνιον, ὅπερ ἐστιγματίζει
πάντα νεωτερισμὸν, πᾶσαν ξένην νομοθεσίαν, ἡ
θρησκεία, ἐνὶ λόγῳ, ἦτο φραγμὸς ἀνυπέροβλος.
Ἄλλ' ἡ στρατιὰ τῶν Γάλλων κατέστειλε διὰ τῶν
ὄπλων τὴν βίαν τῶν ἐπαναστάσεων, διότι ἡ φω-
νὴ τῶν ὄπλων καὶ τῆς δυνάμεως εἶναι ἐφικτὴ
εἰς πάντα λαόν.

Πλὴν τῶν μισθοφόρων τοῦ Ἰμβραήμ-βη καὶ τοῦ
Μουράτ-βη, πλὴν τῶν πολλῶν ἀποσώλων, οἷτινες,
ἐν ὀνόματι τῆς θρησκείας, ἠρέθιζον τοὺς Αἰγυ-
πτίους εἰς ἐπανάστασιν, τὸ ἐφεξῆς φερμάνιον τοῦ
Σουλτάνου προῦκάλει τοὺς πιστοὺς εἰς τὰ ὄπλα
καὶ ἐπέταττε τὴν καταστροφὴν τῶν Γάλλων.

« Ὁ λαὸς τῶν Γάλλων (εἶθε ὁ ὕψιστος νὰ κατ-
στρέψῃ τὸν τρόπον του, καὶ νὰ ἀτιμάσῃ τὰς ση-
μασίας του!) ὁ λαὸς τῶν Γάλλων εἶναι ἔθνος ἀ-
πίπτων, ἔθνος κακούργων ἀχλινώτων . . .
» Θεωρεῖ τὸ Κοράνιον καὶ τὰς Γραφὰς ὡσεὶ μύ-
» θου . . . Ὑπερασπιστὴ τοῦ Ἰσλαμισμού! γεν-
» ναῖν προστάται τῆς πίστεως, σεις οἱ ἕνα μόνον
» λατρεύοντες Θεὸν, οἱ εἰς τὸν προφήτην Μωάμεθ
» πιστεύοντες, ἐνωθῆτε, ὦ υἱοὶ τοῦ Ἀβδὲρ-Ἀλ-
» λὰχ, ἐνωθῆτε καὶ σπεύσατε εἰς τὸν πόλεμον,
» ὑπὸ τοῦ ὕψιστου περικαλυπτόμενοι καὶ θάρ-
» ρύντες! Αἱ σπῆλαι σας, δόξα τῷ Θεῷ, εἶναι
» κοπτεραὶ, τὰ βέλη σας ὀξεῖα, τὰ δόρυτά σας ἀ-
» δάμιστα, τὰ τηλεβόλα σας κεραυνοὶ! . . .

» Εἰς σᾶς ἐπεφυλάττεται ἡ δόξα νὰ τοὺς κα-
» ταστρέψῃτε ὀλοτελῶς· ὡς ὁ κονιορτὸς ὁ ὑπὸ τῶν
» ἀνέμων διασκορπιζόμενος, οὕτως οὐδὲ ἔχοντες
» τῶν ἀπίστων Γάλλων νὰ σωθῇ, διότι ἡ ἐπαγγελ-
» λία τοῦ Θεοῦ εἶναι ἐπίσημος· ἡ ἐλπίς τῶν κα-
» κούργων ματαιωθήσεται, οἱ κακούργοι ἐξολο-
» θρευθήσονται. Δόξα τῷ Θεῷ, τῷ μεγάλῳ, τῷ
» Παντοκράτορι!

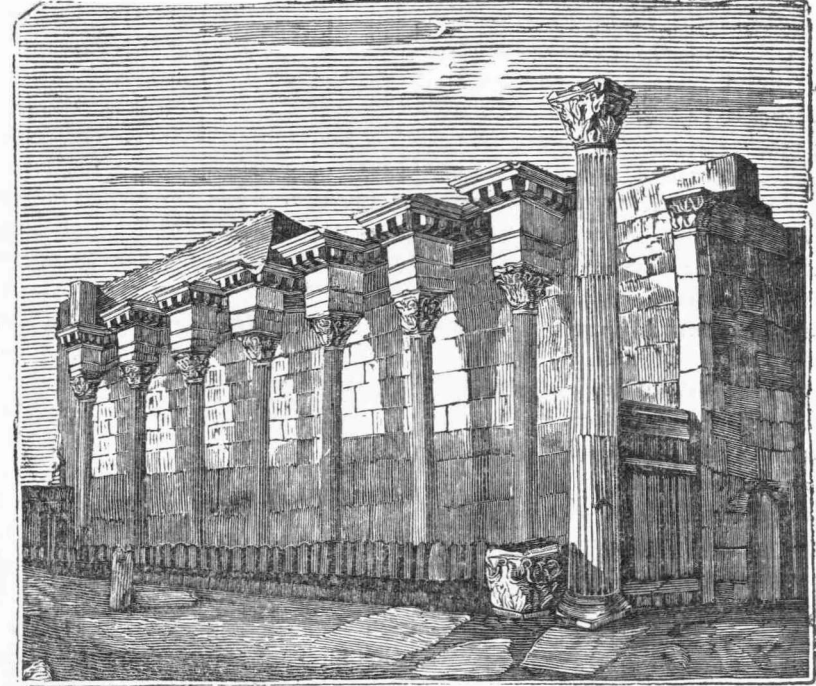
Ἄλλ' ὁ Ναπολέων, ἀνώτερος τῶν συμφορῶν καὶ
τῶν κινδύνων, ἠγείρετο ὡσεὶ ἀνεμοζάλη φοβερὰ,
ἐκ μέσου βυθιτάτης γαλήνης, καὶ διεσκόρπιζε διὰ
τῆς λόγῃς τοὺς ἐπαναστάτας, καὶ ἐπανήγαγε διὰ
τῆς συνέσεως καὶ τῆς ἰσχύος τὴν ὑποταγὴν καὶ
τὴν ἡσυχίαν.

Πόσον εὐγενέστεροι φαίνονται οἱ Γάλλοι σή-
μερον! (ἀκολουθεῖ).

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ.

ΠΟΙΚΙΛΗ ΣΤΟΑ.

Ἐν τῷ ἔτῳ Κερραμικῷ καὶ τῇ Ἀγορᾷ συνεχῆς
ἵδρυτο ἡ Πεισιανάκτις μὲν τὸ πρῶν καλουμένην
στοᾶ, Ποικίλη δὲ, ἐκ τῶν ποικίλων καὶ λαμπρῶν
γραφῶν αἵτινες διεκόσμησαν αὐτήν, ὕστερον ἐπο-
νομασθεῖσα. Πολλοὶ καὶ ἐνδοξοὶ τῆς ἀρχιότητος
ζωγράφοι, οἷον ὁ Πάνκιος, ὁ Μίκων, ὁ Πάμφιλος
καθωράισαν διὰ τῶν λαμπρῶν αὐτῶν ἔργων τὴν
κορωνίδα ταύτην τῶν ἐν Ἀθήναις στοῶν, ἀλλ' ἡ
γραφὴ τοῦ φιλοτίμου Πολυγνώτου ὑπερέβαλε τὰς
τῶν ἄλλων κατὰ τε τὸ κάλλος, τὴν χάριν καὶ τὴν
ἀκριβείαν. Ὁ μέγας δὲ οὗτος ζωγράφος, Ἀγλαο-
φῶντος μὲν υἱός, Θάσιος δὲ τὴν πετρίδα, ἐλθὼν
εἰς Ἀθήνας, τὴν τότε παλαιστράν, ὡς εἰπεῖν, ἐν ἣ
ἀνεδεικνύετο ἡ ἀνθρώπινος μεγαλοφυΐα, καὶ γνω-
σθέντων τῶν πλεονεκτημάτων αὐτοῦ, δόγματι τοῦ
δήμου μετέσχεν Ἀθηναίους τὴν ἰσοπολιτείαν, σπα-
νιώτατον τοῦτο προνόμιον κατὰ τὰς τότε περὶ ἰ-
θαγενείας ἐπικρατούσας αὐστηροτάτας ἀρχάς· διὸ
καὶ εὐγνωμονῶν πρὸς τὴν πόλιν ἰδίαις δαπάναις
ἔγραψε καὶ τὴν στοᾶν ταύτην καὶ ἄλλα θεῶν ἱερὰ
καὶ δημόσια καθιδρύματα.

ΠΟΙΚΙΛΗ ΣΤΟΑ.

Τὰ κατὰ τὴν στοᾶν δὲ ταύτην περιγράφει συν-
τόμως καὶ ἀκριβῶς ὁ Πουσανίας ἐν Ἀττικῶν κεφα-
λαίῳ ἰ. ε. καὶ ἰς' ὡς ἐφεξῆς.

« Ἰουσι δὲ πρὸς τὴν στοᾶν ἦν ποικίλην ἐνομά-
ζουσιν ἀπὸ τῶν γραφῶν, ἔστιν Ἑρμῆς χαλκῆς κα-
λούμενος Ἀγοραῖος καὶ πύλην πλυσίων (1) Ἐπεστι
δὲ οἱ τρόπαιον Ἀθηναίων ἱππομαχίᾳ κρατησάντων
Πλεισταρχον, ὃς τῆς Ἰππευ Κασσάνδρου καὶ τοῦ
ξενικοῦ τὴν ἀρχὴν, ἀδελφὸς ὢν, ἐπετέτραπτο.
Αὕτη δὲ ἡ στοᾶ πρῶτα μὲν Ἀθηναίους ἔχει τεταγ-
μένους ἐν Οἰνῳ τῆς Ἀργείας ἐναντία Λακεδαιμο-
νίων· γέγραπται δὲ οὐκ ἐς ἀκμὴν ἀγῶνος, οὐδὲ
τολμημάτων ἐς ἐπίδειξιν τὸ ἔργον, ἤδη προῆκον,
ἀλλ' ἀρχομένη τε ἡ μάχη καὶ ἐς χεῖρας ἐτι συνιόν-
τες. Ἐν δὲ τῷ μέσω τῶν τοίχων Ἀθηναῖοι καὶ
Θησεὺς Ἀμαζόσι μάχονται . . . τελευταῖοι δὲ τῆς
γραφῆς εἰσιν οἱ μαχεσάμενοι Μαραθῶνι. Βοιωτῶν
δὲ οἱ Πλάταιαν ἔχοντες καὶ ὅσον ἦν ἀττικὸν ἴασι
ἐς χεῖρας τοῖς βαρβάροις. Καὶ ταύτη μὲν ἐστὶν ἴσα
παρ' ἀμφοτέρων ἐς τὸ ἔργον. Τὸ δὲ ἔσω τῆς μάχης
φεύγοντες εἰσιν οἱ βαρβαροὶ καὶ ἐς τὸ ἔλος ὠθεύον-
τες ἀλλήλους· ἔσχαται δὲ τῆς γραφῆς νῆες τε αἱ
Φοίνισσαι καὶ τῶν βαρβάρων τοὺς ἐπίπτοντας ἐς
ταύτας φονεύοντες οἱ Ἕλληνες. (2) Ἐνταῦθα καὶ

Μαραθῶν γεγραμμένος ἐστὶν ἦρωας, ἀφ' οὗ τὸ πε-
δίον ὠνόμασται, καὶ Θησεὺς ἀνιόντι ἐκ γῆς εἰ-
κασμένος, Ἀθηναῖα τε καὶ Ἡρακλῆς. Τῶν μαχομέ-
νων δὲ δῆλοι μάλιστα εἰσιν ἐν τῇ γραφῇ Καλλι-
μαχός τε, ὃς Ἀθηναίους πολεμαρχεῖν ἤρητο, καὶ
Μιλτιάδης τῶν στρατηγούντων, ἦρωας τε Ἐχέτολος
καλούμενος. Ἐνταῦθα ἀσπίδες κείνται χαλκαὶ καὶ
ταῖς μὲν ἐστὶν ἐπίγραμμα ἀπὸ Σκιωναίων καὶ τῶν
ἐπικούρων εἶναι, τὰς δὲ ἐπολημιμένας πίσση, μὴ
σφας ὁ τε χρόνος λυμήνηται καὶ ὁ ἴος, Λακεδαιμονί-
ων εἶναι λέγεται τῶν ἀλόντων ἐν τῇ Σφακτηρίᾳ νήσῳ.
Ἀνδριάντες δὲ χαλκαὶ κείνται πρὸ μὲν τῆς στοᾶς
Σόλων . . . ὀλίγον δὲ ἀπωτέρω Σέλευκος . . . »

Πρὸς τοῦτοις ὑπῆρχον καὶ ἕτεραι εἰκονογρα-
φαὶ παριστάσαι διάφορα ἱστορικὰ ἢ μυθολογικὰ
γεγονότα· καὶ μία μὲν εἰκόνιζε τὰς Ἀμαζόνας ἐν
Τροίᾳ πολεμούσας κατὰ τῶν Ἑλλήνων, ἐν ἑτέρᾳ
δὲ, ἐν ἣ διεγράφετο τῆς Τρωάδος ἡ ἄλωσις, πα-
ρίσταντο οἷτε ἀρχηγὸὶ τῶν Ἀχαιῶν εἰς συνέλευ-
σιν συνηγμένοι καὶ διαβουλευόμενοι ἐπὶ τῷ κατὰ
τῆς Κασσάνδρας ἀσεβεί τολμηματι Αἰάντος τοῦ
Λοκροῦ, αὐτὸς τε ὁ Αἴας καὶ ἡ Κασσάνδρα καὶ ἄλ-
λοι αἰχμάλωτοι. Ἐν ἄλλῃ γραφῇ εἰκονίζοντο οἱ
Ἡρακλεῖδαι ἐπικαλούμενοι, κατὰ τοῦ Εὐρουσθέως,
τῶν Ἀθηναίων τὴν ἐπικουρίαν, καὶ ἐν ἄλλῃ πάλιν
ἐξετίθετο ὁ κατ' Εὐρουσθέως πόλεμος τῶν Ἀθηναίων
καὶ αἱ δύο δὲ αὐταὶ εἰκόνες ἦσαν ἔργον τοῦ ἐνδό-
ξου ζωγράφου Παμφίλου.

Ὁ δὲ Πολύγνωτος τὰς ἐκ Τροίας γυναῖκας ἐν-
τῇ στοᾷ γράφων, πρὸς διαιώνισίν τῆς καλλονῆς
τῆς ἐρωμένης αὐτοῦ Ἑλπινίκης, διὰ ταύτης τὸ
πρόσωπον τῆς Λαοδίκης ἀντικατέστησεν.

(1) Ὁ Ἑρμῆς δὲ οὗτος πρὸς τῇ ἐπικλήσει Ἀγο-
ραῖος, ἦν ἐλαβεν ὡς ἐν τῇ ἀγορᾷ ὢν, ὠνομάζετο
ὡς ἐκ τῆς πύλης ταύτης καὶ Ἑρμῆς πρὸς τῇ πυλίδι.

(2) Ἐν τῇ εἰκόνι ταύτῃ ἀναφέρει ὁ Αἰλιανὸς ὅτι
ἐφαίνετο καὶ κύων ἀκολουθήσας τὸν κύριόν του εἰς
τὴν μάχην καὶ κατὰ τῶν Περσῶν ὕλακτῶν.

Διεκάλλυνον δὲ τὴν στοὰν ταύτην ἄλλα τε πολ-
λά ἀναθήματα καὶ ἀνδριάντες χαλκοῖ Κουναγιέ-
ρου (τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ Αἰσχύλου) καὶ Ἀμυνίου.

Ἐν τῇ στοᾷ ταύτῃ καὶ Ζήνων ὁ Κιτιεύς ἐπηξέ
τὴν καλιὰν τῆς φιλοσοφίας αὐτοῦ, τῆς ἐκ τούτου
στωϊκῆς ἐπονομασθείσης, καὶ οἱ περικαλλεῖς αὐτῆς
θόλοι ἀντήχησαν τὰ τοῦ στωϊκισμοῦ δόγματα,
τὰ μεγάλα μὲν καὶ ἐξυψωτικά τοῦ ἀνθρωπίνου
νοῦ, ἀλλ' ἀνακλόουθα πρὸς ἄλληλα καὶ εἰς ὑπερ-
βολικὴν τινα ἀλαζονίαν καὶ παντελῆ πάντων τῶν
ἐν τῷ κόσμῳ κτισμάτων καταφρόνησιν ἐξωθοῦντα
τὸν ἄνθρωπον.

Τῆς στοᾶς ταύτης ὀνομασθῆναι μὲν κυρίως ἡ θέσις
σήμερον, εἰκάζεται ὁμοίως ἐκ τῆς ὑπὸ τοῦ Πικυα-
νίου τοπικῆς αὐτῆς κατατάξεως, ὅτι τὰ ἐν τῇ
πρὸς τοὺς κεντρικοὺς στρατώνας τοῦ τε πεζικοῦ
καὶ τοῦ ἵππικοῦ ἀγοσθῆ ὁδῷ τοῦ Ἄρεως δεκνυό-
μενα λείψανα τοίχων μετὰ ὀκτώ στηλῶν δύο πο-
δῶν καὶ ἡμίσεως διάμετρον ἔχουσῶν, ἀπατέλουν
μέρος τῆς ποικίλης στοᾶς. Ἐκτὸς τούτου οὐδὲν
ἄλλο ἔχνος διασώζεται τοῦ περιβλέπτου ἐκείνου
οἰκοδομήματος.

Π. Γ.

ΒΙΟΓΡΑΦΙΑ.

Ο ΠΡΙΓΚΙΨ ΒΟΡΟΝΤΖΩΦ.

Ὁ ἀγαπητὸς τῆς Μεσημβρινῆς Ῥωσσίας Κυβερ-
νήτωρ καὶ ἑνδοξὸς τοῦ Καυκάσου στρατάρχης
Πρίγκιψ *Μιχαὴλ Βοροντζῶφ* ἐγεννήθη ἐν Μό-
σχῃ. Τὴν ἀνατροφὴν του ὁ εὐγενὴς οὗτος θνη-
τὸς ἔλαβεν ἐν Ἀγγλίᾳ, ὅπου ὁ πατὴρ του διε-
τέλει Πρόεδρος Αἰκατερίνης τῆς Β'. Ἡ περίστα-
σις αὕτη, ἥτις δι' ἄλλους ὑπῆρχεν ὡς ἀφορμὴ
βλάβης τοῦ αἰσθήματος τοῦ ἔθνισμοῦ, καὶ ἐξασθέ-
νησις τοῦ πατριωτικοῦ ἐγωῦσμοῦ, ἀπεναντίας παρὰ
τῷ Βοροντζῶφ συνετέλεσεν εἰς ἐνίσχυσιν. Νηπι-
όθεν λαθὼν τὰ παραδείγματα τοῦ πατριωτισμοῦ
καὶ τῆς αὐταπαρνήσεως εἰς τὸν τόπον τῶν μεγάλων
πολιτῶν, προσεπάθησε νὰ μιμηθῆ τούτους καὶ
εἰ δυνατὸν νὰ τοὺς ὑπερβῆ. Πεπροικισμένος λοιπὸν
δι' ὅσων ἐβύζαζεν ἐπὶ ἱκανοὺς χρόνους ἀγαθῶν ἀρ-
χῶν καὶ πατριωτικῶν παραδειγμάτων, παρεδόθη
εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς γεννησάσης αὐτὸν Γῆς καὶ
προσῆνεγκεν αὐτῇ παντὸς εἶδους ἐκδουλεύσεις,
εἴτε στρατιωτικὰς εἴτε πολιτικὰς ὅσας ἐκατέ-
ρων ἐπῆρχετο χρεῖα.

Οἱ κατὰ τοῦ Ναπολέοντος πόλεμοι τοῦ 1813
καὶ 1814 ἠνέωξαν τὸ στρατιωτικὸν στάδιον τοῦ
Κόμητος Βοροντζῶφ. Διακριθεὶς ἐπὶ ἀνδρεία
καὶ φρονήσει καθ' ὅλον ἐκείνον τὸν ὑπὲρ ἀνεξαρ-
τησίας τῆς πατρίδος του ἀγῶνα, νητύχησε τῷ
1815 νὰ ἐδηγήσῃ τὰ στρατεύματα τοῦ Αὐτοκρά-
τορος του εἰς Γαλλίαν, καὶ ἐν τῇ χώρᾳ ταύτῃ νὰ
διαμενῆ μέχρι τοῦ 1818 ὡς ἀρχιστράτηγος τῆς

Ῥωσικῆς μίρας μετὰ τῶν ἐπιλοίπων συμμαχι-
κῶν στρατευμάτων, ἅτινα τότε κατέσχον τὴν ἐ-
παναστάτιδα Γαλλίαν. Ἄξιοι καὶ σημαντικοὶ ἀ-
γῶνες ἠσφάλισαν αὐτῷ τὴν ὑψηλὴν ταύτην θέσιν
ἀπὸ τοῦ 1813, ὅτε ἔκαμε τὸ γενναῖον καὶ τολμη-
ρὸν κίνημα τοῦ νὰ ἀποπειραθῆ τὴν κυρίευσιν τοῦ
Λεϊψοικίου. Κατὰ τὸν Αὐγούστον τοῦ ἐπιόντος ἔ-
τους ὤδυσεν ἐπὶ τὴν νῆσον Ἐλβαν, ἐνθα κατέ-
σχε θέσεις τινὰς, τῶν Γάλλων εἰς τὴν ὑποχώρη-
σιν τῶν ἀσχολουμένων. Ἀλλ' ἐκτὸς τούτου διεκρί-
θη εἰς τὰς μάχας τοῦ Βάουτζεν καὶ τῶν Οὐάργων·
ἐκυρίευσεν δὲ τὴν Κασσέλην, ἣν ὁ Βασιλεὺς Ἰερώ-
νυμος Βονοπάρτης ἠναγκάσθη νὰ παραιτήσῃ, ἀ-
πέκλεισε τὸ Ἄμβουργον καὶ εἰσέδυσεν εἰς Γαλλίαν
τῷ 1814, εἰτῆλθεν εἰς Ῥήμους (Reims) τῇ 19
Μαρτίου καὶ κατὰ τὴν πολιορκίαν τῶν Παρισίων
κατέσχευεν αὐτὸς τὸ προάστειον τῆς Βιλλέττας.

Ἀλλὰ κατὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην δὲν διεκρίθη εἰς
μόνα τὰ στρατιωτικὰ ὁ Μιχαὴλ Βοροντζῶφ. Τῷ
1818 παρέστη ὡς ἀντιπρόσωπος τοῦ ἡγεμόνος
του εἰς τὸ διπλωματικὸν συνέδριον τῆς Aix-la-
Chapelle. Ἐνταῦθα τοσοῦτον διέπρεψε καὶ το-
σοῦτον εὐφρέστησεν εἰς τὸν Κύριόν του, ὥστε ἐ-
παγακάμψας εἰς τὴν πατρίδα του ἔτυχε μεγίστων
τιμῶν καὶ ἀνταμοιβῶν, ἀναβιβάσθεις εἰς τὸ μέγα
ἀξίωμα τοῦ στρατιωτικοῦ διοικητοῦ τῆς Λευκῆς
Ῥωσσίας καὶ τῆς Βασσαραβίας καὶ μετ' ὀλίγον
περιλαβῶν καὶ τὸ πολιτικὸν τοῦ ἀντιβασιλέως.
Τῷ 1826 ἐπέμφθη καὶ Πρόεδρος Πληρεξούσιος
ἐν Ἀκερμανίῳ ὅπως ἐξομαλύνῃ τὰς μεταξὺ Ῥω-
σίας καὶ Τουρκίας διαφορὰς.

Ὁ Πρίγκιψ Βοροντζῶφ διοικῶν τὴν Λευκὴν Ῥω-
σίαν κατέστη πανταχοῦ ταύτης τὸ ἀντικείμενον
τῆς γενικῆς λατρείας, διὰ τοῦ περιποιητικοῦ τρό-
που του καὶ τῆς ἔμφρονος διοικήσεώς του, δικαι-
ώσας πληρέστατα τὴν ἐκλογὴν τοῦ Αὐτοκράτορος
του. Ἡ ἐπικρατοῦσα τάξις καθ' ὅλην τὴν περιφέ-
ρειαν τῆς δικαιοδοσίας του, ἡ ἐπελθούσα βελτιώ-
σις τῆς ἠθικῆς καὶ ὕλικῆς καταστάσεως ὅλων τῶν
πόλεων τῆς διοικητικῆς περιφέρειας του, ἡ ἀπί-
στευτος πρόοδος καὶ ἡ ἀνάστασις, οὕτως εἰπεῖν,
νέας τάξεως πραγμάτων, ποθητῆς καὶ παρ' αὐτοῖς
ἔτι τοῖς Εὐρωπαίοις, δικαίως ἐπέσυρον τὴν εὐλά-
θειαν καὶ λατρείαν ὅλων τῶν κατοίκων τῆς Λευ-
κῆς Ῥωσσίας (καὶ προσηκόντως πάντες τῷ ἀπο-
δίδουσι τὸ ὄνομα *Ματῆρ*). Ἀλλ' ὁ Κόμης προσ-
εκαλεῖτο καὶ ἀλλαγῶν νὰ προσφέρῃ νέας εἰς τὴν
πατρίδα του ὑπηρεσίας. Στάδιον εὐρὸν εἰς ἀνάπτυξιν
τῆς ἐνεργείας του καὶ θεραπείας τοῦ πάθους του
πρὸς παροχὴν ἐκδουλεύσεων τῇ πατρίδι αὐτοῦ, ἡ-
νοίχθη πρὸ αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ 1844 ὁ Καυκάσος. Διὰ
νὰ δώσωμεν ὅμως ἰδέαν τινὰ εὐκρινεστέραν τοῦ
μεγαλείου τῆς ὑπηρεσίας του ταύτης, ἥτις εἶναι ἡ
ἱστορία τῶν ἡμερῶν μας, πρέπει νὰ παρεκδώμεν
ὀλίγον εἰς τὰ τοῦ πολέμου τοῦ Καυκάσου. Τότε δυ-
νάμεθα δεόντως νὰ ἐκτιμήσωμεν καὶ τὸ ἐπίκαιρον
τῆς ἐποχῆς, καθ' ἣν προσεκλήθη εἰς τὸ στάδιον
τούτου καὶ τὴν ἱκανότητά, ἣν ἀνέπτυξε κατὰ πάν-
τα καὶ ἐν πᾶσι.

ΠΡΙΓΚΙΨ ΒΟΡΟΝΤΖΩΦ.

Ἡ μακρὰ τοῦ Καυκάσου γραμμὴ ἐκτείνεται ἀπὸ
τῆς Μιζῆς Θηλάσσης μέχρι τῆς Κασπίας. Ἡ μα-
κρὰ δὲ αὕτη ἄλυσσις κόπτεται, οὕτως εἰπεῖν, κατὰ
τὸ στενὸν τοῦ Δαριέλ (*Πύλην τοῦ Θεοῦ*) τὰς *Κασ-
πιανὰς Πύλας* τῶν ἀρχαίων, καὶ σχηματίζει δύο
διακεκριμένα τοῦ Καυκάσου τὰ τμήματτα, τὸ Προσεύ-
ξεινον καὶ τὸ πρὸς τὴν Κασπίαν καὶ τὸ μὲν Προσεύ-
ξεινον τοῦ Καυκάσου τμήμα κατοικοῦσι πλείστα
φυλαὶ ὁποῖαι αἱ τῶν Οὐβίσων (Uriches) τῶν Ὀ-
σητῶν (Ossètes), τῶν Ἀδιγῶν (Adighes), τῶν
Καβερδιανῶν (Kabardiens) καὶ τῶν Ἀβσιαζῶν
(Abschases), αἵτινες ὅλοι περιλαμβάνονται εἰς τὸ
κοινὸν ὄνομα τῶν Τσερκέζων ἢ Κιρκασίων. Τὸ δὲ
ὑπὸ τῆς Κασπίας βρεχόμενον κατοικεῖται ὑπὸ φυ-
λῶν καὶ ὀλιγαριθμοτέρων καὶ ἀγριοτέρων. Διακρί-
νονται ὁμοίως ἐν αὐταῖς αἱ φυλαὶ τῶν Ἰγκούσων
(Inguches), τῶν Λέσγων (Lesghes), τῶν Κίστων
(Kistes) τῶν Κουμίκων (Kumiks) καὶ πρὸ πασῶν
τῶν Τσετσένων (Tchéchens) ὑπὸ τὸ ὄνομα τῶν
ἑποίων συγχίζονται ὅλοι αἱ τὸ μέρος τοῦτο κα-
εὐτέρ. Τόμ. Ζ'. φυλ. 30)

τοικοῦσι φυλαί, εἰ καὶ διαφόρου γλώσσης καὶ θρη-
σκευτικῶν παραδόσεων ὑπάρχουσαι. Ἐκ τῆς δια-
κρίσεως ταύτης ἀμέσως βλέπει εἰαστος, ὅτι συγ-
χίζομεν διάφορα πράγματα, περιλαμβάνοντες ὑπὸ
τὸ κοινὸν τῶν Τσερκέζων ὄνομα τοῦς πολεμοῦντας
σήμερον Καυκάσιους κατὰ τῆς Ῥωσσίας ὑπὸ τὸν
περιβόητον Σιχμύλ.

Μετὰ τὴν ἐπὶ Παύλου Αὐτοκράτορος κατὰ τὸ
1800 γενομένην συγχώνευσιν τοῦ Βασιλεῖος τῆς
Γεωργίας εἰς τὴν Ῥωσικὴν αὐτοκρατορίαν καὶ τὴν
ἀποκατάστασιν τῆς Τίφλιδος εἰς Ῥωσικὴν πόλιν, ἤρ-
χισε κυρίως ὁ ἀποκλεισμός τοῦ Καυκάσου. Ὁ δὲ θρη-
σκευτικὸς φανατισμὸς, ἥδη πρὸ τινῶν ἐτῶν ἐξαφθεῖς
παρὰ τοῦ ὀνομαστοῦ Σεϊκ-Μανσοῦρ τοῦ 1789, ἐγέν-
νησεν ἄσπονδον τὸ μῖσος μεταξὺ τῶν εἰς Τίφλιδα
ἀποκαταστάτων Ῥώσων καὶ τῶν λαῶν τοῦ Καυκά-
σου. Ἡ Ῥωσία ὁμοίως ὑπῆρξε εὐτυχὴς, καθότι οἱ
δύο πρῶτοι διοικηταὶ τῆς Γεωργίας, ὁ τῷ 1806
δολοφονηθεὶς ἐν Τίφλιδι παρὰ τῶν ἀποστόλων τῆς
Περσίας στρατηγὸς Ζιζιάνωφ καὶ ὁ ὀνομαστός καὶ

περικλεές στρατάρχης Ίερμόλωφ, ο μέχρι του 1826 διευθύνων τὰ του Καυκάσου, ἀμφότεροι, λέγονται, κατώρθωσαν δι' ἔμφρονος καὶ περιποιητικῆς διαγωγῆς νὰ προσελκύσωσιν πρὸς ἑαυτοὺς καὶ νὰ ὑποτάξωσι σχεδὸν τὰς κυριώτερας φυλάς τῶν Τζερκέζων, ἐκτείναντες τὴν ἐπιβρόητων ἀποτελεσματικῶς καὶ μέχρι τῶν Τσετσένων. Ἦθελον δὲ βεβαίως περαιώσαι καὶ τὴν συγχώνευσιν ὄλων τῶν χωρῶν τούτων ἀπονητὶ, ἀν τὸ θρησκευτικὸν αἰσθημα μὴ ἀναπτυσσόμενον ἔτι μᾶλλον δὲν εἶδε νέαν δύναμιν εἰς τὴν περιζωνούσαν τὰ ὄρη ταῦτα πυρκαϊάν.

Χαδῆς Ἰσμαήλ, ἐκ τῆς φυλῆς τῶν Λέζων ἐκίρυσεν ἑαυτὸν προφήτην τοῦ Θεοῦ. Τῷ 1823 ἀνεκάλυψε τὰ μυτήριά του εἰς τὸν Μολάχ-Μωχαμεδ, ὅστις τὰ μετέβησεν εἰς τὸν Χαζή Μολάχ. Κατὰ τὴν διδασκαλίαν ταύτην οἱ παλαιοὶ ἐρμηνευταὶ τοῦ Κορανίου ἀπεβίβησαν, καὶ ὁ Μολάχ ἐκίρυσεν ὁ ἐξ ἄνωθεν νόμος καὶ λόγος ἔχων εἰς τὴν διακρίσιν του πάντας τοὺς πιστοὺς. Ὁ νέος οὗτος ἀρχηγὸς, ἀνάψας τὸν πόλεμον πεισματώδη, τὸν διετήρησε μέχρι τοῦ 1832, ὅτε ἔπεσε φανευθεὶς ἐν τῇ μάχῃ τοῦ Χιμού. Πλὴν διάδοχος αὐτοῦ εὐρέθη δραστήριος ἐπίσης εἰς τῶν ἱερέων — Μουριδῶν — ὅστις ἐξῆλθεν τῆς μάχης φέρων πληγὰς δύο ἐκ ταυφειοῦ καὶ μίαν ἐκ λόγξης. Ὁ Σιαμὺλ ἐξελέχθη τῷ 1834 πρῶτος Ἰαμάης μετὰ τὴν δολοφονίαν τοῦ ἀκλειοῦ Χαμσαδ-Βέγ. Ἀπὸ τῆς ἐποχῆς ταύτης ἄρχεται ὁ δαινότερος θρησκευτικὸς πόλεμος τῶν Τσετσένων, οἵτινες τοῦτο φέρουσι σύνθημα: « ὁ Μωχάμεθ εἶναι ὁ πρῶτος προφήτης » τοῦ Ἀλλάχ! ὁ Σιαμὺλ εἶναι ὁ δεῦτερος αὐτοῦ « Προφήτης! » Τὸ Ἀχγεστάν ὑπάρχει κέντρον τοῦ πολέμου τούτου.

Ἡ Ρωσσία ἐνόησασα τὸ σπουδαῖον τῆς περιστάσεως, ἔπεμψε διαφόρους στρατηγούς, καὶ ἐκάστοτε ἤλλαξ ἐσυστήματα, ἀκολουθούσα πότε μὲν τοῦ ἐπιθετικοῦ πότε δὲ τοῦ ἀμυντικοῦ πολέμου. Οἱ στρατηγοὶ οὗτοι, ἐν οἷς διεκρίθησαν ὁ Γράββε καὶ ὁ Σάας, κατώρθωσαν νὰ ἐμποδίσωσι τὴν ἔνωσιν τῶν Τσετσένων καὶ Τσερκέζων καὶ πολλάκις νίκας ἐφερον μεγάλας κατὰ τοῦ Σιαμὺλ· ἀλλὰ τὰ πράγματα προέβαινον μεγαλυνόμενα, καὶ προσωριναὶ τινες ἐπιτυχίαι τοῦ Σιαμὺλ ἐπὶ τοῦ στρατηγοῦ Ναϊδ-Χάρδ ἠπέιλουν τὴν ἐπανάστασιν καὶ αὐτῶν τῶν Τζερκέζων. Τὸ πρᾶγμα ἀπέβαινε σπουδαῖον καὶ ἀπρητεῖτο συγκέντρωσις οὐ μόνον στρατιωτικῆς ἀνδρείας, ἀλλὰ καὶ πολιτικῆς φρονήσεως. Ὁ Αὐτοκράτωρ, πρᾶδειγμα ἔχων τὴν λευκὴν Ρωσσίαν ἔβριψεν ἀμέσως τὸ ὄμμα ἐπὶ τοῦ Κόμητος Μιχαήλ Βοροντζῶφ.

Τῷ 1844, ἀνακαλέσας τὸν Ναϊδ-Χάρδ ἔδωκε τὴν ἀρχηγίαν τοῦ κατὰ τὸν Καυκάσον πολέμου εἰς τὸν Βοροντζῶφ. Ἀπολαύων οὗτος τὸ δικαίωμα τῆς ζωῆς καὶ τοῦ θανάτου, δύναται νὰ διορίξῃ καὶ πᾶν ὑπαλλήλου μέχρις 6 βαθμοῦ, δύναται νὰ δώσῃ ἀμοιβὰς καὶ παράσκημα εἰς τὸν στρατὸν, ἀνευ τῆς ἐπικυρώσεως τοῦ Αὐτοκράτορος καὶ νὰ παραδῶσῃ

εἰς τὰ δικαστήρια τοῦ ὑπαλλήλου καὶ ἀξιωματικῶς παντὸς βαθμοῦ. Καὶ τούτων ποιεῖται δικαιοπάτην καὶ ἔμφρονα χρῆσιν.

Καθ' ἣν ἐποχὴν ὁ Κόμης Βοροντζῶφ ἀνέλαβε τὴν διοίκησιν τοῦ Καυκάσου ἡ ἐξουσίαι τοῦ Σιαμὺλ κατέστη ἄπειρος. Οἱ Ἄβαρες, οἱ Κίραι, οἱ Κουμίκαι καὶ ἄλλαι φυλαὶ λησμονήσασα τὰ παλαιὰ τῶν ἔχθη ἠνώθησαν μετὰ τῶν Λέζων καὶ Τσετσένων, καὶ ὁ Σιαμὺλ εἶχεν ἤδη ἀρχίσει τὴν μόρφωσιν Θεοκρατικῆς Μοναρχίας καὶ τὸν ὄργανισμὸν νέας καὶ συμπετηγίας κοινωνίας ἐν Ἀχγεστάν· ὁ Κόμης Βοροντζῶφ ἔστρεψε κατὰ πρῶτον τὴν προσοχὴν αὐτοῦ πρὸς ἀνάστασιν τῆς ὑπεροχῆς τῶν βωσικῶν ὄπλων καὶ ἐξάλειψιν τῆς προσβολῆς, ἥτις ἐγένετο ἐν τῷ φρουρίῳ τοῦ Ἀργῶ εἰς τὸν στρατηγὸν Γράββε. Ἐπιχειρήσας λοιπὸν τὴν ἐκστρατείαν τοῦ 1845 ἐκυρίευσεν καὶ κατέστρεψε τὴν μίαν τῶν κυριωτέρων φυλῶν τοῦ Σιαμὺλ, τὸ φρούριον, λέγομεν, τοῦ Ἀργῶ. Μετὰ τὴν νίκην ταύτην, καθ' ἣν ἔλαθε παρὰ τοῦ αὐτοκράτορος Νικολάου τὸν τίτλον τοῦ Πρίγκιπος, ὁ Βοροντζῶφ ἐσκέφη ὅτι ὤφειλε νὰ ἀκολουθήσῃ διάφορον μέθοδον παρ' ἐκείνην, ἣν ἠκολούθησαν οἱ προκατόχοί του, ἐκλέγοντες ἢ τὸν ἀμυντικὸν πόλεμον μόνον ἢ τὰς ἐπικινδύνους καὶ κακῶς συνήθως ἀποβάσας ἐκστρατείας. Ἦρχισε λοιπὸν πρῶτον τὴν διαίρεσιν τῶν φυλῶν διὰ τούτου προσέβαλε εἰς τὰ καίρια τὸ μέγα τῆς ἐθνικῆς ἐνώσεως σχέδιον τοῦ Σιαμὺλ· δευτέρον ἀπεφάσισε νὰ προσέβη εἰς πολλὰ συγχρόνως μέρη τοῦ Τσετσένων, ὥστε νὰ διαίρησιν τὰς δυνάμεις αὐτῶν καὶ νὰ τοὺς καταπλήξῃ. Εἰς ἀμφοτέρω ἐπέτυχεν πληρέστατα. Δι' ὅλης τῆς ἐπιμονῆς καὶ τῆς φρονήσεως, ἥτις ἀνέκαθεν τὸν ἐχαρακτήρισεν, πραγματοποιεῖ ὄλονεν τὸ σχέδιόν του τούτο. Μέχρι τούτου κατώρθωσε νὰ περιτομήσῃ τὸν Σιαμὺλ ἐντὸς τοῦ στενοῦ κύκλου τοῦ Ἀχγεστάν καὶ, ἀν ὁ Θεὸς χάρις αὐτῷ ζῶν, ἀμφιβολία δὲν μένει, ὅτι θέλει περαιώσῃ τὴν ἐνδοξὸν ταύτην κατὰκτησιν, ἐλευθερόνων ἀπὸ τὰ δεσμὰ, ὡς ἄλλος Ἡρακλῆς, τὸν πολυπαθῆ Προμηθέα, τοσοῦτους, λέγονται, λαοὺς, ἀπὸ τὰ δεσμὰ δι' ὧν κατακρατεῖ αὐτοὺς, ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ Καυκάσου, ἡ ἀμάθεια καὶ ἡ βαρβαρότης.

Ὁ Πρίγ. Βοροντζῶφ ἀπέκτησε καὶ υἱὸν, διακρινόμενον ἐπὶ στρατιωτικῇ ἀνδρείᾳ καὶ πολεμικῇ φρονήσει. X.

ΠΟΙΗΣΕΙΣ

ΕΠΙΤΥΜΒΙΟΝ ΕΙΣ ΤΗΝ ΜΑΚΑΡΙΤΙΑΔ ΒΙΡΓΙΝΙΑΝ ΔΕΛΗ.

Εἰς τὴν Ἀρνακα τῆς Κύπρου, τῆς ὥραιας ταύτης νήσου, Ἐγεννήθη ἡ Βιργινία ὡς τὸ ἄνθος τοῦ ναρκίσσου.

Ἡ φωνὴ τῆς, γλυκὴ ἄσμα συμπαθητικοῦ ἀγγέλου, τὴν μαγεῖαν ἐγγυᾶτο παραδείσου ἀνεγέλου. Εἶχε κάλλος Νηρηίδος, καὶ ἦσαν θεοὶ λειτουργοὶ τῆς Ἡ εὐγένεια, τὸ πνεῦμα καὶ τοῦ ἥθους ἡ γλυκύτης. Τὴν ἀνατροφήν, τὰ ἔργα, συμπεριφορὰν καὶ τ' ἄλλα ἔσυνάδουσαν ἀκόμη προτερήματι μεγάλα.

Ἡ παιδεία δὲ πρὸ πάντων κτήμα τῆς εὐφύας, Κατεκόσμη ὡς ἀδάμας τὴν ψυχὴν τῆς Βιργινίας. Ἀλλὰ φεῦ! εἶδον τὰς Μοῖρας εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ ὄρους

Τοῦ ὑψητενοῦς ἐκείνου τοῦ Κυπριακοῦ προύρους, Νὰ καθήσουν σ' τὰς χιόνας· ἡ Κλωθὴ ν' ἀφίνη νῆμα, Λάχσει· νὰ τὸ τυλίσῃ μὲ τὸ πένθιμόν τῆς σχῆμα, Καὶ ἡ Ἄτρωπος ὀργῶσα διὰ κοπτεροῦ ὄργανου, Χορηγεί σ' τὴν Βιργινίαν τρίπηχον στολὴν σαβάνου· Ἀποτέμνει πᾶν τῆς βῆμα,

Νὰ ἰδοῦ τὴν εἰς τὸ μνήμα!

Ὁ Αἰθῆρ τῆς Κύπρου τότε σκοτεινότετος παρέστη, Ὅταν ἡ λαμπρύνουσα τὸν φωτεινὴν λαμπὰς ἐσβέσθη· Ταύτης ἦτο πεπρωμένον ἔτη δεκαεξὶ νὰ ζήσῃ, Σ' τὰς καρδίας τῶν γονέων χαίνουσαν πληγὴν ν' ἀφήσῃ, Καὶ ν' ἀποσβέσθῃ ὡς ἄστρην ἐκ τοῦ κύκλου τῶν παρθένων,

Τὸ ὠράκιμα τῆς Κύπρου καὶ τὸ ἄνθος τῶν ἐπαίων.

Ἐν Κύπρῳ τὴν 12 Ὀκτωβρίου.

Η ΚΡΗΝΗ.

Ὁ ἀρράβων τοῦ ἔαρος, τῆς φύσεως τελείται, Κ' ἡ φύσις τῆς ἡμῆς τρυφερά. Πηγὴ, τὰ λεῖα σου νερά Κριτὰς ἐπικαλεῖται.

ὦ! εἶπατε, ἀν ἴδετε ποτὲ τοιαῦτα κάλλη. Σὰς ἐρωτᾷ γλαυκὸς αἰθῆρ, Τῶν ἀρράβωνων ὁ φωστήρ, Τὸ ῥόδον ὅπερ θάλλει.

Ναί, εἶπε ἡ κόρη, λέγετε, εἴπερ ποτε ὦραϊα. Ὁραῖον εἶναι τὸ πτηνόν, Τὸ κελადοῦν τῶν οὐρανῶν Τὰ θέλητρα τὰ νεά.

Ὁραῖα εἶν ἡ ποιμενίς ἡ ψάλλουσα τὴν φύσιν. Τὸ φῶς τὸ τρέμον τῆς αὐγῆς Καὶ ὁ ἀστὴρ ὁ χρυσαυγῆς Ὁ χαιρετῶν τὴν δύσιν.

Ἄλλ' ἐν κ' ἐγὼ μεῖδιμα τῶν λεῖων σου ναμάτων. Πολλάκις ἐρχομαι ζητῶν, Τὸν θρόνον ἔρταυθα σταμάτων, Τῶς πλάνων μου βημάτων.

Καὶ μ' ἀπαντᾷ: α δὲν μεῖδιᾷ πρὸς τοὺς νεκροὺς ἢ φύσις.

α Πρὸς οὐκ εἶν' ἔρημοι χαρὰς, α Καὶ μεσημβρία καὶ βορρᾶς, α Αἰατολὴ καὶ δύσις.

Πλὴν ἄλλοτε τὸ Λευκαγῆς σαπφειρολίθουσι λέλλοι.

Εἰς τὰ νερά σου θεωρῶν Περιεργόνουν τὸν καιρὸν, Ἐχλεύαζον τὸ μέλλοι.

Καὶ ὅτε δῶρα τιμαλφῆ σοὶ ἔστειλλεν ἰσίδων Τὸ σέλας τὸ ἐσπερινόν, Ἐγγὺς αὐτῶν τῶν μυσσινῶν, Παρὰ τὸ βεῖθρον εἶδον

Ἐν μέτωπον ἀστερωπὸν, ὡς Λευκαγῆς ὠραῖον... Τῆς Μούσης ἦτο, καὶ ἡ χαρὰ, Τὰ στήθη μου τὰ νερά, Δὲν ἐπεσκέφθη πλέον.

Χαίρετε, νάματα, λοιπὸν τῶν παιδικῶν καιρῶν μου. Ἀποῦ τὸ γάρτασμα γελῶν, Τῶν ἡμερῶν μου τῶν καλῶν, Χλευάζει τὸ παρὸν μου.

Ἄνταραλάτε σεις λοιπὸν τὴν χαρμονὴν τῶν ὄντων ἄν ἡ ψυχὴ μου θολερά, Ὡς ταρατιέμενα νερά, Θολὸν ἐμπαίει τὸν ὄντων.

Καὶ ἀν αἱ νύμφαι τῶν ἀγρῶν προσέλλουν τὰ λουσθῶσι. Ὡς ὀρειλίμενον δασμόν, Τοῦ αἰοῦδου τὸν ἀσπασμόν, Εἰπέτε νὰ δεχθῶσι.

Σῆρος, Σεπτεμβρίου 11.

ΜΥΡΟΝ.

Α Ν Θ Η

Θ.

Πᾶς θὰ κρύπτεται τὸσαύτη Που με φλέγει πυρκαϊά· Κάθε νόημα, κάθε βλέμμα, Φανερόνουν τὰ κρυφά.

Τόση ἀγάπη εἰς μικρὸν στήθος Συνολιμένη, δὲν βασιτᾷ· Πανταχόθεν ἐκχειρίζει, Καὶ ὡσὰν χεῖμαρρος ὄρμα.

Καί νά κρύψω δέν μέ ἀφίνει
Τήν υπέρμετρον χαράν
Ἡδὴ ἡ ψυχὴ μου δοκιμάζει
Διὰ τὴν πρώτην τῆς φορᾶν.

Ἄχ, νὰ ἐγίνοντο τὰ πάντα
Τῶν αἰσθήσεων μου ἡχῶ,
Νὰ μοῦ ἐπέστρεφαν τὰ ὅσα
Δι' ἐσέ, ἀγάπη μου, ἐκφωνῶ.

— ο —
ΙΓ'.

Ὡ πῶς ἡ ἀγαλλίασις
Τὴν κόρην στολιζει,
Με κάλλη, με θέλγητρα
Πολλά τὴν πλουτίζει!

Πλὴν πόσον τὸ δάκρυον
Αὐξάνει ἡδονάς,
Χαρίζον τῆς θλίψεως
Μυρίας καλλονάς.

Εἰς τὸν γλυκοενθύμιστον
Καιρὸν ποῦ τὴν εἶδα,
Ὅποταν ἀνέπνευσα
Ἀγάπην καὶ ἐλπίδα,

Μοῦ ἐφάνη ὡς ἀρχάγγελος
Τῆς θείας εὐσπλαγχνίας,
Ἐκπλύνων με δάκρυα
Τῆς γῆς τὰς κακίας.

— ο —
ΙΔ'.

Ἡ χαρὰ σου εἶναι χαρὰ μου,
Ἄν λυπῆσαι, με λυπεῖ,
Συνιστοῦν τὴν ὑπαρξίν μας
Δύο κορμιά καὶ μία ψυχὴ.

Τὴν φωτίαν ποῦ ἀναψε τόσον
Τὰς καρδίας μας φλογερά,
Ἄντι ὁ χρόνος νὰ τὴν σβέσει,
Ἐμπρησμὸν καταντᾷ,

Βάλε μας ἔς τὰς πόλεις μέσα
Ποῦ τὰ πάντα θορυβοῦν,
Βάλε μας ἔς τὴν μοναξίαν
Ποῦ τὰ πάθη ὅλα σιωποῦν,

Οὔτε ὁ κόσμος μᾶς ἐφέλκει,
Οὔτε ἡ ἐρημος σιγῆ,
Ὅ εἰς τοῦ ἄλλου του εἶναι κόσμος
Ὅ εἰς τοῦ ἄλλου του ἐπαρκεῖ.

— ο —

ΙΕ.

Ἐλθέ ἐδῶ ποῦ μικρὸν κῆμα
Σβύννεται στὸν αἰγιαλόν,
Παριστᾶνον τῆς ζωῆς μας
Τῆς παρουσίας τὸ τερπνόν.

Ἐλθέ ἐδῶ διὰ νὰ μοῦ λέγῃς
Ὅτι με υπεραγαπᾷς,
Εἰς τὸν βίον μου διὰ νὰ χύνης
Τοῦ οὐρανοῦ τὰς ἡδονάς,

Ὅσα εἰπεῖς, τῆς ἐρημίας
Ἡ φωνὴ νὰ τὰ ἀντηχῇ,
Κι ἐδῶ ἡ αὔρα νὰ τὰ φέρῃ
Πνέουσα λεπτὴ λεπτῇ.

Νὰ διαχέῃ καὶ ἀβρῶς καὶ ἡδέως
Πανταχοῦ με τὰ πτερά,
Ὅσα ἀρώματα προσφέρουν
Τ' ἄνθη, οἱ λόγγοι, τὰ βουνά.

— ο —
ΙΣΤ'.

Τι μᾶς μέλει ἂν καθ' ἐκάστην
Πιπτουσιν οἱ βασιλεῖς;
Τὰ στοιχεῖα τῆς οἰκουμένης
Ἄν ταράττῃ ἡ καταιγίς.

Ἐδῶ ὁ ἥλιος τὴν ἡμέραν
Ἀπὸ φῶς μᾶς πλημμυρεῖ,
Εὐδία νύξ ἐδῶ διαλάμπει
Καὶ τὰ πάντα ζωογονεῖ.

Μᾶς χαρίζει τὸ ἔαρ τ' ἄνθη
Καὶ τὸ θέρος τοὺς καρπούς,
Τὸ φθινόπωρον τὸν οἶνον,
Ὅ χειμῶν αἰσίους οἰνοῦς.

Ἐδῶ πάντοτε ἐνωμένους
Ἡ ἀτυχία δὲν μᾶς νικᾷ,
Καὶ γλυκὺς σκοπὸς μας εἶναι
Ὅ εἰς τὸν ἄλλον ν' ἀγαπᾷ.

— ο —
Λ'.

Εἰς τὸν τόπον, ὅπου οἱ δύο
Εὐρισκόμεθα συχνά,
Ἐνθα μᾶς καλοῦσε ἡ φύσις,
Με μειδιάματα ἑλκτικὰ,

Τῆς νεότητος ποῦ ἡ θύρα
Μᾶς παρίστατο ἀνοικτῇ,
Κ' ἡ οἰκουμένη τῆς ἀγάπης
Συγκεντρώνεται ὅλη ἐκεῖ,

Ποῦ ἐνομιζάμεν τὰ πάντα
Πῶς τὴν τύχην μας ὕμνουν,
Καὶ τὸν πρώτιστον παλμόν μας,
Ὅτι γλυκοχαιρετοῦν,

Ἐκεῖ ποῦ ἄλλοτε εὐτυχοῦσα,
Τώρα ὑπάγω, ἂν ἤμπορῶ,
Κι ἔχω πλέον δάκρυα νὰ χύσω,
Τὸν χαμόν μας νὰ θρηνώ.

— ο —
ΛΑ'.

Ἐστοχάσθην πῶς ἔς τὸν κόσμον
Ἐκτιμᾶται ἡ ἀρετῇ
Ἐστοχάσθην πῶς ἡ ἀγάπη
Με τὴν εὐτυχίαν συζῆ.

Ἐστοχάσθην πῶς ὑπάρχει
Φίλος τις εἰλικρινής·
Σ' ὅλα αὐτὰ κ' εἰς ἄλλα καὶ ἄλλα
Ἡπατήθην ὁ ἀτυχής·

Οὕτω ἐμίσησα τὰ πάντα
Καὶ ἄσυλον ἐκεῖ ζητῶ·
Ὅπου ἀνθρώπινον σημεῖον
Πλέον ποτὲ νὰ μὴν ἰδῶ.

Νὰ ἐκφωνῶ μόνος τὸν ὕμνον
Τῆς ἀπελπισίας πικρῶς·
Ν' ἀποκρίνεται ἐκεῖ μόνος
Τῆς ἐρήμου ὁ मुखηθμός,

ἨΘΙΚΑΙ ΜΕΛΕΤΑΙ

ΠΕΡΙ ΓΥΝΑΙΚΟΣ

(Συνέχεια, ὄρα φυλλάδιον 29).

Ἄλλὰ σεις, ὦ γυναῖκες, ἀφοῦ βλέπετε τὴν ἀδικίαν ταύτην εἰς ἣν οἱ ἄνδρες σᾶς κατεδίκασαν, ἀφοῦ ἐπὶ τοῦ παρόντος δὲν δύνασθε ν' ἀναχαιτίσητε τὴν ἄλογον αὐτὴν βουλήν των, δὲν παραδειγματίζεσθε καὶ δὲν ἀπωθῆτε τὴν διαφθορὰν διὰ τὴν ὁποῖαν σᾶς κατηγοροῦν; ἐξυπνίσατε πλέον· εἶναι καιρὸς νὰ θέσητε θώρακα τὴν ἀρετὴν καὶ τὴν σωφροσύνην καὶ δόρυ τὴν ἀγχινοῖάν σας διὰ νὰ δυναθῆτε νὰ πολεμήσητε τὴν ἀκάθεκτον ὀρμὴν καὶ ἀβουλίαν τῶν ἀνδρῶν ἧτις σᾶς κρατεῖ ὑπὸ τὰ δεσμὰ καὶ διὰ ν' ἀποδείξητε ὅτι δὲν πρέπει εἰς τὸ ἐξῆς ἐναντίον τῆς δικαιοσύνης καὶ τῆς ἀμοιβαιότητος νὰ σᾶς θεωροῦν ψευδῶς νήπια.

Οἱ καταδαπανῶντες ἀνοήτως τὴν ζωὴν των εἰς

τὰς παχυλὰς ἡδονὰς τῆς ἀκολασίας εἶναι καὶ οἰκτου καὶ ὀργῆς ἄξιοι, καὶ οἰκτου μὲν διότι ἡ ἐξίς τῆς ἡδονῆς ταύτης ἀφαιρεῖ ἀπ' αὐτοὺς τὴν δύναμιν τοῦ ἀληθῶς ἐρᾶν χωρὶς ν' ἀφαιρέσῃ καὶ τὴν χρείαν τούτου. Ἐσωτερικῶς βασανιζόμενοι ἀπὸ τὴν συναίσθησιν τοῦ ὅτι διέφθειρον τὸν εὐγενῆ τῆς ψυχῆς των χαρακτῆρα καὶ ἐξηχρεῖωσαν ἑαυτοὺς, θέλουσιν νὰ παύσωσι τοῦ νὰ ἴναι ἄνθρωποι, ὥστε ἀπαλλαττόμενοι ἀπὸ τὸν βαρὺν τῆς συνειδήσεως ἐλεγχον, νὰ παραδοθῶσιν ἡσυχίᾳ εἰς τὰς βδελυρὰς αὐτῶν ἐξείς, ἀλλὰ ματαίως, δὲν δύνανται νὰ πνίξωσι τὴν φωνὴν τῆς ψυχῆς, τῆς συνειδήσεως, τὴν ὁποῖαν αἰσθάνονται εἰς τὸ στήθος των. Αὕτη μέγχοι τελευταία ἀναπνοὴς τοὺς καταδιώκει ἐντὸς ἐχυτῶν, τοὺς καταδικάζει, κατασπαράττει τὰ σπλάγχνα των παραπονουμένη αἰωνίως διὰ τὴν κτηνώδη κατάστασιν εἰς ἣν τὴν ἔφερον ὀργῆς δὲ ἄξιοι, διότι εἶναι φόβος καὶ φόβος μέγας, μήπως λαμβάνουσαι αἱ γυναῖκες τὴν φιλίαν καὶ σχέσιν των, ὑποπέσουν διὰ τῶν ἐπαγωγικῶν αὐτῶν τρόπων καὶ ἡθῶν εἰς τὰ παθήματά των, εἰς τοὺς ἐρωτικὸς πόθους των.

Ὁ ἔρωσι εἶναι ἡδονὴ ἄφατος, τῆς ὁποίας ὅλα τὰ πλάσματα τοῦ κτίστου προσκαλοῦνται νὰ μεταλάβωσιν, ἀλλὰ ἡ ἡδονὴ αὕτη εἶναι μεμιγμένη πολλὰκις με ἀισχύνην καὶ μεταμέλειαν ὅταν ἡ ἀλήθεια δὲν τὴν ποδηγετῇ τότε ὁ ἔρωσι δὲν εἶναι ἡ ἀγάπη ἐκείνη, ἧτις εἰς τὰ οὐράνια δώματα ἔχει τόσσην σημασίαν, δὲν εἶναι τὸ ἄκρον ἀγαθὸν εἰς ὃ ὁ ἄνθρωπος δύναται νὰ φθάσῃ, ἀλλ' εἶναι ἡδονὴ πρόσκαιρος, σατανικῆς, ἧτις ἐγεννήθη μετὰ τὴν κήθοδον τῆς παρακοῆς, ἐναντίον τῆς εὐδαιμονίας τῆς ἀνθρωπότητος. Ἡ σαρκικὴ ἡδονὴ δὲν προξενεῖ τὴν εὐδαιμονίαν, ἣν ἡ ἐνάρετος συζυγία διαχέει ἐπὶ τῆς γῆς, ταύτην νὰ παράξῃ δύναται μόνη ἡ ἀμοιβαία τῶν συζύγων ἀγάπη, ἡ ἀγαλλίασις ἐκείνη τῆς ψυχῆς τὴν ὁποῖαν αἰσθάνονται οἱ ἐνάρετοι σύζυγοι εἰς ὅλην αὐτῶν τὴν ζωὴν. Ἐν τότε, ὁποῖα εὐφροσύνη, ποῖον ἀριστούργημα ἔρωτος καὶ νοήσεως δύο οἰκείων ψυχῶν, καρποὶ στενῆς ὁμονοίας δύο καρδιῶν ἀνταγαπωμένων! Θεῖα τότε χαρὰ γεννᾶται, τὴν ὁποῖαν οὐδὲ γλώσσα δύναται νὰ εὐφράνῃ, οὔτε νοῦς νὰ σχηματίσῃ, οὔτε κάλαμος νὰ περιγράψῃ, ἀλλὰ καὶ ὅσοι τὴν αἰσθανθοῦν, ἐκπληττονται πῶς ἡδυνήθησαν νὰ τὴν ἀποκτήσωσι, πῶς εὐρέθη ἐν τῇ γῇ ἡ οὐράνιος αὕτη δωρεά!

Αἱ γυναῖκες φυσικῶς ἐπιβρέπουσιν εἰς τὸν ἔρωτα μᾶλλον τῶν ἀνδρῶν, εἶναι ἡ ζωὴ των ὅλη ἔρωσι, ὅλη ἀγάπη καὶ οὐδὲν ἄλλο, εἰς αὐτὰς ἐπιφοιτᾷ καὶ ὡς ἀπὸ φυτῶρια διαδίδεται καὶ εἰς τοὺς ἀνδρας, διὸ ὅταν θέλωσι νὰ ἐρῶσι, ἐρῶσιν ἐκ καρδίας καὶ οὐχὶ ἐκ πάθους βδελυκτοῦ, ὃ δὲ ἔρωσι αὐτῶν εἶναι τόσον ἐσχυρὸς, ὥστε, καὶ ἂν ὁμονοήσουν τὰ στοιχεῖα ὅλα τῆς φύσεως διὰ ν' ἀποσπάσωσιν αὐτὸν ἀπὸ αὐτὰς, δὲν θέλουσιν τὸ κατρρθῶσι ἂν καὶ μυρία μεταχειρισθῶσι τεχνάσματα, ἀλλὰ κατὰ δυστυχίαν συμβαίνει πολλάκις, ὥστε ὁ κραταῖος οὗτος ἔρωσι αὐτῶν νὰ γεννᾶται δι' ἄνδρα ἀνάξιον

ἐαυτῶν, διὰ τοῦτο συμβαίνειν τόσα δεινὰ ἐπι-
 σόδια, τὰ ὁποῖα κατακυρώθησαν εἰς αὐτοὺς συγ-
 γραφεῖς τόσον σπουδαίως καὶ τόσον γελοιοῦσθαι, ὅ-
 θεν διὰ τὴν ἐκλείψειν τ' ἄτοπα τὰυτά, πρέπει αἱ
 γυναῖκες νὰ μὴ πιστεύωσιν εἰς τὰς πρώτας ὁρ-
 μὰς τῆς καρδίας των, εἰς τὰς πρώτας στιγμὰς τῆς
 σκέψεώς των, διότι δὲν θέλει περῆσαι πολὺ καὶ
 ἡ καρδία των θέλει γνωρίσει ὅτι ὁ ἀνὴρ ὃν ἐξε-
 λέξαντο ἐλαττήριον τῶν διανοημάτων των ἦτον ἀ-
 νάξιος τοῦ τοιούτου δώρου, ὅθεν θέλουν μετανοή-
 σαι διὰ τὴν ἀπάτην των τὴν κτύτην τὴν μάταιον
 καὶ ἀδιόρθωτον καὶ εἰς μάτην θέλουν ζητήσαι
 τὴν θεραπείαν τῆς ἐπαρδύνου ἀβουλίας των αὕτη
 μαύρη καὶ σκοτεινὴ θέλει ταῖς ἐκτυλίσσει τὸν ἀ-
 πέραντον μίτον τῆς κακοδαιμονίας των. Ἡ ἐκλο-
 γὴ τοῦ ἐρωμένου, τοῦ συγγού, νὰ εἴπω κάλλιον,
 εἶναι τὸ δυσκολώτερον τῶν ἔργων τοῦ ἀνθρώπου,
 ὅθεν πρὶν ἢ ἀπορρίψῃ τις τὴν δώσῃ ὡς τὸ κάλλι-
 στον δῶρον, τὴν καρδίαν του, πρέπει νὰ ἐξετάσῃ
 ποῦ πρέπει νὰ τὴν ῥίψῃ, διότι πᾶν ὅ,τι τυχαίως
 καὶ ἀδιακρίτως πράττομεν, δὲν δύναται νὰ ἔχῃ ἢ
 συνεισέας παραγωγούς τῆς κακοδαιμονίας μας.

Ἡ Ἀσπασία, ἡ διδάσκαλος Σωκράτους, Περικλέ-
 ους, Ἀλκιβιάδου καὶ τῶσων ἄλλων μεγάλων ἀν-
 δρῶν, ἡ δαιμόνιος αὕτη γυνὴ, ἥτις ἐξουσίασε τὸν
 μάλλον ἀκατάστατον λαὸν τῆς Ἑλλάδος, ἔλεγε
 πολλάκις διδάσκουσα τὰς γυναῖκας, αἰτινες ἤκουον
 τοὺς λόγους αὐτῆς ὡς χρησμούς. « Νέα κέρη κλί-
 νει πάντοτε διὰ τῆς ἀγαθότητος καὶ εὐλικρινείας
 τῆς καρδίας τῆς νὰ πιστεύῃ πάντα ὅστις τὴν κο-
 λακεύει ὡς φίλον τῆς. Ἐνῶ αὕτη, εὐτυχῶς συμ-
 φωνοῦσα μ' ὅλην τὴν φύσιν, ῥίπτει περὶ ἐκυτὴν
 κληρὰ καὶ ἀγαθῶν θελητικῶν βλέμματα, πόθεν νὰ
 ὑποπέσῃ ὅτι ὃν τοῦ ὁποίου ἢ προσέγγισις προ-
 ξενεῖ τὸν τερπνὴν κινήσει; εἰς τὴν καρδίαν
 τῆς, τοῦ ὁποίου οἱ λόγοι προσηνέστατα εἰσέρου-
 σιν εἰς τὴν ψυχὴν τῆς, ὅτι λέγω τὸ ὃν τοῦτο ἐμ-
 πορεῖ ν' ἀφάνισῃ τὴν εὐτυχίαν τῆς, καὶ ὅμως ἐν-
 τυχῆα κρύπτεται ἀληθῶς ὁ ἀγαπητὸς ἀπατεῶν!
 Ὅστις ἀφοῦ ἡ ἀγαθὴ ἀφροσύνη τῶν γυναικῶν δὲν
 ἀφήσῃ ὑπόλοιπον τι νὰ ἐπιθυμῇ γίνεσθαι τόσον
 διάφορος ἀπὸ τὸ πρόσωπον τὸ ὁποῖον ὑπεκρίνατο,
 ὅταν ἔν μόνον ἐλπίδος βλέμμα ἠδύνετο νὰ τὸν
 φέρῃ εἰς ἔκστασιν, ὅσον ἐμποροῦν νὰ ἴναι ἀλλή-
 λων διάφορα δῶα ἑτερογενέστατα ὄντα. Ἐπει-
 λέστερον μέσον νὰ προφυλάττῃ ἢ γυνὴ τὴν καρδίαν
 τῆς κατὰ τῶν ἐπιβουλῶν τῶν ἀτίμων ἀνδρῶν εἶ-
 ναι, ἐὰν τοὺς γνωρίζωσι τόσον ἀκριβῶς, ὥστε νὰ
 μὴ τὰς ἐμπνέουν σέβας, (διότι ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον
 τοῦτο εἶναι διὰ τοῦ ὁποίου ἀποκτῶσιν οὗτοι δο-
 λίως τὴν ἀγάπην των) ἐκπέσωσιν αἱ γυναῖκες με-
 γάλην μὲν ὑπόληψιν περὶ τῆς ἀξίας των, μικρὰν
 δὲ περὶ τῶν τοιούτων ἀνδρῶν, ἐὰν τ' ἄδικα τοῦ-
 τῶν προτερήματα δι' ὧν θέλουν νὰ βεβηλώσωσι τὴν
 ἠθικὴν τῶν γυναικῶν καταβιάσωσιν αἱ γυναῖκες
 εἰς τὴν ἀληθῆ τιμὴν των καὶ κατανοήσωσιν ὅτι
 εἶναι τῆς ἀφροσύνης ὁ κολοφῶν νὰ θέλουν νὰ πλη-
 ρῶνωσιν εἰς τοὺς τοιούτους ἀνδρας διὰ τὰ κέρδη,

τὰ ὁποῖα ἀπολαμβάνουσιν ἀπὸ τὴν καταδούλωσιν τῶν
 γυναικῶν, ἐὰν ἀντὶ τοῦ νὰ θυμωθῶνται αἱ γυναῖ-
 κες διὰ τῶν ὄσων λέγουν ὅτι αἰσθάνονται οἱ τοι-
 οῦτοι ἄνδρες ἀπὸ τὰς γυναῖκας καταλαμβάνουσιν
 οὗτοι εὐλικρινῶς ὅτι μόνον τὴν ἀνάγκησιν τῶν ἐ-
 πιθυμιῶν ἢ τῆς κενοδοξίας των ζητοῦν ἀπὸ τὰς
 γυναῖκας, ἐὰν χωρὶς νὰ αἰσθάνωσιν αἱ γυναῖκες ἀ-
 νοήτως τὴν φύσιν, ἀποδίδουν εἰς ἐκυτὴς τὸ αὐτὸ
 δίκαιον, τὸ ὁποῖον ἀποδίδουν εἰς ἐκείνους, καὶ
 ἐὰν δι' ἀσχυλίων καὶ διατριβῶν κέκωνται αἱ γυ-
 ναῖκες ἀμυβλυτέρην τὴν ὀξύτητα τῆς εὐκισθησίας
 των καὶ ἐνῶ διὰ μιᾶς καθυποβάλλουν τὸν νοῦν
 αὐτῶν εἰς ὅσον εἶναι δυνατὸν πολλὰς καὶ παντο-
 δειπὰς ἀσχυλίας, ἐμποδίζουσι πᾶν ἰδιαιτέρον τοι-
 οῦτον ὑποκείμενον νὰ καταξουσιάζῃ ὅλην των τὴν
 καρδίαν, νὰ προφυλάττωσιν αἱ γυναῖκες ἀπὸ αὐ-
 τοῦ; καὶ νὰ ἐπιβλέπωσιν εἰς τὰ χρέη καὶ καθή-
 κοντά των τὰ ὁποῖα ταῖς ἀπαγορεύουν νὰ ἔχουν
 σχέσεις μετ' ἀνδρας ἀναγώγους καὶ ἀνάξιους ἵνα
 προσφέρωσιν εἰς αὐτά; εὐδαιμονίαν τινά.

Γυνὴ εὐθὺς ἀφοῦ ἀρχίσῃ (λέγει ὁ Βειλάνδος) νὰ
 ἐμβραίνῃ εἰς ἐλπίδας ἀνακαλύπτει τὰ θέλητρά τῆς.
 Τὰ θέλητρά εἰς τὰ ὁποῖα εὐρίσκονται τόρα καὶ
 οἱ δῶα, εἶναι χριστικὰ πρὸς τὸν ἔρωτα, ὑπερβάρ-
 νουσι μὲν τὴν φίλην, θυμωθῶνται δὲ τὰ ὄμματα τοῦ
 φίλου πρὸς δὲ τοῦτοισι ὁ πόνος κατὰ φυσικὸν λόγον
 ζητεῖ ἀνακουφισμὸν καὶ πρὸς τὴν αἰτίαν εἰς πᾶν
 ὅτι τοῦ ὑπὸ ἴσχειται παραγοῖαν, καὶ ἀφ' ἐνὸς μὲν
 μέρους ἢ ὑπορρινομένη προόρασις νέων ἡδονῶν,
 ἢ θέα τοῦ δυναμένου νὰ τὰς προξενήσῃ ἢ πρὸς
 τοῦτο ἐπιτηδεῖα κατάστασις τῆς ψυχῆς του, ἀπ'
 ἄλλου δὲ ἡ κενοδοξία, τὸ μέγα τοῦτο τῆς γυ-
 ναικείας καρδίας ἐλαττήριον, ἢ χρεῖα, νὰ εἴπω οὐκ εἶ-
 ρος τὸ νὰ φανῇ νικητὸν μίαν ἀντιζήλου τῆς οὐκ
 ἀρετὰ ἀξιεραστῆς, ν' ἀναπληρώσῃ τὴν ἀπόλειπ-
 τῆς προξενήσασθαι τὸ μέγα πάθος αἰτίας, ἢ ἐ-
 πιθυμία τοῦ νὰ ἐξαλείψῃ τὴν μνήμην τῆς, ἴσως
 δὲ καὶ ἡ ἀγαθότης καὶ κλίσις τῆς ἀνθρωπίνης φύ-
 σεως εἰς τὸ νὰ εὐτυχῇ ἄλλους. Πόσον πολλὰι πε-
 ριστάσεις ἐνοῦνται νὰ μεταμορφώσωσιν ἀνεπαι-
 σθήτως τὸν μὲν φίλον εἰς ἔραστὴν, τὴν δὲ φίλην
 εἰς τὸ κυριώτερον πρόσωπον νέας μυθιστορίας.

Ὁ μισθὸς ὅστις ἀποζημιώνει τὰς γυναῖκας τὸς
 ἀγροπνοῦσας εἰς τὴν ἐκλογὴν των καὶ ὅστις πλου-
 σιοπαρῶς ἀντιπληροῖται τὰς ἡδονὰς ὄσων ἀπο-
 στεροῦνται διὰ τῆς ἀρνήσεως τοῦ ἐπιφύγου ἔ-
 ρωτος τῶν ἀνδρῶν, εἶναι ἢ γὰρ ἦν αἰσθάνον-
 ται διότι ἀπηλλάχθησαν λυπηρῶν συνειπειῶν, εἶναι
 ἡ εὐχαρίστησις ἢ ἀπολαμβάνουσι διότι διὰ τοῦ εὐ-
 γενοῦς αὐτῶν πολιτεύματος ἀπέδειξαν ὅτι τὸ φύ-
 λον αὐτῶν γνωρίζει τὰ δικαιώματά του, δὲν ἀλη-
 σμονεῖ τὰ χρέη του. Ὅλαι αἱ γυναῖκες, ὡς ἀλη-
 θῶς ἐστὶ, δὲν δύναται νὰ ἔχουν ἐξιδιασμένα ἐξω-
 τερικὰ θέλητρά καὶ προτερήματα, μῆτε ἐπι-
 φθόνους χάριτας δι' ὧν νὰ ἐμποροῦν νὰ ἐλκύσωσι,
 ν' ἀρέσκωσι νὰ μαγεύωσι, διὰ τῆς ποικιλίας καὶ
 τῶν ὠφελειῶν ὄσων εὐρίσκουν εἰς τὴν μετὰ τῶν
 ἀνδρῶν συναναστροφὴν των, νὰ καθίστανται εἰς αὐ-

τοὺς ἀπαραίτηται, ἔχουν ὅμως ὡς ἐστὶν αὐτα-
 πόδεκτον φυσικὴν καὶ ἠθικὴν τινὰ δύναμιν ἥτις
 πολλάκις εἶναι ἀνωτέρα τῶν ἡλαμπρῶν θελήτων,
 προτερημάτων καὶ χαρίτων, ἄλλως δὲν εἶναι δυ-
 νατὸν νὰ ἐξηγηθῇ ὁ ἔρωσ ὅστις πολλάκις ἐγεν-
 νήθη μεταξὺ ἀνδρῶν πλουσίων, ὠραίων καὶ εὐ-
 γενῶν μετὰ γυναῖκας πτωχὰς, ἀσχήμους καὶ ἀγενεῖς
 καὶ τὸ ἀνάπαλιν ἢ φύσις βεβαίως ἥτις βεβαίως
 τὰ πάντα διὰ τὴν εὐδαιμονίαν τοῦ ἀνθρώ-
 που ἐποίησται, δὲν ἀφίησιν ἀπροστάτευτον τὸ
 πλάσμα τῆς ἐκείνου τὸ ὁποῖον ἐστερήθη φυσικῶν
 τινῶν πλεονεκτημάτων, τὸ περικαλύπτει μετὰ γοη-
 τείαν τινά, ἥτις καθυποβάλλει ὑπὸ τοὺς πόδας
 τῆς τὰ ἐπιπλασ-α ταῦτα θέλητρά Παρητηρήθη
 ὅτι ἡ γυνὴ ὅταν ὑστερεῖται τῶν ἐξωτερικῶν φαι-
 νομένων τὰ ὅποια ἐλκύουν τοὺς ἀνδρας, βιάζεται
 ἐκκοῦσα ἄκουσας πολλάκις νὰ περιορίζεται εἰς τὴν
 μὲν μορφὴν τῆς ψυχῆς αὐτῆς ἥτις. πολλαπλασιάζει
 εἰς τὰς δυνάμεις τοῦ πνεύματος τῆς καὶ ἥτις τὴν
 καθιστᾷ ἀνταξίαν ἐπὶ πολὺ ἐκείνων τῶν γυναικῶν,
 αἰτινες μόνον εἰς τὰ ἐξωτερικὰ θέλητρά περιο-
 ρίζονται, διὸ ἂς μὴ θαυμάζωμεν ὅταν βλέπωμεν
 περιεβλέπτους ἀνδρας ν' ἀρνῶνται ἔρωτα εἰς ὠ-
 ραίας νέας καὶ νὰ τὸν προσφέρωσιν ἐλοκαύτωμα
 εἰς τὰς ἀσχήμους, οὔτε πάλιν ν' ἀπερῶμεν ὅταν
 βλέπωμεν καλὰς γυναῖκας νὰ περιφρονῶσιν εὐ-
 γενεστάτους καὶ κομψοτάτους νέους καὶ νὰ ῥί-
 πτωσιν εἰς ἀγκάλας ἀνδρῶν ὑστερουμένων τῶν
 ἐπιτήτων τούτων ἀγαθῶν, διότι τὴν τοῦ ἔρωτος
 αἰτίαν δὲν δύναμεθα νὰ τὴν προσδιορίσωμεν, κα-
 θὸς αὕτη δὲν εἶναι εἰς τὸ πρόσωπον τοῦ ἔρω-
 τος, ἀλλ' εἰς τὴν καρδίαν του. Ὁ ἔρωσ ὅστις
 τυφλὸς παριστάται ἔχει ὀφθαλμούς, πολλάκις ἐ-
 ξυδεκτεστέρους τῶν ζωκρατέρων καὶ λαμπροτέρων
 καὶ ἀδίκως τινὲς τὸν κατηγοροῦν ὅτι πάντοτε
 ῥίπτει τὰς σαγίνας του εἰς τὸ τυχαῖον, τὰς ῥί-
 πτειε πολλάκις τόσον ἐσκεμμένως καὶ ἐπιτυχῶς,
 ὥστε ἀδυνατεῖ τις νὰ πιστεύσῃ τὴν τόσον ἐπιτη-
 δεϊότητά του.

Αἱ γυναῖκες δύναται εὐκολώτερα ἀπὸ τοὺς
 ἀνδρας νὰ φθάσωσιν ὅλων τῶν πραγμάτων τὴν
 τελειότητα, διότι τὸ κινεῖν αὐτάς εἰς ὅλα των
 τὰ διαθήματα εἶναι ὁ ἔρωσ, ἀλλὰ δὲν πρέπει
 ἄρα τὸ διπλοῦν ὄφελος τὸ ὁποῖον ἀπολαμβάνου-
 σιν αὐταὶ ἀπὸ τὴν δύναμιν τοῦ πνεύματος των
 νὰ τὰς βοηθήσῃ νὰ νικήσωσι καὶ τὰς δυσκολίας
 ὄσων εἶναι μετὰ τοῦτο συναδευμένα. Τὸ κάλλος τῶν
 γυναικῶν ὅπερ λαμβάνει μάλλον ἢ δίδει, εἶναι
 μὲν ἐξαιρετὸς τις βερενίκη, θαμβόνοσα τοὺς ἀφ-
 θαλμούς, ἀλλὰ δὲν δύναται νὰ μεγαλύνῃ τὰς γυ-
 ναίκας, ἐὰν δὲν φροντίζουσι νὰ λαμπρύνωσι καὶ
 τοῦ νοῦς τὰ προτερήματα, θέτουσαι καὶ δι' αὐ-
 τὰ τόσον σπουδὴν ὅσην φροντίδα καταβάλλουν
 διὰ ν' αὐξήσωσι τὸ κάλλος αὐτῶν, διότι ἡ γυνὴ
 ἢ ἔχουσα πνεῦμα μετὰ γνώσεις, μετὰ φιλοσοφίαν, μετὰ
 αἰσθησὶν τοῦ καλοῦ καὶ μετὰ ἀγχινοίαν, εἶναι ἱκανὴ
 νὰ λάβῃ τὸν θρίαμβον καὶ τοὺς ἀσχημῶς, ἀπὸ τὰς
 τὰς χεῖρας παντὸς ζῶντος Ἀφροδίτης ἀγάμα-

τος τὸ ὁποῖον ὑστερεῖται τὴν ἐσωτερικὴν πηγὴν
 τῶν πολλαπλῶν τούτων καὶ μηδέποτε παλαιου-
 μένων θελήτων. Τὸ κάλλος τοῦτο ἐν πρώτοις
 ἀποτελεῖ ἰσχυροτάτην ἐνέργειαν εἰς τοὺς ἀνδρας,
 ἀλλ' ἀποβάλλει ὀλίγον κατ' ὀλίγον τὴν ἐλκυστι-
 κὴν τοῦ δύναμιν μέχρις ἀδιαφορίας καὶ περιφρο-
 νήσεως πολλάκις ἀναλόγως τῆς σχέσεως τὴν ὁ-
 ποῖαν λαμβάνομεν μετὰ τὸ ὑποκείμενον τὸ ἔχον
 τοιοῦτον κάλλος, διότι ἡ τοιαύτη σχέσις ἔχει ὠ-
 ρας, ἡμέρας, ὀλοκλήρους βίου περιόδους, ὅτε ἰδιο-
 τροπία τινὲς τῆς καρδίας, ἐκπλήξεις, διαθέσεις,
 κεκοπιασμένα ζωτικά δύναμεις, φροντίδες καὶ
 ταροχαὶ τῆς ψυχῆς, σπουδαῖα ἀσχυλία, ἡλικία
 γεννοῦν τὴν καταφρόνησιν πάσης τοῦ κάλλους μα-
 γείας. Εἰς μάτην πλῆττει ἡ καλὴ Κίρκη τὸν ἀπὸ
 τῆς Ἀθηνᾶς λαβόντα τὸ ἀντίδοτον τοῦ πάθους
 τούτου Ὀδυσσεᾶ προστάζουσα αὐτὸν νὰ δεχθῆ
 οἶαν μορφήν ἐπιθυμεῖ νὰ τοῦ δώσῃ ὁ μὲν Ὀδύ-
 σεὺς μένει ἀμεταμόρφωτος ἢ δὲ Κίρκη φαίνεται
 ἐνώπιόν του οὐκ ἰσχυρὸν μάγισσά τις ἀλλὰ γυνὴ
 ἀπὸ τὰς συνήθεις ἥτις διὰ τοῦ σωματικοῦ μό-
 νον κάλλους θέλει νὰ καταλάβῃ τὸν ἦρωα τοῦ Ἰ-
 λίου, ἀλλ' εὐθὺς ὑστερον ἀφοῦ αἱ σειρήνες ἐψαλ-
 λον ἐνώπιόν του μετὰ τὸ θελητικὸν ἐκεῖνο καὶ γλα-
 φερὸν τῶν θεαινῶν ὕφος κολακευτικῶς τοὺς θρίαμ-
 βους αὐτοῦ, ἀφοῦ τῷ ἔλεγον ὅτι γινώσκουσι πάντα
 τὰ παρόντα, πάντα τὰ μέλλοντα, ἀφοῦ ἀπὸ τὰ
 φαινόμενα μέλη τοῦ σώματος των ἔβλεπε τὸ οὐ-
 ράνιον κάλλος αὐτῶν, ἠσθάνθη ἀκαταμόχητον ὄρ-
 μῆν, ἀπόλεσε τὴν εἰς ἐαυτὸν ἐξουσίαν του, καὶ
 ἀναμφιλέκτως ἤθελε πηδήσειν εἰς τὴν θάλασσαν
 ἥτις ἐκαλυπτεν αὐτάς διὰ νὰ τὰς περικαλύψῃ
 εἰς τὰς ἀγκάλας αὐτοῦ ἐὰν οἱ συμπλωτῆρες αὐ-
 τοῦ δὲν ἐδιπλασιάζον τοὺς δεσμούς μετ' ὧν ἦτον
 εἰς τὸν ἴστων δεδεμένοι. Ἀγνοῶ ἐὰν ὁ θεὸς Ὁ-
 μῆρος μετὰ τὸν μῦθον ποῦτον σκοποῖν προτιθετο
 νὰ παραστήσῃ τὴν ἀλήθειαν τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος
 ἀντικειμένου, ἀλλ' εἶναι βέβαιον ὅτι μῦθος ὠφε-
 λιμώτερος εἰς τοὺς νοήσαντας τὴν ἀλληγορίαν του,
 δὲν ἐπλάσθη ἕτερος. Ἡ Κίρκη ἦτο θεὰ ὠραία ὁ-
 σον γίνεται, ἀλλὰ δὲν ἠδυνήθη νὰ νικήσῃ τὸν μέ-
 γαν ἀνδρα τῆς Ἰθάκης, διότι εἶχε φαίνεται κάλ-
 λη μόνον σωματικῶς, ὑστερεῖτο δὲ ἐκεῖνα τῆς
 ψυχῆς, διότι ἐπίστευεν ὅτι ζῆ ἔτι ἢ φρόνιμος
 καὶ ὠραία τοῦ Πηνελόπης, αἱ Σεῖρῆνες ὅμως ὀλί-
 γου ἐδέξασθαι τὸν καταβάλλωσι, διότι ἡ θεὰ φω-
 νὴ τῆς μεγάλης φρονήσεως του ἀπεπνίγη εἰς
 τὰς πρώτας φανταστικὰς ὁρμὰς, εἰς τὰς συγκι-
 νήσεις τὰς ὁποῖας ἠσθάνθη καὶ ἐμεινεν ἐνώπιόν
 του μόνος ὁ πάθος τῆς ἀπολαύσεως, καὶ ἐλησμο-
 νήθησαν καὶ ὄρκοι καὶ χρέη καὶ ἐλπίδες οὕτω
 γίνεται καὶ εἰς πολλοὺς ἄλλους ἀνδρας, συμβαί-
 νει πολλάκις νὰ νοήσωσι πολλὰς Κίρκας, ἀλλὰ
 τυγχάνει καὶ πλειστάκις νὰ νικηθῶσιν ἀπὸ πολ-
 λὰς Σεῖρῆνας αἰτινες ἐκτυλίσσουσι τόσον ἀφειδῶς
 καὶ τοσοῦτον τεχνικῶς ἐνώπιόν των τὰ κάλλη
 τοῦ σώματος των, ὥστε πρὶν ἢ συλλαγίσθωσι
 τὸν κίνδυνον εἰς ὃν πρόκειται νὰ ὑποπέσωσιν,

δροῦν τυφλῶς, ὀρμητικώτερον τοῦ Βορρέως εἰς τοὺς πόδας των, ζητοῦντες ἔλεος, εὐσπλαγχνίαν καὶ ἀφανίζονται. Αἱ γυναῖκες τότε συναίσθάνονται τὴν νίκην των καὶ χαίρουσιν διότι ἔρμαιόν των ἀποκαθιστοῦν νέους Ὀδυσσεῖς, νέους Ἀλκιβιάδας, ἀλλ' ἂς μὴν ὑπερηφανεύωνται ὡς ποτὲ ἡ Τιμάνδρα ἢ τὸ Γλυκερίον, ἂν πραγματικῶς φαίνεται ὅτι ἐνίκησαν διότι ἡ νίκη των εἶναι προσωρινή, εἶναι ὁμοία ἐκείνης τοῦ Ναπολέοντος ἣν ἐποίησατο ἐν Βατερλώ, διότι θέλουσιν ἐξυπνίσει ἀπὸ τὸν λήθαργόν των οἱ ἄνδρες καὶ θέλουσιν διασειεῖν τὸν ἀφρητον ζυγόν των καὶ καταβάλλουσιν τὰς νέας ταύτας Σεριήνας, πληροῦντες αὐτὰς μεταμελείας, λύπης, ἀπελπισίας ἀθεραπέυτου πολλάκις. Ἡ δυστυχὴς Γλυκερία κατέβαλεν ἀληθῶς τὸν Ἀλκιβιάδην, ἀλλ' ἀφοῦ κατεκορέσθη τὸ πάθος του, ἀπέβαλεν αὐτήν, τὴν ἔφερεν ἐν τῷ ἄνθει τῆς νεότητός της εἰς τὸν τάφον κλαίουσαν καὶ πνιγηρῶς μεταμελουμένην.

— — — — —
ΠΟΙΚΙΛΙΑ,
— — — — —

Ἡ ἐπιπόνησις τοῦ ταχυδρομείου ἀποδίδεται εἰς Κῦρον τὸν βασιλέα τῶν Περσῶν. Ἡ ἔκτασις τοῦ κράτους αὐτοῦ καθίστη τὴν μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τῶν σατραπῶν του συγκοινωνίαν μακρὰν καὶ δυσχερῆ. Ἰπολογίσας πόσον διάστημα ἠδύνατο εἰς μίαν ἡμέραν νὰ διατρέξῃ ἵππος καλὸς καὶ ἀπὸ ρυτῆρος ἐλαυνόμενος, συνέστησε σταθμοὺς ἀπέχοντας κατὰ τόσων διαστάσεων ἀπ' ἀλλήλων, ἐν αὐτοῖς δὲ ἔθεσεν ἵππους καὶ ἵπποκίβριους. Κατέστησε δὲ σταθμάρχας ἔργον ἔχοντας νὰ παραλαμβάνωσιν τὰς ἐπιστολάς τῶν ταχυδρόμων καὶ μεταβιβάζωσιν αὐτὰς εἰς τοὺς μέλλοντας νὰ διαδεχθῶσι αὐτοὺς, νὰ δέχωνται τοὺς κεκμηκότας ἵππους καὶ ἀφίνωσιν ἄλλους. Οὕτω λοιπὸν τὸ ταχυδρομεῖον ὤδευσεν νυχθημερόν χωρὶς οὔτε ἡ βροχὴ, οὔτε ἡ χιὼν, οὔτε τὸ ψῦχος, οὔτε ἡ θερμότης, οὔτ' οὐδεμίαν ἄλλη τοιαύτην δυσκολίαν νὰ δύναται νὰ διακόψῃ τὸ ἔργον του. Ἡ ἐφορία δὲ τῶν ταχυδρομείων κατέστη ἐν τῇ αὐτοκρατορίᾳ ἀρχὴ σπουδαία καὶ ἐπίζηλος καὶ ὁ Δαρείος ἤρξεν αὐτήν πρὶν ἀναβῆναι τὸν περσικὸν θρόνον.

Κατηγοροῦν ποτὲ ἐν Γαλλίᾳ ὑπουργόν τινα τῶν στρατιωτικῶν ὅτι ἐπάχυνεν εἰς τὴν ἀρχηγίαν τῶν στρατευμάτων. Ἀλλ' αὐτὸς χωρὶς νὰ θορυβηθῇ δι' ὅσα ὁ φθόνος ἐσάλπιζε κατ' αὐτοῦ, ἔγραψε πρὸς τὸν βασιλέα. — « Μεγαλειότατε, ὑπέβαλα εἰς φόρους τὸ κράτος καὶ ἐντεῦθεν προσεπορίσθην ποσὰ μεγάλα. Μὲ τὸ τρίτον αὐτῶν ἐπλήρωσα τὸ στρατόν σου, μὲ τὸ ἕτερον τρίτον ἐξηργύρωσα τὰ γραμματῖα τῆς διατροφῆς, τὰ ὅποια δι' ἔλλειψιν χρημάτων ἔδοσαν τὸ παρελθὸν ἔτος εἰς τοὺς ἀξιώματικούς, καὶ μὲ τὸ ἕτερον τρίτον ἐπάχυνα τὸν μόσχον μου. » Ὁ δὲ βασιλεὺς ἀπεκρίθη.

« Καλῶς ἔπραξας προνοήσας τοῦτο, διότι ἄλλως ἤθελον τὸ προνοήσει ἐγώ. »

Νεανίας τις ἀγαθὸς ἔλαβε κατὰ νοῦν γὰρ παραγγεῖλει εἰκόνα ἑαυτοῦ ἄλλὰ φοβούμενος μὴ οἱ γονεῖς τῆς νέας δι' ἣν προώριζε τὴν εἰκόνα ταύτην, εὐρόντες κατὰ τύχην αὐτὴν εἰς τὰς χεῖρας τῆς κόρης, δειξάσιν εἰς τὸ πρωτότυπον τὴν θύραν, εἶπεν εἰς τὸν ζωγράφον. — « Κύριε, κάμε τὴν εἰκόνα μου, ὡς σοὶ παρήγγειλα, ἀλλὰ κάμε τὴν τοιαύτην ὥστε νὰ μὴ δύναται τις νὰ γνωρίσῃ ὅτι εἶναι ἐδική μου. »

Ἡ ἀντιζηλία, ἣτις ἄλλοτε ἐπεκράτει μεταξὺ Ἰσπανῶν καὶ Πορτογάλων εἶχε περιέλθει εἰς τοιοῦτον βαθμὸν μίσους, ὥστε ἀναφέρουσι περὶ αὐτῆς τὸ ἔξῃς ἀνέκδοτον. Ἰερεὺς τις Πορτογάλος ἐλειτούργει εἰς ἐκκλησίαν τινα ἐν Ῥώμῃ καὶ ἀπήγγελλε τὰς νενομισμένας εὐχάς. Ἰσπανὸς τις παρὼν εἰς τὴν λειτουργίαν ἐπανελάμβανε, καθὼς συνεθίζετο, τὰς εὐχάς ταύτας. Ὁ δὲ Πορτογάλος, παρατηρήσας τοῦτο, ἄφησεν εἰς τὸ μέσον τὴν εὐχὴν καὶ ἐκ νέου τὴν ἤρχισε πολλάκις, ἀλλὰ βλέπων ὅτι ὁ Καστιλιανὸς ἐξηκολούθει ἀποκρινόμενος εἰς τὰς εὐχάς, ἐστράφη πρὸς αὐτὸν καὶ μετ' ὀργῆς τῷ εἶπε. — « Δὲν ὀμιλῶ πρὸς σέ. » Ἐπειτα ἔφυγε ἐνδεδυμένος ὡς ἦν τὴν ἱερὰν στολὴν ἵνα ζητήσῃ καὶ εὖρη ἄλλον ναὸν ὅπου νὰ μὴ ἔχῃ τὸν ἐπάρατον Ἰσπανὸν νὰ τοῦ ἀποκρίνεται.

Ἰπάρχουν ἐπίθετα ὑπερθετικά μὴ ἔχοντα θετικὸν θετικόν; ἠρώτησε διδάσκαλός τις μαθητὴν εὐφυῆ. « Μάλιστα, διδάσκαλε, ὑπάρχει ὁ Πάπας τὸν ὅποιον ὀνομάζουσι παναγιώτατον ἐγὼ συνήθως οὔτε ἅγιος εἶναι. »

Εἶναι ὁμολογούμενον ὅτι διὰ νὰ παρηγορηθῇ τις εἰς τὴν δυστυχίαν του πρέπει νὰ ἴδῃ ἄλλον δυστυχέστερον αὐτοῦ. Ἴδου δὲ ἀπόδειξις. Πτωχὸς τις δερβίσης, ἐπήγαυε γυμνόπους, δι' ἔλλειψιν ὑποδημάτων εἰς προσκύνῃσιν τοῦ τάφου τοῦ προφήτου, καταρῶμενος τὴν τύχην καὶ αἰτιώμενος τὸν θεὸν τῆς σκληρότητος. Φθάσας ὅμως εἰς τὴν Πύλιν του ἐν Κρίβᾳ μεγάλου τζαμίου, βλέπει ἄλλον πτωχὸν τοῦ ὅποιου οἱ πόδες ἦσαν ἐντελῶς κεκομμένοι. Ἐκ τῆς θέας τοῦ δυστυχέστερου τούτου ἀνθρώπου παρηγορεῖται ὁ ἀγαθὸς δερβίσης καὶ ἀναγνωρίζει ὅτι καλλίτερον εἶναι γὰρ στερεῖται τις ὑποδήματα παρὰ πόδας.

Π Ε Ρ Ι Ε Η Ψ Ι Σ .

Ἡ Μετάνοια, τέλος. — Οἱ Χρυσοθήραι, συνέχεια. — Σκηνογραφίαι ἐκ τοῦ βίου τοῦ Ναπολέοντος. — Ἀρχαιολογία — Ποικίλη Στοά. — Βιογραφία — Ὁ Πρίγκηψ Βοροντσώφ. — Ποιήσεις. — Ἠθικαὶ Μελέται, Περὶ Γυναικός. — Ποικίλα.

Εἰκονογραφίαι. — Ποικίλη Στοά. — Ὁ Πρίγκηψ Βοροντζώφ.

Παράρτημα. — Ὁ Ἰπποκόμης τῆς Βραζελόνης.